

268 Ft,
határon túl: 1 Euro

XII. évfolyam, 8. szám • 2020. október

MAGYAR TEÁTRUM

A Magyar Teátrumi Társaság havilapja

www.magyarateatrum.hu

Friss hírek a magyarateatrum ONLINE oldalán!

Kovács Edit

8. oldal

A barlangszínházon nem fogott a járvány

Telt házakat vonzott a játszóhely

Minden idők legmagasabb havi látogatottságát érték el a fertőrákosi barlangszínházban azzal, hogy több mint 7000 fő járta be egy hónap alatt ezt a különleges helyszínt.

Rendkívüli módon duplájára nőtt a családok jelenléte a játszóhelyen és mintegy ötven százalékkal emelkedett az egyéni belépőjeggyel érkezők száma.

Nyilas Misiből Török János

1993 után újra műsorra tűzte a kecskeméti színház a Légy jó mindhalálig című darabot. Orth Péter neve mindkét szereposztásban feltűnik: gyerekként mint Nyilas Misi állt a színpadon, ezúttal pedig Török János bőrébe bújik. Mesélt gyerekszerelemről, nosztalgikus érzésekről és az új szerepről. **Csupán 9 éves volt, amikor a Légy jó mindhalálig Nyilas Misijét játszotta Kecskeméten. (Interjú.)**

Kiugróan sikeres volt a várszínházi évad

Véget ért a Gyulai Várszínház 57. nyári évada, amelyet a koronavírus-járvány miatt többszöri újratervezés után tudtak csak megtartani, de nem volt hiába a rengeteg pluszmunka, a teátrum a történetének egyik legsikeresebb nyarán van túl. A részletekről dr. Elek Tiborral, a Gyulai Várszínház igazgatójával beszélgettünk.

Színházban is biztonságban

Az új évad első játékszíni bemutatóját, A második teríték című színjátékot szeptember 26-án mutatták be a Latinovits-Bujtor Játékszínpadon. A két szereplős darab az író, Gyökössy Zsolt rendezésében kerül színpadra, Varga Szilvia és Szeles József előadásában. „Azért írtam, mert a globális világ ezt szinte kikényszerítette belőlem...” - kezdi a darab írója, rendezője, Gyökössy Zsolt. „Egy házaspár féltékenységi konfliktusa, ám az abból kibomló különféle téma, korunk, és abban elsősorban Európa fő politikai kérdése adja a mai társadalom aktualitását: megmarad-e a mi Európánk éltető fénye, vagy itt az alkony...?”

tette belőlem...” - kezdi a darab írója, rendezője, Gyökössy Zsolt. „Egy házaspár féltékenységi konfliktusa, ám az abból kibomló különféle téma, korunk, és abban elsősorban Európa fő politikai kérdése adja a mai társadalom aktualitását: megmarad-e a mi Európánk éltető fénye, vagy itt az alkony...?”

Szigligeti Híradó

Szeptember 23-án Széles Tamás volt az M5 Librettó című műsorának vendége. A művészt a műsorvezetők a MIndszentyeia című monoeposz születéséről és annak a mi Szín-Mű-Hely-ünkben történt szeptemberi bemutatójáról kérdezték. Az adásban a nézők nem csupán Széles Tamás beszámolóját hallgathatták meg, hanem több részletet is láthattak a felemelő, megható, izgalmas előadásból.

A Szolnoki Szigligeti Színház első nagyszínpadi premierje ebben az évadban Scarnicci és Tarabusi olasz szerzők komédiájának, a Kaviár és lencse-nek bemutatója volt Málnay Levente rendezésében.

Megkezdődött a debreceni Csokonai Színház épületének felújítása

Megkezdődött a debreceni Csokonai Színház teljes rekonstrukciója, a beruházást a kormány a Modern városok program keretében 6,3 milliárd forinttal, a Debrecen 2030 fejlesztési projekt keretében további 2,5 milliárd forinttal támogatja - hangzott el a felújítás megkezdése alkalmából tartott sajtótájékoztatón kedden.

Orbán Balázs, a Miniszterelnökség parlamenti és stratégiai államtitkára emlékeztetett arra, hogy a kormány és a megyei jogú városok megállapodásai alapján a Modern városok program keretében összesen több mint 4000 milliárd forint fejlesztési forrást biztosítanak a 23 nagyváros fejlesztésére.

Ebből mintegy 2500 milliárd forintot közút- és vasútfejlesztésre költenek, a többi helyi projektek megvalósítására fordítják. A 2015-ben indított program keretében eddig 1900 milliárd forint hazai és európai uniós forrást fizettek ki - jelezte az államtitkár.

Orbán Balázs hangsúlyozta, hogy a magyar kormány "a klebelsbergi kultúrpolitika alapvetését vallja magáénak", miszerint "a magyar hazát nem elsősorban a kard, hanem a kultúra mentheti meg és teheti ismét naggyá".

"Olyan kultúrpolitikára van szükségünk, amely nemzeti elköte-

lezettségű, nemzetközi színvonalú és nemzetközi beágyazottsággal rendelkezik, és ez a kettő képes biztosítani a kultúrfőlényt, amelyet Klebelsberg Kunó is kulcsfontosságúnak tartott" - hangzott az államtitkár.

Orbán Balázs megemlítette, hogy az Európai Unióban Magyarország költ a legtöbbet a kultúra finanszírozására, az intézmények működtetése mellett jelentős infrastrukturális beruházásokra, amilyen a Csokonai Színház felújítása is.

Elismeréssel szólt a kormány által is támogatott Debrecen 2030 városfejlesztési programról, amelynek eredményeként a város 2030-ra a Kárpát-medencei régió központjává válhat.

Ugyanakkor megjegyezte, ha a helyi városvezetésben van vízió, akarat, együttműködési készség, akkor a kormány mögé áll a fejlesztéseknek.

Azt kéri minden település vezetőjétől, helyi önkormányzati vezetőktől párthovatartozástól függetlenül, hogy "a kormányban e tekintetben ne politikai ellenfelet, hanem természetes szövetségest lásson" - mondta a Miniszterelnökség parlamenti és stratégiai államtitkára Debrecenben.

Fülöp Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériuma (Emmi) művészeti, közművelődési és közgyűjtmenyi ügyekért felelős helyettes államtitkára a magyar színházi múltból példákat sorolva azt mondta, "a

színházi embereket mindig összekovácsolta a játék öröme".

Szimbolikus helyszínnek nevezte a Csokonai Színházat, amelynek 2007-2013 között Vidnyánszky Attila, a Nemzeti Színház jelenlegi igazgatója volt a direktora, akinek "értéktérítő munkássága, kiemelkedő rendezései, társulatépítő tevékenysége nyomán a Csokonai szinte páratlanul sikeres korszakát élte". Hozzátette: "Vidnyánszky Attila itt Debrecenben is a játék örömét adta át a művészeknek és a közönségnek".

"Színházi közéletünk jelenlegi állapotában nem könnyű most a közös játék örömeire figyelni, néhányan nem szeretnék, hogy a színház művészeti értékei kerüljenek előtérbe, más funkciókat szánunk a színháznak" - hangzott az államtitkár.

Fülöp Péter azt mondta, a Csokonai Színház a hazai színjátszás nagy múltú, ugyanakkor bátor és előremutató művészi szellemiséggel bíró helyszíne. "Értékeinek védelme, örökségének ápolása, jövőjének biztosítása közös feladatunk és a felelőségünk" - fűzte hozzá az Emmi helyettes államtitkára.

Papp László (Fidesz-KDNP) polgármester - utalva a Csokonai Színház megkezdett rekonstrukciójára és a Latinovits Színház belsőépítészeti befejező munkálatainak kezdetére - azt mondta, a vidék legjelentősebb kulturális fejlesztése kezdődött meg Debrecenben.

A Csokonai Színház épülete kívül és belül teljesen megújul: a műemlék épületben egyebek mellett új közönségfogadó-teret alakítanak ki,

a nézőtérről kikerülnek a páholyokat tartó oszlopok, és 40 százalékkal nő az ülőhelyek száma - sorolta.

Hozzátette: a munkák befejezése után a két színházépületben egyszerre mintegy 1200 ember juthat színházi élményhez Debrecenben.

Pósán László (Fidesz) országgyűlési képviselő, az Országgyűlés kulturális bizottságának elnöke azt mondta, a magyar kormány 2010-ben "a színház és a színházi kultúra mellé állt", és az önkormányzatok konszolidálása után a Modern városok program keretében jelentős forrásokat biztosított a fejlesztésekhez.

A politikus Debrecen a magyar fővárosának nevezte, amely az elkövetkező években a Kárpát-medence kulturális központjává válik.

MTI

Országos évadot nyitottak Kaposvárott

Földes Tamás, a Budapesti Operett Színház színművésze kapta a Kaszás Attila-díjat a közönség szavazatai alapján. A díjazott nevét Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár jelentette be a kaposvári Csiky Gergely Színházban tartott Országos Színházi Évadnyitón. A díjátadó gála előtt színházi szakmai konferenciát tartottak a téatrumban.

A Kaszás Attila-díj idei másik két jelöltje Csankó Zoltán, a Győri Nemzeti Színház és Vlahovics Edit, a szombathelyi Weöres Sándor Színház művésze volt. A jelöltek közül a közönség a megújult www.kaszasattiladij.hu oldalon választhatja ki a 1,5 millió forinttal járó díj idei nyertesét.

"Amikor elvégeztem a főiskolát, a Rocksínházba szerződtem a Nyomorultak című előadásra, ahol együtt játszhattam Kaszás Attilával. Akkor én még egy nagyon kezdő színész voltam, ő viszont egy elismert művész. Az a találkozás nagyban hozzájárult ahhoz, hogy olyan emberré váltam,

amilyené mindig is szerettem volna. Attila rendkívüli tehetségű színész volt, emellett egy igazi nagybetűs ember, tele szeretettel" - idézi a közlemény Földes Tamást, a Budapesti Operettszínház színművészt.

Mint az összegzés felidézi, a díj a magyar nyelven játszó színművészek szakmai és emberi elismerésén túl Kaszás Attila színművész szellemi hagyatékának ápolását szolgálja, hisz a fiatalon elhunyt színész mindig komoly szerepet vállalt azon társulatok közösséggé formálásában, ahol dolgozott. A díj odaítélésének egyik fő kritériumaként a kiemelkedő mesterségbeli tudás és művészeti teljesítmény mellett az adott társulatban vállalt jelentős közösségépítő szerepet jelölték meg az alapítók.

Az idei Országos Színházi Évadnyitó gáláján adták át a Hevesi Sándor-díjakat is, amelyet idén Bán Teodóra kulturális menedzser, Árkosi Árpád rendező és Monori Lili színésznő kapott meg.

Az esti gála előtt rendezték meg

a Magyar Művészeti Akadémia Színházművészeti Tagozatának kezdeményezésére és a Csiky Gergely Színház együttműködésében a Párbeszéd a magyar színház jövőjéről 7. című előadóművészeti szakmai konferenciát. A találkozó célja az volt, hogy áttekintse a hazai színházi élet aktuális kérdéseit és konstruktív beszélgetések keretében lehetséges válaszokat adjon azokra. A színházművészet szinte minden területéről érkező résztvevők megfogalmazták a szakma jövőjéről alkotott elképzeléseiket is.

Az új típusú koronavírus gyors terjedése miatt az idei szakmai konferenciát zárt ajtók mögött és online tartották.

Az összegzés szerint Fülöp Péter, a Csiky Gergely Színház igazgatója kiemelte a színházi alkotóknak, művészeknek, a színházakban dolgozó szakembereknek és munkatársaknak az elmúlt időszakban végzett munkáját. Hangsúlyozta, hogy köszönet illeti a kormányt, a Magyar Művészeti Akadémiát és az önkor-

mányzatokat, mert a járvány alatt folyamatosan segítettek és segítik az ágazatot, megteremtve annak biztonságos működését.

Kiss-B. Attila, a Magyar Művészeti Akadémia elnökségi tagja bemutatta az MMA széles körű támogatási lehetőségeit, külön figyelmet szentelve a koronavírus-járvány következményeinek enyhítése érdekében meghirdetett nyílt pályázatokra. A Budapesti Operettszínház főigazgatója a színházi szakmában tapasztalható történésekről elmondta, hogy a színházi élet képviselői között konstruktív párbeszédre van szükség, hiszen soha annyi pénz nem áramlott a kulturális, művészeti területre, mint az utóbbi években és ez mindenki számára történelmi lehetőség a kiteljesedésre, valamint arra is, hogy a különböző értékrenddel, világnézettel és művészi hitvallással bíró alkotók békében éljenek egymás mellett.

A konferencián Fekete Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériumá-

nak kultúráért felelős államtitkára előadást tartott Új színház-finanszírozási rendszer: a közös működtetési modell címmel. Beszámolt az állami, önkormányzati és független területek hármas finanszírozásáról és emlékeztetett arra, hogy az Európai Bizottság statisztikai információkkal foglalkozó főigazgatósága, az Eurostat jelentése szerint GDP-arányosan Magyarország költi a legtöbbet kulturális beruházásokra, immár harmadik éve az első helyen áll az Európai Unió országai között. Ezt követően az Eiffel Műhelyházzal tartott előadást Ókovács Szilveszter, a Magyar Állami Operaház főigazgatója.

A szakmai konferencia délután panelbeszélgetéssel folytatódott. A szakmai konferenciát Kucséra Tamás Gergely, a Magyar Művészeti Akadémia főtájkára zárta. Reményét fejezte ki, hogy a jövőben is a párbeszéd lesz a hívószava konferenciának és jövőre már újra személyesen lehetnek együtt.

MTI

Szerzőink, munkatársaink:

Tarics Péter

Csicsely Zoltán

Fekete Péter

Kovács Attila

Józsa Mihály

Nyári Attila

Ferencz András

Balogh Tibor

Fekete Péter, kultúrért felelős államtitkár megnyitó beszéde, Kaposvár

„A világ olyan, amilyen, soha nem volt tökéletes (...). De hogy részt veszünk-e a létrontásban vagy nem, az már teljesen tőlünk függ.”

Hamvas Béla nyugtalanítóan aktuális szavaival köszöntöm a színházi szakma vezetőit, színészeket, a háttér szakmai dolgozókat, színházrajongókat – Mindnyájukat: Barátaim és Kollégáim!

Kemény, embert próbáló időszakot magunk mögött hagyva állók most Elétek. A világot, az országot, a kulturális ágazatot alapjaiban forgatta fel a váratlan és apokaliptikus világválság. Gyors, határozott és hatékony intézkedésekkel azonban sikerült tavasszal kikormányozni a hajót a zátonyok közül: érezhető, kézzelfogható, tapintható volt a nyári talpraállítás, illetve a második hullámmal való felkészülés – köszönhetően a kormányzat jó döntéseinek, az intézményvezetők, az alkotók közösségének és a művészek példamutató kitartásának.

Állhatnék Előttek most egy megnyertnek mondható csata sikere után, egy pillanatra fellelégezve, mielőtt újra elindulok az ágazat értékeinek és szereplőinek megóvásáért.

Állhatnék azzal a hittel és bizakodással Előttek, hogy erőforrásainkat, tudásunkat nemzeti kultúránk továbbfejlesztésére összpontosíthatom.

A igazi fellélegzés azonban ezúttal nem adatik meg, mert miközben a kultúrát, a művészeti életet a fogaink között tartva igyekszünk átjuttatni a túlsó partra, miközben örülhetnénk annak, hogy Európában a legmagasabb forrásokat juttatja számunkra adófizető közösségünk, hogy hivatásunknak eleget téve alkothassunk, bizonyos politikai erők és az általuk felbolydított szakmai körök e nehéz időkben nem a közösség, a nemzet szolgálatát tekintik alapfeladatuknak, hanem világnézeti, esztétikai és politikai meggyőződésből vagy megfélemlési kényszerből árkokat mélyítenek, új árkokat ásunk és új frontokat nyitnak.

Államtitkári megbízatásom eddigi két esztendeje alatt felbecsülhetetlen mennyiségű szakmai erőforrás folyt el méltatlan, a valós tényeket figyelmen kívül hagyó, hazugságokon alapuló támadások elleni védekezésére. Bár Európában itt áll a legtöbb forrás a kultúrateremtők rendelkezésére, nem tudunk teljes hatékonysággal felhasználni azt, mert alkotás helyett páran a veszekedéssel foglalkoznak a politikai céljaik megvalósítása érdekében.

Két éve annak, hogy éppen az Országos Színházi Évadnyitón, Tatabányán vitafórumot tartottunk a kulturális TAO kivezetéséről.

A szakmai érvek felelős mérlegelése nyomán a kivezetés megtörtént, a helyébe lépő előadó-művészeti többlettámogatási rendszer bevált:

az előadó-művészeti szervezetek támogatása jelentős mértékben növekedett, célorientáltabb lett, a visszaélések pedig megszűntek. Történt mindez a magukért beszélő számadatokat figyelmen kívül hagyó, nyíltan politizáló, előre gyártott kliséket puffogató aktivisták ösztöztől kisérvé.

Az átszervezési, jövőépítési energia jelentős része a golyóvédelem ment el.

- Miután láthatóvá vált, hogy a rendszer jól működik, sikeres, minden - valóban szakmai munkát végző - szervezethez több forrás jutott, ... hirtelen csend lett.

- A változást bíráló, a hangadók által képviselt szervezetek számára is megítélték a források, a támogatások átutaltattak... a bocsánatkérés mégis elmaradt. Az árok nyitva maradt...

„A dolgok rendje, hogy az ember nemcsak hazudik, hanem azon felül be is kell bizonyítania, hogy igaz van.”

Hamvas másik, egyszerűségében zseniális gondolata akár lehetne a mottója is annak az emlékezetes decemberi akciónak, amelyet a művészi életet, a kulturális szolgálatot a köz kiszolgáltatásának feladatát másként értelmező erők, csoportok, egy lopott fejlecs minisztériumi papírt lobogtatva kifejezetten politikai célból hoztak tető, illetve égbolt alá.

Az előadó-művészeti terület soha nem látott mértékben növekedő támogatottsága, a makacs tények és eredmények ellenére eljött tehát 2019 decembere. Elhozták nekünk ezt a decembert olyan erők, akik bár szívből hittek saját igazukban, nem hallgatták meg a másik igazát, legfőképp nem érdekelték őket a valós tények. Pedig ott voltak. Valós minisztériumi papírra vetve, hivatalos aláírt levélben állt: nincs valóságtartama a tüntetés okaként felsorolt állításoknak. De hiányzott a párbeszédre való hajlam.

A felhertelt tüntetők előtt szóra emelkedők – függetlenséget emlegetvén – vegytiszta, politikai performanszot produkáltak. A kultúra, - az elődóművészet, a színház a valós feladata helyett - a politika, pártpolitika szolgálatába állt.

Mindez azonban nem volt elég. A szervezők telekürtölték Európát, a világot: Magyarországot, hazánkat besározva, nemzeti kultúránkat gyengítve kértek segítséget, összefogást országunk, a nemzetünk ellen.

A valótlanosságokra épített félelmek nem bizonyultak jogosnak: az NKA köszöni, jól van, senki sem szántotta be, a független előadó-művészeti szervezetek köszönik, háborítatlanul működnek, állami támogatásuk folyamatosan növekszik, és az önkormányzati színházakért sem kell virrasztani, a korábbi éveknél jelentősebb támogatásból működhetnek.

- Miután láthatóvá vált, hogy a

rendszer működik, a rendszer sikeres... ismét csend lett.

- A hangadók által feltett intézmények és szervezetek részére a megnövelt támogatások átutaltattak... a megkövetés, a bocsánatkérés ismét elmaradt... - Az árok nyitva maradtak

Eljött a járvány, a mindennapokba belopakodott az egészségünk, életünk fenyegetettségének érzete. De mi közösen átmentettük az ágazatot. Felállunk és a múlt tanulságaira alapozva, de a jövőbe tekintve építkezésbe kezdünk. A csendet utakoncertek törték meg, művészek álltak csatasorba a Köszönjük, Magyarország Program seregében és az otthonokba online tört be a kultúra ezer alakban. Egymilliárd forintot osztottunk ki gázsielőlegként a munka nélkül maradt művészeknek. Felfüggesztettük a KATA-s művészek adófizetési kötelezettségét, az intézményi rendszerben otthagytuk a járulékokat, hogy emelkedhessenek a bérek.

De az időközben feltűzött külföldi sajtó szétszedett bennünket!

- Hamar bebizonyosodott, hogy európai szinten is példa értékű módon gondoskodtunk a művészeinkről, ...hirtelen csend lett, de a bocsánatkérés megint elmaradt...

Az árok betemetetlen maradt, sőt egyre csak mélyült, szélesedett!

Mindeközben látjuk, hogy ha összefogunk, ha összefognánk, a világot kiforgathatnánk a sarkaiból.

Soha nem felejtjük el és nem győzzük elégszer megköszönni azt a példaértékű helytállást, amelyet a hazai kulturális élet szereplői tanúsítottak a járvány időszakában, felismerve, hogy megszokott hétköznapjaikból kiközltek embertársaink lelki egyensúlyának megtartásában a művészet szerepe felbecsülhetetlen.

Ha van közös cél, akkor ez az ágazat meg tud menteni egy országot. Hiszem, hogy a vírus felett aratott első győzelmünk nagymértékben a társadalmi összefogáson, az egymásra figyelésen, a mentálhigiénés egyensúlyunk megtartásán, a fegyelmünkön állt, s nem bukott. A maradjotthon-kampány, a figyeljünkegymásra-dalok, az online mesék és a gondoskodó szavak nélkül halottaink száma a többszöröse lett volna. Tudunk mi, ha akarunk! Tudnánk, ha akarnánk!

A csaták és háborúk hátszágában pedig szakadatlan munka folyik. Sorban újulnak meg a kultúra templomai.

A mai rendezvénynek otthont adó Csiky Gergely Színház is nemzeti örökségünk frissen felújított, csiszolt ékköve, amely büszkén hirdeti, hogy van elegendő erőnk és merész álmunk kincseink megőrzésére és gyarapítására, valamint van hitünk töretlen a sikerben. Soha a magyar történelemben nem fordítódott eny-

nyi közpénz kulturális épületek létrehozására, felújítására. Sétálatok el a felújított kultúrpalotába, a Hagyományok Házába, kövessétek a LIGET-ben épülő csodát. Figyeljétek a veszprémi, a szolnoki, a debreceni színház megújulását. Csajági Laura színpad, Nemzeti Táncszínház... Ha körbenézünk, soha nem tapasztalt sokszínűségben látjuk pompázni a hazai kultúrát.

A művészet történelmünk során talán soha nem szárnyalt ilyen szabadon, soha nem volt elmondható, hogy mindenki alkothat, aki erre elhivatást érez, és aki a párbeszéd, a közös munka, az elfogadás híve. Alkothat szabadon, emelt fővel és bízva a támogatásban. De írhat petíciót, tüntethet, láncolhat élőt!

Hirdetjük a központból, amíg szét nem esünk:

Mindenkit be- és el kell fogadunk, mindenkitől kell tanulni vágyunk, mindenkit szeretnénk megismerni és megismertetni: megnézni, meglátni, meghallgatni, elolvasni, megcsodálni... Mert mi hiszünk a magyar kulturális alkotók, művészek sokszínűségében.

E sokszínűség fontos fellegvárai azok a szellemi műhelyek, amelyek körbevesznek bennünket: tanítanak, gondolkodtatnak, vitatkoznak, megújulnak és megújítanak.

Nem kerülhetjük meg az ideai színházi évadnyitón nemzeti művészeti életünk egyik meghatározó szellemi műhelyének, a Színház- és Filmművészeti Egyetemnek ügyét. Ha visszatekintünk az intézmény történetére, szembeszökő, hogy a műhely 20-30 évenként megújulásra, új gondolatok befogadására érik meg.

A magyar alkotmányos rend szerint, törvényes keretek között, legitím módon felálló új fenntartói és üzemeltetési rendszer - 6 másik egyetem átalakításához hasonlóan - ezt a szükségszerű és elkerülhetetlen megújulást hivatott elősegíteni.

Párbeszéd! A másik gondolatának, kultúrájának megismerési vágya, annak tisztelete és elfogadása. Ez kell, hogy jellemezze életünket egyetemen kívül és azon belül is. Megismertem a programját, ezért hiszem, hogy a kuratórium nem uralkodásra készül, hanem szolgálatra. Szolgálatra, azzal az eltökélt szándékkal, hogy megtartsa mindent, ami jó, és lehetőséget adjon arra, hogy ami eddig kirekesztődött, az most elfogadtassék, beépítést nyerhessen. A szándék tiszta és jobbító, a jövő nyitott és lehetőségekkel teli.

Hiába az Európában legmagasabb forrás, hiába a megújuló infrastruktúra, hiába a több száz világhírű művész...

Háborúban – nem lehet építkezni. Hiába az akarat az együttműködésre, ha a válasz becsapott ajtó. Hiába a pénz, a forrás, ha a munka helyett a harcra megy az energia.

Meddig tart még ez a harc? S hol

lesz a vége a fegyverzenálnak? Fenyegetés: a megsemmisítés, a földönfutóvá válás nyilával. Csúzli! Majd előkerül a légguska, s a következő választ majd a colt adja, a kalasnyikov után a páncélöklők kerülnek bevetésre, és a pergőtűz nem kímél senkit és semmit. A háborúban mindig a hadvezérekre lönek, akik elől vágtatnak a fehér lovon, akik nem bújnak meg a seregek mögött a sátorban.

Az árok egyre bővül, és kezd megtelni hullákkal, mert az elvakult hatalmi harcban nem vesszük észre, hogy esetenként a szakmai legjobbjainkat géppuskázzuk abba bele.

Marton, Eszenyi, Gothár, Székely... Vidnyánszky?... hány hullát akarunk?

Valóban az ő árokba lőtt hulláikon kell majd átlépni az utókorak? S hány -egykor nagyra tartott - művészársunkat akarjuk jeltelen sírba kergetni? Hányan lesznek még? Mikor lesz ennek vége?

A magyar nemzet, Magyarország kultúrájára felelős államtitkárnak feladata, küldetése, hogy két poroltót az övére szíjazva járja át a csatateret és mentse a menthetőket.

FELKIÁLTOK HÁT: LEGYEN VÉGE!

Nem lehet sem a hatalom megszerzése, sem annak megtartása elég indok a szakmai tömeggyilkosságra, mert az okozott kár jóvátehetetlen.

S ugyanígy jóvátehetetlen a fiatalok jóhiszemű nyitottságával és lelki, szakmai alakíthatóságával történő visszaélés. Az ifjak nagyszerűek: bátrak, lendületesek, lelkesek, kiállnak és kitartanak. Feltétel nélkül hisznek, példaképként tisztelt tanáraiknak, hiszen nem adatott meg nekik mást is megismerni.

De a hangos szó csak eszköz és nem cél. A vélemény szabad nyilvánítása csak az első lépés az úton. A demokrácia adta lehetőség. /mily jó, hogy olyan országban élünk, ahol ez szabadon lehetséges/ Ám az igazi demokrácia, ha meghallgatok másokat. Ha próbálom megismerni és megérteni mások érveit és ábrándjait. Nem lehet szabad, aki nem nyitott, nem kíváncsi és nincs benne bizalom!

E nemes, felemelő ünnepen kérem, követelem színházi világunk valamennyi tagjától: LEGYEN VÉGE! Legyen vége a szakmai háborúnak! Legyen a terep újra az alkotás és a munkáé a szolgálaté!

„A nemzet élete a kultúrával azonos, nem a politikai történésekkel, melyek csak átfutnak fölötte, mint a szél.”

Wass Albert

Reménykedve abban, hogy szavaim megértő fülekre és nyíló szívekbe találjanak – A 2020-2021-es színházi évadot ezennel megnyitom!

KAPOSVÁR,
CSIKY GERGELY SZÍNHÁZ
2020-09-11

Szerzőink, munkatársaink:

Tompagábor Kornél

Kiss József

Varga Róbert

Mészáros István

Szabó Anikó (Szaan)

Rákász Judit

Pálfalvi-Pottyondy Nóra

Vélemények a Színház- és Filmművé

Szász Enikő színművész-rendező, a Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház tagja Véleményem a SZFE ügyrel kapcsolatban... amennyiben érdekelne valakit...

„Helyzet” van Budapesten!
Veszélyben a Színház és Filmművészeti Egyetem! Támad a nemzeti eszme! Ez tragédia!!!

Meg kell védeni tőle Thália templomát, nem szabad hagyni, hogy a nemzet, a nemzeti kultúra szolgáltatásának kacagányos, vitézkötéses, avított eszméi beférkőzzenek falai közé és megfertőzzék az egyébként igen tág látókörű, mindenre nyitott, toleráns (a sor folytatható a libernyák szókincs felhasználásával) fejeket. És kínpadra kell vonni Vidnyánszky Attilát, akit hajdan, kárpátaljai illetőségűként ugyanaz a bagázs ismert el rendező zseninek (joggal, teszem hozzá gyorsan!), amely most élveboncolást végez! Mi történhetett? Talán időközben megkopott, elfogyott a rendezőzseni tehetsége? Na, nem! Ennél sokkal nagyobb bűne van Vidnyánszky Attilának: merészelt a sokak által diszkrét utálattal és lenézéssel kezelt

„határon túli” státusból beljebb részkedni és komoly szakmai konkurenciát jelenteni azokra nézve, akik magukat (és kizárólag csak magukat) tekintik a színházi progresszió letéteményeseinek.

A „helyzet” először tragikomikusnak tűnt számomra, aztán bohózatnak, most meg már a Ionesco-i abszurd határát súrolja! Több kérdés is megfogalmazódott bennem ennek a történéseknek a kapcsán és ezzel összefüggésben:

1. Nem abszurd-e maga az a tény, hogy ennyire kell „védeni” a szakmát a nemzeti gondolattól, gondolkodásmódtól? Attól, hogy a felnövekvő művészgenerációk ne a deviancia tobzódásában, a trágárságban, az öncélú magamutogatásban lássák az önkifejezés, önmegvalósítás egyedül üdvözítő módját, hanem esetleg nyitottak legyenek a nemzeti kultúra, a hazaszeretet, hazaszolgálat (ó, irga-

lom atyja ne hagyj el!!!) eszméjének a befogadására? (Véleményem szerint ez utóbbi eszmeiség nincs ellentmondásban és simán összeegyeztethető a kortárs, korszerű színházi törekvésekkel, a formabontó esztétikával, melyeknek magam is híve vagyok!)

2. Azok közül, akik most nyíltleveznek, tüntetnek, vonulnak, őrt állnak, tanköztársaságoznak stb., siratják az intézmény autonómiáját, hányan álltak ki pl. a Székelyföld autonómiája mellett, hányan írták alá a Székely Nemzeti Tanács által kezdeményezett petíciót, melynek sikeressége Európai Unió jogalkotáshoz vezethet, amely garantálja több százezer nemzetársunk szülőföldön való boldogulását, megmaradását? (Nem akarom relativizálni az autonómia fogalmát, de azért megjegyzem, hogy ez nagyságrendekkel komolyabb ügy a fenténél!)

3. Hányan emelték fel szavukat a Marosvásárhelyi Orvosi Egyetem, a marosvásárhelyi Katolikus Gimnázium ügye mellett, a román politikai pártok gyűlöletbeszéde, vagy akár az ukrainai, a kisebbségek anyanyelvű oktatását ellehetetlenítő nyelvtörvény ellen (a sort sajnos hosszan folytathatnám!)

4. Tudják-e azt a most anarchikus állapotokat előidéző csoport tagjai (leendő művészek!) és a velük szimpatizáló erdélyi szakmabeliek, hogy milyen nemzetáruló, nemzetrontó erők munkálnak a háttérben? Azt, hogy milyen politikai pártok ügynökei tüzelik hátulról az összefüggések felismerésére tapasztalatlanságuknál fogva nem eléggé felkészült diákokat és tudják-e azt, hogy kik remélnék politikai tőkét kovácsolni maguknak a fiatalok manipulálása révén?

5. Senkinek nem tűnik fel, hogy a forgatókönyv kísértetiesen hasonlít az Amerikai Egyesült Államokat a kaos szélére sodró BLM mozgalomára?

Kedves Kollégák! Nem ártana néha a politika boszorkánykonyhájának kulisszái mögé nézni!

L. Simon László Hangulatkeltés és a közvélemény hergelése zajlik

L. Simon László József Attila-díjas költő, fideszes országgyűlési képviselő interjút adott a Demokratának, ahol többek között arra a kérdésre is válaszolt, hogy mi a véleménye arról, hogy Vidnyánszky Attilát kinevezték a Színház- és Filmművészeti Egyetem (SZFE) fenntartó alapítvány kuratóriumi elnökévé.

L. Simon László véleménye szerint a magyar választók elsöprő többségét ez a téma egyáltalán nem érdekli. Viszont elfogadható törekvésnek tartja, hogy a magyar egyetemi rendszer úgy alakuljon át, hogy

legyenek benne az állami, illetve a magánegyetemek közti átmeneti formában működő, alapítványi fenntartású intézmények is, amelyek a kuratóriumban helyet kapó gazdasági szakemberek segítségével stabil, kiszámítható gazdálkodással, az államháztartási törvény merevségét mellőző költségvetési feltételekkel, modern struktúrával működnek, és világszinten is versenyképes a kínálatuk. Hozzátette: egy ideje így működik a Corvinus, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, és többek közt ez a célja a Szent István Egyetem átalakításának is.

A politikus véleménye szerint érdekes, hogy csak a Színház- és Filmművészeti Egyetem esetében kerekedett ekkora botrány, köszönhetően a fővárosi liberális értelmiségieknek. Arról pedig nem

beszél senki, hogy etikus-e, hogy néhányan a hallgatókat tolják maguk előtt pajzsként, védelmezve a saját hatalmi pozícióikat, ahogy elmondása szerint arról sem hallott, hogy ebből a körből olyan sokan felháborodtak volna Gyurcsány kijelentésén, miszerint hatalomra kerülése esetén vagyonekbozással sújtaná a földönfutóvá tett Vidnyánszky Attilát. Ehelyett hangulatkeltés van és a közvélemény hergelése – zárta szavait L. Simon László.

Magyar Nemzet <https://magyarnemzet.hu/belfold/l-simon-laszlo-hangulatkeltes-a-kozvelemeny-hergelese-zajlik-8525598/>

A teljes interjú a Demokrata című hetilapban érhető el.

Kronológia

2020.07.31 Vidnyánszky Attilát, a Nemzeti Színház igazgatóját választották a Színház- és Filmművészeti Egyetemet fenntartó alapítvány kuratóriumi elnökének

2020.08.01 Gyurcsány Ferenc megfenyegeti Vidnyánszkit

2020.08.23 Rákay Philip petíciót indít, (tiltakozó aláírás gyűjtésbe kezd)

2020.08.27 Egyeztetés a modell váltásról

2020.08.31 Lemond a vezetőség

2020.09.01 Megkezdődik az átadás -átvétel

2020.09.01 Elfoglalják az egyetemet

2020.09.01 Lemondásra szólítják fel az új kuratóriumot

2020.09.02 Tárgyalások kezdődnek Upor és néhány régi vezetősi taggal

2020.09.04 Magyar Rektori Konferencia és a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája (HÖÖK) egyeztetést kezdeményezett a Színház- és Filmművészeti Egyetem (SZFE) helyzetéről.

2020.09.06 A kuratóriumot nem értesítették a tanév kezdetének elhalasztásáról

2020.09.10 Sztrájkjal fenyegetőznek az SZFE dolgozói

2020.09.21 SZFE Panaszbeadvánnyal fordultak a hallgatók az ombudsmanhoz és az oktatási jogok biztosához

2020.09.22 A Nemzeti Színház elé vonultak az SZFE hallgatói, onnan üzentek Vidnyánszkyéknek

2020.09.22 Füstbombákkal zavarta meg az Identitás Generáció nevű szélsőjobboldali ifjúsági szervezet tegnap este a Színház- és Filmművészeti Egyetem blokádját

2020.09.29 Egy katonatisztet nevezett ki az SZFE kancellárjának Vidnyánszky

2020.10.04 Nyolcpontos megegyezési javaslatot tett az SZFE új vezetése

2020.10.13 A Színház- és Filmművészeti Egyetem (SZFE) új vezetése a "tanköztársaságot" keddtől befejezetteknek tekinti, attól a továbbiakban elhatárolódik, annak infrastrukturális és pénzügyi feltételeit nem biztosítja - tudatta az SZFE vezetése az MTI-hez eljuttatott közleményében. A Szarka Gábor kancellár, Novák Emil megbízott általános rektorhelyettes és Zalán János megbízott oktatási rektorhelyettes által aláírt kommuniké kiemeli: a kialakult helyzet átfogó rendezése érdekében az SZFE vezetése által október 4-én bejelentett nyolcpontos válságkezelési csomagot, beleértve a komplex párbeszédre tett kezdeményezést a hallgatók és az egyetem sztrájkbizottsága egységesen elutasították, ez az ajánlat nem léphetett érvénybe. "Az Upor László volt általános rektorhelyettes által a 2020 szeptemberi tanévnyitón bejelentett tanköztársaság elnevezésű oktatási modell mostanra teljes egészében szétzilálta az egyetem belső működését és lehetetlenné tett minden párbeszédet. Amennyiben a tanköztársaság a mostani bejelentés ellenére sem fejezi be tevékenységét, úgy az SZFE azt immár az egyetem keretein kívül működő, magánkezdeményezésű szerveződésnek tekinti, képviselőjeként pedig a további tájékoztatásig az azt meghirdető Upor Lászlót és a hallgatókat képviselő Csernai Mihályt tekinti" - fogalmaz a közlemény.

Mint írták, az egyetem valamennyi munkavállalóját, oktatóját és hallgatóját a következő napokban levélben keresik meg, hogy nevéket is vállalva nyilatkozzanak a kialakult helyzetről, az SZFE vezetésével való együttműködési szándékukról. "Az egyetem létesítményei fokozatosan a tanköztársaság bejelentése előtti működési rendre állnak vissza, amelyről az egyetem kancellárja az üzemeltető útján gondoskodik" - olvasható a tájékoztatóban.

A közlemény hangsúlyozza: az SZFE vezetése kiáll az egyetemi autonómia alaptörvényben rögzített értéke mellett. Hozzáteszi: miután az SZFE szenátusa a modellváltáskor saját elhatározásból és minden külső kényszer nélkül mondott le, ezzel a cselekedetével önmaga sodorta veszélybe az egyetem autonómiáját.

"Az egyetemi autonómia alaptörvényben rögzített elveit figyelembe véve a lehető legrövidebb időn belül orvosolni fogjuk a szenátus autonómiát sértő lépését és a megújulás jegyében legkésőbb 2021. január 30-ig megtartjuk a szenátusi választásokat" - írta az SZFE vezetése.

Szerzőink, munkatársaink:

A lap tervező grafikusai:

Tölgyesi Tibor

Niedzielsky Katalin

Dóra-Horváth Krisztina

Schütz Péter

Lengyel Tibor

Nemzeti Egyetem (SZFE) átalakításáról

Dörner György színész-rendező, az Újszínház igazgatója „NEM ŐK A SZAKMA, HANEM A NEMZETI VAGY AZ ÚJSZÍNHÁZ”

A petíciót, amelyben hevennégy elismert, neves művész támogatja a Színművészeti Egyetemen (SZFE) tervezett változásokat, és kéri az egyeztetést a hallgatók képviselőivel, Dörner György, Kossuth-díjas színész, rendező, az Újszínház igazgatója is aláírta. A Magyar Hírlap és a HVG kérdezte.

Egy előadást látott a mostani színművészetisektől, aztán többhöz már nem volt kedve – árulta el a HVG-nek Dörner György. Az Újszínház igazgatója szerint náluk ezért is játszanak inkább Kaposváron végzetek.

Az Újszínház szlogenje: „klasszikus értékeket magyarul.” A kérdésre, ez milyen sajátosságra utal, hiszen itthon minden társulat magyarul játszik, azt felelte: „Magyar nyelven játszanak. Ez nem ugyanaz. Mivel a magyar nem világnyelv, könnyű észrevenni, hogy valaki anyanyelvként beszél.”

Arról is számot adott, nem nagyon jár színházba, „mert elég komplex feladat egy színházat vezetni”, de megnézi azt, ami fölkelte az érdeklődését.

Dörner György a Magyar Hírlapnak azt is elmondta, szerinte az egyetemről kikerülő kezdő színé-

szek: „Nem jók. Nem tudják a szakmát. Az utóbbi években képzésük során a szakmaiság folyamatosan sérült.”

„Azt, hogy valaki nem tudja a szakmát, nem lehet részekre bontani. Nem tudja, és kész. A jelenlegi oktatók úgy gondolják, hogy a színház egyfajta kell, hogy legyen. De szerintem alapvetően nem ők a magyar színházi szakma, hanem például a Nemzeti Színház vagy a Soproni Petőfi Színház vagy a Kecskeméti Katona József Színház vagy az Újszínház” – tette hozzá.

Annak kapcsán, hogy többnyire általánosságok hangzanak el a témában, így talán nem minden olvasó van tisztában azzal, mit kellene átalakítani, úgy fogalmazott: „Szerintem minden színházközeli ember tudja ezt. Aki pedig nem jár színházba, azt nem is érdeklí, sem az, hogy mit kellene megváltoztatni, sem az, ami most éppen az egyetem körül zajlik. A legtöbb ember nem foglalkozik ezzel. Vihar a biliben az egész. (...) Magyar szerzők műveit előadni, ez az én munkám. Na, látja, ezt tartom szakmaiságnak.”

Forrás: HVG, Magyar Hírlap
<https://szinhaz.online/dorner-gyorgy-hirlap-hvg/>

Gáspár Imola színművész Egyáltalán tudják ők, hogy ez nem szakma, hanem hivatás?

A SZFE-n elzárkóznak és kirekesztenek a szabadság es függetlenség nevében. Nem hajlandók leülni, tárgyalni, meghallgatni, megérteni a másik véleményét. Kellene egy bizonyos tisztánlátás, de ők az egyetlen igazság megtestesítőjének tüntetik fel magukat.

Nemrégiben egy SZFE-n végzős rendező arra szólított fel engem, hogy „állj ki a szakmáért, a szakmaiságért”. Egyáltalán tudják ők, hogy ez nem szakma, hanem

hivatás? Tudják mit jelent az, hogy a színház templom? Tudják, mint jelent a jó értelemben vett alázat? Tisztelet? Szolgálat? A közönség, az alkotók tisztele? (Az SZFE hallgatói előadás előtt és után a Nemzeti Színház főbejárataánál tartanak politikai demonstrációt!) Aki nem tudja ezeket, az nem méltó, hogy erre a pályára lépjen.

A tanárok kötelessége ezeket megtanítani a diákoknak, ha ösztönileg nem érzik vagy tudják ezt. A tanár mindig a diák érdekeit képviseli. A tanár van a diakert, nem a diák a tanárért. De ezek a tanárok csak a saját érdekeiket nézik. Elhittetik a diákokkal, hogy chhez semmi közük. Fel sem fogják, mekkora felelősséggel jár, amit tesznek.

Fülöp Péter a kaposvári Csiky Gergely Színház igazgatója, az EMMI Kultúráért felelős helyettes-államtitkára

Prométheusz visszatér az Olümposzra – az SZFE-ügyről

Hogyan is fogalmazhat egy fiatalabb nemzedék frissen, ha folyamatosan az elődeik kontrollja alatt áll?

Bármilyen művészeti felsőoktatási intézmény, köztük a Színház- és Filmművészeti Egyetem működésének értékelését alapvetően két oldalról érdemes megközelíteni: a művészetoktatás szakmai színvonala, valamint az egyetem vezetésének, menedzsmentjének működése felől.

A két terület együttműködése, sikeressége a záloga az egyetem folyamatosan fejlődésének és eredményességének. Időszakosan előfordulhat, hogy egy egyetem lassabban reagál a kor strukturális, technikai, kommunikációs kihívásaira, vagy a nemzetközi és a hazai színházművészeti életben tapasztalható változásokra, valamint az új és érvényes művészi irányokra, de hogy évtizedekig mindkét terület szinte egyhelyben toporogjon, az elképzelhetetlen. Márpedig a Színművészeti Egyetem éppen ez történt, és ez a mindenkori intézményi és szakmai vezetők felelőssége.

A hallgatók joggal szeretnék sokszínű és korszerű szakmai képzéshez jutni, s megismerni a gazdag színházművészeti élet minden alkotóelemét, valamint méltó körülmények között tanulni. Ezt a Színház- és Filmművészeti Egyetem jelenlegi vezetői nem tudták garantálni.

Most alkalom nyílik a változásra és a megújulásra, mégis, mintha nem jövőjének formálására, hanem a régen korszerűtlenné vált, megcsontosodott jelenének konzerválása lenne a Színművészeti körű kialakult vita hangos kisebbségének célja. Tán, még a kételkedő és folyton kérdező görög titánt, Prométheuszt sem láncolták ennyire erősen harmincévnyi állandóságra a Kaukázus hegyére. Miért áll érdekében néhány önmagát Zeusznek képzelő egyetemi vezetőnek és oktatónak, hogy az ember mégse kapja meg a tüzet?

Akik a színházról vallott véleményüket, önnön esztétikai értékrendjüket tartják egyedül üdvözítőnek, s a szakmai nimbuszukat örökérvényűnek, a színházi közéletben betöltött pozícióikat pedig privilégiumnak tekintik, azok a természetükből fakadóan képtelenek a változásra.

Valójában a művészetnek, és így a színházművészetnek is más a természetrajza. Mindig halad valamerre, folyamatosan mozgásban van, s nem horgonyoz le avitt kikötőkben. Lételem a megújulás, mert ősidők óta benünket foglalkoztató létkérdéseink is rendre új korok, új társadalmak, új generációk fénytörésében kerülnek a közönség elé.

Hogyan is fogalmazhat egy fiatalabb nemzedék frissen, ha folyama-

tosan az elődeik kontrollja alatt áll? Mi hiszünk abban, hogy minden új nemzedéknek meg kell teremnie a saját színházi formanyelvét. A modellváltás, és a Vidnyánszky Attila vezette új kuratórium minden bizonnyal ezt az esélyt, lehetőséget és szabadságot ajánlja számukra. Biztos vagyok abban, hogy azok az egyetemi hallgatók, akik tanulni, szellemiekben és lelkiekben gyarapodni akarnak, akik a közönség figyelmét nem a forradalomnak hazudott anarchizmussal, hanem tehetség, szorgalom és alázat kereszteséből születő csodás produkciókkal akarják kivívni, átlátják mindezt.

Viszont amíg az egyetem vezetése – ígérete ellenére – nem tesz eleget a törvényi kötelezettségeinek, s nem indítja el a tanévet, a megtevesztett diákoknak is nehezebb lesz átértékelni a jelenlegi gondolataikat, benyomásaikat és tapasztalataikat. Mindez azonban csupán percnyi kizökkenése az időnek. Az ókori görög panteon főistené harmincezer évre láncolta volna le a titánt, de harminc évvel később Héraklész segítségével megmenekült és visszatérhetett az Olümposzra. Itt az ideje, hogy a hazai színházi élet is elfoglalja méltó, őt megillető helyét.

MANDINER https://mandiner.hu/cikk/20200915_prometheusz_visszater_az_olimposzra

Mirandolina, a szerelem hatalma

Goldoni népszerű komédiája zentaiaktól soproni színpadon

"Háború ez – az idők kezdetével megegyező – férfi és nő között azért a bizonyos nadrágerért, konok bizonygatása annak, érhet-e többet egyik, avagy a másik nem. De hiába a sziszifuszi csatározás, végül úgyis a szív diktál" - Mirandolina pedig így érkezik a Soproni Petőfi Színház idei évadába felnőtt bérletben.

„Ebben a fogadóban minden férfi annak a nőnek a szoknyájára vadászik, aki a nadrágot hordja. Hisz az elérhetetlen, megfoghatatlan, megszerzhetetlen mindig a legizgalmasabb. Mirandolina, a fogadósnő pont ilyen. Pikírt, nyersen pimasz őszinteségével mindenkit megbabonáz, elegáns parázs-varázsa minden szívet lánggra lobbant. Azaz majdnem mindent. Hiszen a megáldhatatlan ágyúgolyó egyszer csak találkozik a ledönthetetlen fallal. S hogy mi lesz ebből a paradoxonból? Természetesen vigjáték - így ajánlja Mészáros Tibor rendező Carlo Goldoni Mirandolina című komédiáját.

A Zentai Magyar Kamaraszínház előadása Carlo Goldoni népszerű történetét mutatja be, amely A fogadósnő címmel is ismert. Az író százhusz komédiájából ez vált igazi nagy klasszikussá, filmen, színpadon

számtalan feldolgozást ért meg. Remek színészi feladatot tartogat férfi és nő számára a megközelíthetetlen-ségről és a szerelem hatalmáról.

"Háború ez – az idők kezdetével megegyező – férfi és nő között azért a bizonyos nadrágerért, konok bizonygatása annak, érhet-e többet egyik, avagy a másik nem. De hiába a sziszifuszi csatározás, végül úgyis a szív diktál" - vélekedik az előadásról Mészáros Tibor rendező, aki nagyon megmozgatta a zentai társulatot ebben a produkcióban. Az épp nem játékos színészek alkotják a zenekart, de ők a felelősek a hanghatásokért, zörejekért, miközben hol belebújnak, hol kilépnek szerepükből. Kicsit megidéz a commedia dell'arte játéktípus is, miközben elrajzolt karakterekben önfeledten komédiáznak.

Carlo Goldoni: Mirandolina
A Zentai Magyar Kamaraszínház előadása

Szereplők:

Rippafratta lovag – Dévai Zoltán; A lovag szolgálója – Papp Arnold; Forlipopoli, örgróf – Nešić Máté; Albafiorita, gróf – Virág György; Mirandolina, fogadósnő – Lőrinc Ti-

mea; Fabrizio, a fogadó pincére – Szilágyi Áron; Ortensia, színésznő – Verebes Judit. Ének-mentor: Koncz Éva. Jelmez: Janovics Erika. Díszlet: Mészáros Tibor. Rendező: Mészáros Tibor.

A történet:

"Mirandolina arra van, hogy beleszeressenek" – mondja az egyik reménytelenül szerelmes vendég a fogadóban, amelynek tulajdonosa minden férfit könnyedén az ujjá köré csavar, s ezt már maga is unja talán. Egyetlen kivétel van, aki ellenáll... Rippafratta lovag észre sem veszi a szép fogadósnőt, és ez annyira bosszantja Mirandolinát, hogy elhatározza: elcsábítja és térdre kényszeríti a híres nőgyűlölőt. S megkezdődik a háború férfi és nő között annak bizonyítására, vajon többet ér-e az egyik nem, mint a másik...

Szerette az embert

- Goldoni nagyon szereti az embert. Ebből a szempontból ő nagyon ritka szerző. A komédia feltárja az ember gyarlóságait, a legnagyobb művek ebben a műfajban szarkasztikusak. Molière hőseit például nem lehet feltétel nélkül és maradéktalanul szeretni. Goldoni műveinek

a szereplőit a hibáikkal együtt is képesek vagyunk szeretni. Csetlő-botló, bonyodalmakba, kalandok sorozatába keveredő figurák ők, akiket sorsaikkal, rossz döntéseikkel együtt is meg lehet érteni és tudjuk őket kedvelni. Ebben egyedülálló író - így látja a soproni színház vezető dramaturga, Katona Imre az író.

Goldoni hitvallása

"Színműveim alkotása közben mindössze arra törekedtem, hogy

ne hamisítsam meg a természetet, s emlékirataimat írva csak arra, hogy a szintiszta igazat mondjam." - így írt magáról önéletrajzában a komédia műfaj megújítója, Carlo Goldoni, aki megalkotta a polgári vigjátékot, mint műfajt. Megújította a stílus nyelvezetét, kipellengézte az emberi gyarló tulajdonságokat, társadalmi mondanivalóval ruházta fel történeteiket, hőseinek jellemrajzát, miközben hitt az ember nevelhetőségében.

Zuhanásaink abszurdja

Különleges előadás készül

A zuhanás második pillanata címmel különlegesen érdekes abszurd játékot tekinthetnek meg a nézők a Soproni Petőfi Színház idei évadában. A felnőtt bérletek regisztráció után nézhetik majd meg az előadást, amelyet a fiataloknak is ajánlanak az alkotók. A dramaturg Molnár Anikó lesz, a játékmester Papp Attila. Velük együtt szerepel a produkcióban Szócs Erika, Major Zolt, Savanyu Gergely és Marosszéki Tamás. A darab konzulense, művészeti tanácsadója Katona Imre, a művészeti vezetője Pataki András. Érdekes színházi kalandozásban

vehetnek részt a nézők a Soproni Petőfi Színházban. A társulat eddigi műhelymunkáinak, kurzusainak tapasztalatai alapján születik egy előadás az abszurd helyzeteket, élethelyzeteket megidézve. Katona Imrétől megtudtuk: „Játékmód és színészdramaturgia az abszurd színház helyzeteiben” címmel tartott foglalkozásokat annak idején a Forrás Színház, majd a Soproni Petőfi Színház művészeinek. A kurzusok 2009 és 2013 között több fázisban zajlottak. Játékgyakorlatokat és szituációs rögtönzéseket kapcsolnak össze az elemző megbeszélésekkel.

Az improvizációs tapasztalatokból jött létre az az előadás, melyet „A zuhanás második pillanata” címmel mutattak be 2013-ban.

- A megvalósult produkció, melyet én rendeztem, nem épült rögzített dialógusokra: az előadás párbeszédei rögtönzéseként hangzottak el a precízen felépített drámai folyamat epizódjaiban. Hozzá kell tehát fűznöm, hogy jól motivált és megalapozott rögtönzések voltak ezek, bár hagyományosan megírt színdarabról ezúttal nem beszélhetünk semmiképpen. A mostani bemutató nem a hét évvel ezelőtti előadás felújítá-

saként készül, hanem eredeti, önálló variációt eredményez majd azonos címmel. Reményeim szerint ez az új változat a korábbi tréningek és kutatások betetőzése lehet, minthogy az általam felkészített tanítványok, Molnár Anikó és Papp Attila irányítása nyomán most szuverén színpadi alkotás jöhet létre a mulatságos abszurdum eszközeivel - mondta Katona Imre, aki az előadás létrehozásában konzulensként vesz részt.

Alkotó szándékok - Igazságok ütközése

S, hogy miről is szól majd az előadás? Papp Attila elmondta: az abszurd két önmagában koherens igazság ütközése, polemizálása. Az abszurd magában hordozza a realitást, de képzeletbeli jelenségek ábrázolása, kifejeződése és kapcsolata is lehet. Egyéni, váratlan és meghökentető helyzetek talaja, amely filozófiai, társadalmi, közösségbeli, vagy akár sorsbeli problémákat bonthat ki

a humor nyelvén. Ezek a véleménykülönbségekben letisztulhatnak, de a mögöttes tartalom megmarad. Ilyen előadást szeretnének majd kínálni a nézőknek.

Molnár Anikó hozzáfűzte: a szöveggönyv rövidesen elkészül, a korábbi improvizációs előadással ellentétben, most kötött tartalommal dolgoznak. Alapul veszik az előző előadás helyzetét, gondolatosságát, de ezúttal nem rögtönzésekre épül majd a történet. Rövidesen elkezdik a munkafolyamatot. Átadják a többieknek a tapasztalataikat az előző produkcióval kapcsolatban, hiszen abból a csapatból csak ketten szerepelnek a mostani álmjátékban, s megkezdik a próbákat. A céljuk az, hogy a műfaj segítségével játékosan, szórakoztatón de gondolatébresztően mutassák be a valóság és a képzelet, a jelen, a jövő és a múlt tükrében létezésünk kalandjait az abszurd jegyében.

Székéből felállva, hangos bravó kiáltásokkal hosszú pecekig vastapsal ünnepelte a közönség a padlás című félig mese, félig musical stábját a Soproni Petőfi Színházban. Az évadot megnyitó produkciót bérletszünetben tekinthették meg a nézők, akiket lenyűgözték a színészi teljesítmények és az, hogy a darab legendás slágerei a színpadon muzsikáló 25 tagú zenekar kíséretében csendültek fel, nem akármilyen hangzásvilágot és atmoszférát varázsolva a teátrum falai közé.

Igazolta a fokozott várakozásokat A padlás műsorra tűzése Sopronban. Az évad első bemutatója élénk érdeklődést váltott ki. Az első bérletszünetes előadásra szinte teljesen megtelt

Tarol A padlás Sopronban

a leghűségesebb város teátruma. A nézőket várta a közismert, ikonikusá vált történet, mégpedig abban az évben - 1986-ban - játszódva, amikor megszülettek az előadás dalai. Jókat derült a publikum a történelmi utásokon. Ami a soproni produkció egyedülálló különlegessége, hogy minden egyes alkalommal zenekaros kísérettel szólalnak meg a slágerre vált dalok. A szimfonikus átiratot maga a zeneszerző, Presser Gábor és Holló Aurél, az Amadinda együttes tagja készítette még 2009-ben, s azóta

is csiszoltak a művön, így az országban ezt a változatot még senki nem játszotta. A hatás és siker vastapsban, standing ovationban volt mérhető a Petőfi Színházban. A színészeket és az Oberfrank Péter vezette zenekart hosszú percekig ünnepelték a nézők.

Pataki András, a produkció rendezője az első előadás után megköszönte az egész stáb munkáját és azt, hogy ezzel a bemutatóval nem csak a nézőknek okoztak örömet a járványhelyzet közepette, hanem méltóképp emlékezhetek a két és fél éve elhunyt

barátjuk, a társulat tagja, Horváth László színművész előtt, akinek A padlás volt a kedvenc darabja.

A padlás felnőtt bérletes előadás-ként és bérletszünetben is szerepel a leghűségesebb város teátrumának idei műsorán.

A csapat

Az előadásban a Rádióst Papp Attila játssza. Sünit Molnár Anikó formálja meg, a Mamókát Szócs Erika alakítja, Barrabás-Révész szerepében Marosszéki Tamás látható. A Herceg Savanyu Gergely, a Lámpás Orbók Áron, a Kö-

lyök Kisfaludy Zsófia, a Meglők KISS Noró lesz. Témüllerként Major Zolt, Detektívként a Jászai-díjas Kovács Frigyes lép színpadra. Az Üteg Rovó Péter, Robinson, felvételről, Mikó István Jászai-díjas, érdemes művész. A szobor Füsi Zolt. A koreográfus és scenikus Szakál Attila, a jelmeztervező Szélyes Andrea. A díszlet és rendezés a Jászai-díjas Pataki András munkája. A fénytervező Kovács Ferenc. A korrepetitor Sárdy Barbara, a kreatív munkatárs Pomezanski György. A vizuális tervező András Fruzsina. A rendezőasszisztens Simon Andrea, az ügyelő Horváth Dávid. Az előadás két karmestere Oberrfank Péter Liszt-díjas, érdemes művész és Tassonyi Zsolt.

A barlangszínházon nem fogott a járvány

Telt házakat vonzott a játszóhely

Minden idők legmagasabb havi látogatottságát érték el a fertőrákosi barlangszínházban azzal, hogy, több mint 7000 fő járta be egy hónap alatt ezt a különleges helyszínt. Rendkívüli módon duplájára nőtt a családok jelenléte a játszóhelyen és mintegy ötven százalékkal emelkedett az egyéni belépőjeggyel érkezők száma.

A barlangszínház a járványügyi feloldások után június végén nyitotta meg kapuit és szeptember közepén a Tesla musicallel zárt. Az idei szezonból több produkciót halasztottak vagy toltak el egy évvel, viszont a megtartott előadások szinte mindig telt házzal zajlottak. Ez annak is köszönhető, hogy az idei szezonra a jegyeket már jóval tavasz előtt

megvásárolták az emberek, ami azt is jelzi, hogy a szabadtéri játszóhely műsorára jó előre figyel a közönség. Az előadásokhoz igazítja a programjait. Idén óriási sikert ért el a Mesés musicalek, a soproni teátrum saját produkciója és a Valahol Európában musical stábjában a barlangszínházban, csakúgy mint az István, a király koncert sztárjai. A rocklegendák,

Balázs Fecó és Demjén Ferenc is vastapsot kaptak, akárcsak a Budapest Bár és a Frank Sinatra szellemiségét megidéző Vastag Tamás. A Dohnányi Restart komolyzenei bérlet is beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Összességében a nem teljes évadban a fertőrákosi barlangszínházat 13. 708-an, a témaparkot, amely szeptember 21-én zárt, 22.057-en látogatták. A pandémias helyzetben mindez kiemelkedőnek számít. A következő szezon műsorára már november 2-tól lehet majd jegyet váltani, a programot a tervek szerint rövidesen meghirdetik. A Fertőrákosi Kőfejtő és Barlangszínház ugyan egyelőre bezárja kapuit a látogatók előtt, de a munka nem áll meg. Egy uniós pályázathoz a Sopron-Fertő Zrt.-vel együttműködve olyan fejlesztés indulhat meg, amely innovatív megoldásokkal fejleszti a turisztikai látványosságokat, valamint egy új koncertterem -Dohnányi nevével fémjelvezve - jöhet létre.

Mesés musicalek-ötezen látták

Standing ovationnal köszönt el a közönségtől a Mesés musicalek csapata a fertőrákosi barlangszínházban. Szakál Attila rendező-koreográfus vezetésével a produkció hét alkalommal szerepelt a játszóhely műsorán és összesen csaknem ötezen tekintették meg az elő-

adásokat. A nagy sikert elért show ajándék és kárpótlás volt a soproni teátrum bérleteseinek a világsztárjainak miatt tavasszal elhalasztott kettő premierért. A népes stáb, a szereplők, táncosok, a zenekar reméli, nem végleges ez a mostani búcsú, a csapat tagjai közül többekkel pedig biztos találkozhat a publikum az új évadban.

A Mesés musicalek sztárjeleket felvonultató stábjában minden energiát beleadott, hogy igazi családi színházi élményt nyújtson a közönségnek. A Disney-rajzfilmslágerből és egy Aida-dalblokkból álló látványos összeállítás meghódította a nézőket. Kicsik és nagyok egyaránt jól szórakoztak a délutáni és esti előadásokon. A kiemelkedő énekesekből, előadókiból, színészekből álló gárda: Stéphanie Schlessler, Laurent Ban, Füredi Nikolett, Fehér Adrienn, Jónás Andrea, Vastag Tamás, Buch Tibor, Szentmártoni Norman, Savanyu Gergely, Papp Attila és Kiss Noró igazi hangparadét nyújtva tolmácsolta a generációkat összekötő slágereket. A Local Vintage Company zenekar magas szintű teljesítménye, a Soproni Balett fergeteges táncai, Kis Katalin százharminc öltözetből álló jelmezkavalkádjája és Madarász János fényvarázslata mind hozzájárult ahhoz, hogy a produkció lenyűgözze a közönséget.

Római karnevál Sopronban

A hűség évadának második bemutatójaként látható október elejétől a Soproni Petőfi Színház kamara játszóhelyén, a Liszt Ferenc Kulturális Központban Hubay Miklós Római karnevál című színpadi játéka Farkas Ibolya főszereplésével. A produkció nyitotta meg az Esztergomi Várszínház idei szezonját és díszelőadásként vendégeskedett a legutóbbi Magyar Színházak XXXII. Kisvárdai Fesztiválján, ahol a színművész Margit megformálásáért a zsűri Nagydíját

érdemelte ki. A rendező a Jászai-díjas Pataki András.

Hubay Miklós Római karnevál című művéből készült színpadi játék a Soproni Petőfi Színház, a Zentai Magyar Kamaraszínház és a marosvásárhelyi Spectrum Színház koprodukciójában készült. A bemutató tavaly októberben volt Zentán. Az előadás tisztelni kíván Lánczy Margit, a Nemzeti Színház egykori ünnepelt művésze előtt, őt a kommunista rendszerben koncepciók perben

elítélték, majd később páholynitogatóként alkalmazták. A produkció jutalomjátékot jelent Farkas Ibolyának, az erdélyi színjátás legendás színésznőjének, aki idén kezdte el hatvanegyedik színházi szezonját.

Pataki András most a méltatlanul meghurcolt, elfeledett Lánczy Margit előtt tiszteleg az előadással, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy emlékezni kell a kommunizmus bűneire, a tönkretett életre, az akkori koncepciók perekre. Jellemző az akkori kom-

munista hatalom módszereire, olyan eljárásban ítélték el Lánczy Margitot, amikor letartóztatásakor a gépirónó rosszul írta a foglalkozását, színésznő helyett szövönőt gépelt, de ez sem akadályozott meg senkit abban, hogy perbe fogják. Erre a hatalom kitalált egy történetet, miszerint a szövőgépgyár ipari titkait adta ki az olaszoknak. Ezért csukták le.

A rendező mindemellett a darabválasztással Farkas Ibolyát köszönti, aki az elmúlt években Sopronban emlékezetes alakítást nyújtott az Őszi szonáta előadásában.

A rendező a Római karnevállal egyúttal olyan kérdésekre is szeretné felhívni a figyelmet, miként lehet hivatásszerűen az életünket értelemmel megtölteni, illetve hogyan kellene kiktartanunk az igazunk mellett. A mű és a mostani adaptáció arról szól, akadnak az életben olyan kompromisszumok, amelyeket nem szabad, nem érdemes megkötni.

Az előadásban Margitot Farkas Ibolya, az Író Györfy András (Jászai-díjas), a Direktort Kárp György, Zénót Wischer Johann (Bánffy Miklós-díjas) alakítja. A színművet egy részről álló stúdiószínházi darabként Molnár Anikó dramatizálta, ezt alkalmazta mai színpadra Pataki András, aki az előadás játékerét is kialakította. A jelmez Szélyes Andrea munkája.

A történet

Hubay Miklós történetének a hőse Margit, az egykor ünnepelt

színésznő, aki páholynitogatóként dolgozik, s éhhalálra készül, mert kilátástalannak érzi a napjait. Ekkor azonban váratlan helyzet adódik, érkezik a híres író, akinek a darabját játszania kellene a színháznak - de nem tervezték a színre vitelét, s most az igazgatónak legalább egy próbát kellene tartania a számára. Minden színész foglalt, s Margit tűnik az egyetlen megoldásnak...

Farkas Ibolya: Ez az életem

- Ez a színdarab rólam is szólhatna, akár én is lehetnék a főszereplője. Megéltem a pályafutásom alatt azt, hogy egy idő után úgy tekintettek rám, mintha nem is léteznék. A marosvásárhelyi közönség és szakma évtizedes elismerése mellett azt vettem észre, nem kellemes, nem csörög a telefon szerepek miatt. Megpróbáltam létezni, fennmaradni. Tanítottam sokáig. Ekkor kezdtem az önálló estjeimet összeállítani, Fedák Sáriról önéletrajzi írásaiból készült a Börtönapló, nagyon szerettem. Nem tudtam feladni soha a pályát, nekem ez jelenti az életem. Színésznő vagyok, az akarom lenni mindig. Hányszor voltam a földön, nem is tudom, de mindig fel tudtam állni a padlóról, s folytatni. Nem keresek színésznői minitákat, sorsokat ehhez a szerephez, elég visszagondolnom az életemre. A mondatok, az érzések bennem, a lelkemben is élnek."

Nyitott vagyok az új ötletekre, innovációra

Újabb öt évre, a 2021-2025 közötti időszakra Seregi Zoltánt bízta meg Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése a Jókai Színház irányításával. A régi-új direktort kérdeztük.

- Kihívó nélkül, egyetlen pályázóként nyerte el az újabb öt éves megbízatást. Könnyebb volt így, vagy éppen inspirálóak lettek volna az „ellenfelek”?

- Erre nehéz válaszolni. Természetesen könnyebb volt, ám nem lett volna haszontalan, ha más is pályázik. Több vélemény ütköztetéséből új impulzusokat nyer az ember. Továbbra is nyitott vagyok az új ötletekre, innovációra.

- Milyen új elemek kerültek a pályázatába?

- Három nagy célkitűzés, ami eddig nem szerepelt: a Jókai Színház tánctagozatának megteremtése, a színház felújításának „kilobbizása”, és – amennyiben a fenntartó is egyetért – a gazdasági társasággá válás. Szeretném a társulatot is fejleszteni, még szélesebb közönségre teget bevonni, folytatni a magyar sikerdarabokra épülő műsortervet – természetesen nem elhanyagolva a sikeres külföldi darabokat sem. Továbbra is célozom a megyeszékhely környékének megszólítása is.

- Azt nyilatkozta: „Mindent lehet jobban csinálni.” Pontosan mit értsünk ezalatt?

- A színházban rengeteg szub-

jektív elem van. Ha jobb az előadás, nagyobb a siker, több a néző.

- Több vendégelőadást, a Városházi esték újraélesztését kérték Öntől. Vannak-e erre vonatkozó tervei?

- Idén elmaradt a Városházi esték, amit nagyon szeretnek a békéscsabai polgárok. Tavaly új színpad készült, jövőre statikailag korszerűbb nézőteret szeretnék kialakítani, és minél inkább megtölteni, természetesen sikeres darabokkal. Nem tudom, milyen lesz a vírushelyzet jövőre, de nehezen jönnek vissza, akik az idén elmaradnak. Nem egyszerű dolog megfelelő darabokat találni: azokból az előadásokból meríthetünk, amelyek az országban létrejönnek. Nagyon egyszerű a színpadtechnikánk: csak egy helyszínen játszódó, visszafogott díszlettel rendelkező színműveket tudunk befogadni. Problémát okoz az esőnap hiánya is: ez Békéscsabán valamiért nem alakult ki. Ha délután kettőkor úgy látjuk, hogy az időjárás közbeszólhat, akkor az előadást át kell telepíteni a Csabagyöngyébe. Sok nehézséggel nézünk szembe, de azon vagyunk, hogy a problémákat megoldjuk, és a békéscsabai közönségnek nyáron is örömet és szórakozást tudjunk nyújtani.

- Milyen lehetőségeket lát maga előtt a fejlesztések terén?

- Pillanatnyilag a színpadtechnika igényli a legnagyobb figyelmet.

Microport-problémáink vannak, az épületeink folyamatos karbantartást igényelnek. Fűtésrendszert kell cserélni, hiszen mindkét játszóhelyünket fel kell fűteni.

- Ha jól tudom, a fenntartó operával és balettel szeretné bővíteni a színház repertoárját.

- Minél szélesebb repertoárt szeretnék, operát, balettet is játszani, hívni. Nagyon boldog lennék, ha lenne erre közönség Békéscsabán, és ezen műfajok rajongóit is a színházunkban tudhatnánk.

- A CsabaParkban stand up comedyt, egyszemélyes darabokat játszanak.

- Csányi Sándort mi hívtuk meg elsőként tavaly. A stand up nem színházi műfaj, ha van lehetőség megnézni a CsabaParkban, annak mi csak örülünk. Elsősorban a saját műsortervünket akarjuk játszani, a saját társulatunkkal.

- Felmerült, hogy a díszbemutatók túlságosan messze vannak időben a premierektől.

- A díszbemutatót szponzorok szokták fizetni. Aki megvette az előadást, az kikötötte az időpontot. A színházi emberek tudják, hogy egy darab az ötödik-hatodik előadásra érik be, tehát ha azt követi a díszbemutató, már egy kiérlelt darabot lát a néző. Ám ha az az igény, akkor a díszbemutató visszakérül egy korábbi időpontra.

Szilágyiné Szabó Ágnes

Mindentudás Színházi Egyeteme Békéscsabán

Színházról és társzművészeiről, tudományról – egy szóval a világról szólnak a Békéscsabai Jókai Színházban a Mindentudás Színházi Egyetemének előadásai csaknem egy évtizede. A sorozat megálmodójával és motorjával, Kovács Edit Jászai Mari-díjas színművésszel beszélgettünk.

Kilenc éve lehet részese a közönség a Békéscsabai Jókai Színházban egy különleges előadás-sorozatnak, a Mindentudás Színházi Egyetemének. Úgy tudom, hasonló kezdeményezés nem született Magyarországon. Mi hívta életre az előadás-sorozatot?

- Nincs másutt ilyen rendezvény-sorozat. Minden színház kísérletet tesz arra, hogy kicsit közelebb hozza a nézőkhöz az előadásait. Kilenc

sig tartó hét alkalom, minden hónap első hétfőjén 18 órakor várjuk a közönséget.

- Mi a szervezőereje a sorozatnak? Látva a témákat, sokszínű a kínálat: a Bibliáról, Tamási Áronról, magyarságkutatásról fognak beszélni az előadók, várjuk Gyenge Zoltán professzort, hogy az egzisztencializmust hozza hozzánk közelebb, de szó lesz a Händel Rindalójáról, Drakuláról és Móricz Zsigmondról is. Csak a repertoár az irányító, vagy engeded, hogy az érdeklődésed, kíváncsiságod vezessen?

- A műsorterv is inspirál. Októberben Földváry Miklóst várjuk, aki Mi nekünk a Biblia? címmel fog előadást tartani. Ez nyilvánvalóan

évvél ezelőtt indult a Mindentudás Színházi Egyeteme, avval a céllal, hogy kapcsolódjon az évados repertoárhoz, de ne csak háttérinformációt adjon, hanem nagyobb spektrumban mutassa be azokat a témákat, amiket egy-egy előadás érint – de az estek önmagukban is értelmezhetők.

- Nem csak ötletgazdája, háziasszonya is vagy a beszélgetéseknek, néha nem csak egy, hanem több vendéggel is folytat szemeszert a színpadon. Nem csupán színművész, esztéta is vagy – hozzásegített ez a sorozat elindításához?

- Az egyetem elvégzése után kezdtem gondolkodni, hogy az ott kapott tudás mennyire hasznomra van, innen jött az ötlet, hogy hátha másnak is előnyére válna. Ugyanakkor meg is rémített, mert ezek magasröptű előadások – tudnak-e vajon az előadók úgy beszélni, hogy az mindenki számára érthető legyen? Rendkívül örültem neki, hogy van erre Békéscsabán fogadókészség.

- Hogyan áll össze egy-egy évad?

- Nyáron a repertoár ismeretében megkeresem az előadókat, Seregi Zoltán igazgató úrral egyeztetünk, így áll össze ez az októbertől áprili-

kapcsolódik A Megfeszítetthez, de nem a produkcióról beszél, hanem arról beszél majd, mennyire meghatározza a gondolkodásunkat, a szóhasználatunkat ez a szent könyv. Nem kifejezetten A Megfeszítetthez, hanem azon műalkotások értelmezéséhez segít hozzá, amelyek tárgyukat a Bibliából veszik.

- Könyvet is kiadtatok a sorozatról.

- Az első kötet 2017-ben jelent meg, szerkesztés alatt van a második. Pályáztunk, és reméljük, sikerrel járunk, és indulhat a nyomdai munka.

- Kiket mozgat meg az eseménysorozat? Alakult egy közönség, vagy inkább az aktuális téma vonzza be a látogatókat?

- Kialakult egy törzsközönség, ismerős arcokat látok, és öröm, hogy beülnek egy fárasztó munkanap után. Színházba járó emberek, a végén váltunk pár mondatot, van, akiről többet is tudok. Eddig így volt... A pandémia miatt sok minden változik-változott, aggódom is, hogy a közönség elmaradhat. A színház minden egészségbiztonsági előírást betart, mi mindent megtesszünk – remélem, az érdeklődők ide is eljönnek!

Szilágyiné Szabó Ágnes

Seregi Zoltán marad a Jókai Színház igazgatója

Újabb öt évre, a 2021-2025 között tartó időszakra Seregi Zoltánt bízta meg Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a Békéscsabai Jókai Színház irányításával. Igazgató úr 2016 óta vezeti a teátrumot, így ismételt megbízatása igazolja az elmúlt fél évtized szakmai munkáját, illetve garancia a következő időszak nézőbarát, sokszínű bemutatóira.

Teátrumunk társulata és munkatársai szeretettel gratulálnak a régi-új direktornak!

„Szükség van rád!”

Dariday Róberttel, a Jókai Színház vasdiplomás színművészeivel, a társulat Örökös tagjával beszélgettünk

Dariday Róbert színművész pén-
teken, A Megfeszített bemutatóján
vehette át a Színház- és Filmművé-
zeti Egyetem vasdiplomáját. Keve-
seknek adatik meg, hogy már a darab
bemutatása előtt vastapssal fogadja a
közönség. Az 1928-ban született mű-
vész mikrofon nélkül, csengő hangon
köszönte meg a nézők szeretetét és azt,
hogy Felkai Eszter után ő a második,
akit teátrumunk Örökös tagjai közé
választottunk.

- Milyen események határozták meg ezt a rendkívül színes pályát? Hogyan lett Önből színész?

- Eleve nem szerettem volna szín-
ész lenni, de valahogy megtalált a
pálya. Hadifogság után kerültem a fő-
iskolára, már hallgatóként játszottam
filmben is, Tolnai Klárikával az Egy
asszony elindul-ban, 1949-ben. Az
évfolyamunk 92 fővel indult, de csak
tizenötön kaptunk diplomát. A tanári
kártyán már senki nincs az élők sorá-
ban, és az évfolyamtársak közül is én

vagyok az utolsó. A legendás Horváth
Árpád Színészakadémiájában éltem,
olyan emberekkel, akik meghatároz-
ták a későbbi évtizedek magyar színé-
szetét: Psota Irénnel, Jancsó Miklóssal,
Buss Gyulával...

- Hogyan emlékszik vissza a békéscsabai évekre?

- A Színház- és Filmművészeti Fő-
iskola elvégzése után Pécsre kerültem,
a Nemzetibe, a helyi rádió rendezője,
szavalója voltam. Egy alkalommal
Avar István helyett ugrottam be a
Liliomfiba, reggel kaptam meg a 48
oldalas szöveget... Onnan Egerbe
kerültem, később Lendvai Miklós,
a Miskolci Nemzeti Színház dire-
ktora foglalkoztatott. Keczel András
békéscsabai igazgató hívott vendég-
szereplésre, így kerültem Békéscsaba-
ra. Gálfy László megbetegedett, és a
Viktória című musicalbe kellett beug-
ranom a nagykövet szerepébe. Keczel
András aztán kimondta a varázsszót:
„Szükség van rád!”

Dariday Róbert egy vasdiplomát is
megmutatott, amelyet Pályám em-
lékei címmel írt, s többek között egy
húszoldalas tanulmányt is tartalmaz
Lehotay Árpádról. Fényképek színesítik
a sok évtizedes visszaemlékezést, a
kéziratot a család költötte be ajándék-
képpen. A színművész nem szeretné
kiadni, mert a könyv szubjektív.

- Szerette az énekes szerepeket?

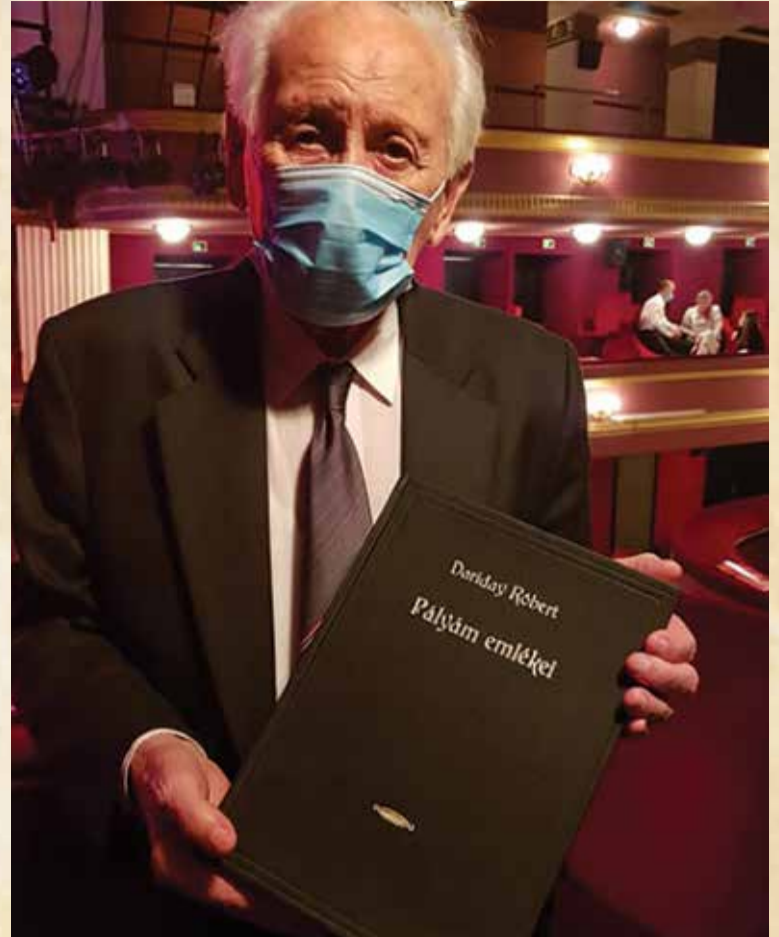
- Miskolcon a Boccaccióban, a Má-
ria főhadnagyban énekeltem.

- Írt, rendezett, kis túlzással azt mondhatjuk, a színház összes műfajában játszott.

- Zsenikkel játszottam együtt! Már
elsőéves koromban az akkori régi Nem-
zeti Színházban játszottam a Bánk bán-
ban, később énekes szerepekben is.

- Volt kedvenc szerepe?

- Ő, még az ősidőkben... a Pécsi
Nemzeti Színházban az első szerepem a
Végrendelet volt, Vas Évával játszottuk
a főszerepet. Utána jöttek a Csehovok,
a modern orosz szerzők...

- A Jókai Színházban mi volt a legkedvesebb szerepe?

- A Légy jó mindhalálig Pósalaky
bácsija. De minden szerepemet szeret-
tem.

Társulatunk szeretettel gratulál
Dariday Róbert vasdiplomájához, s
kíván hosszú, boldog, egészségben el-
töltött éveket!

Szilágyiné Szabó Ágnes

Monumentális vízió a színpadon A Megfeszített premiere Békéscsabán

Minden bizonnyal színházunk
életének egyik legmonumentálisabb
darabja került színre péntek este:
Koltay Gergely és Szűts István rock-
operája, A Megfeszített.

A nézők várakozását csak fo-
kozta Fekete Péter, Magyarország
kulturájáért felelős államtitkár levele,
amelyben gratulált Seregi Zoltán
direktor úrnak ismételt igazgatói
megbízatásához, amelyhez – előre
nem egyeztetve – a társulat is gratu-
lált egy kis ajándékkal. Ezután szó-
lítottak színpadra Dariday Róbert
színművészt, aki 65 éves pályafutás
után vasdiplomát kapott a Magyar
Szín- és Filmművészeti Egyetemtől,

s ezen a napon beiktatást nyert szín-
házunk Örökös tagjai közé. Az idős
művész meghatottan vette át a díjat,
és elmondta, hogy 65 év munkájából
harmincnolc kötődik Békéscsaba-
hoz, s megköszönte az elismerést a
társulatnak és a színházat eltető köz-
önségnek. A nap másik ünnepeltje
Jancsik Ferenc színművész volt, aki
négy évtizede játszik teátrumunk-
ban, s ez alatt számos siker részese
volt. Bámulatos aktivitású színmű-
vészként tartjuk számon, színházhu-
sége bizonyosság hivatásadata mellett,
s reméljük, hogy még hosszú évtize-
dekig dolgozik velünk a társulat és a
közönség örömeire.

Az ünnepségek után került sor
A Megfeszített premierjére, amely
a történelmi korokból kiszakított
Emberfia szenvedéstörténete. Nyil-
vánvaló bibliai eredete mellett a
dalok szövege Petőfi-, József Attila
és Shakespeare-utalásokban is bő-
velkedett, látványvilága Leonardo
Utolsó vacsoráját, Munkácsy Krisz-
tus-trilógiáját idézhette a művelt
közönség emlékezetébe. A mű lírai
nyitányát kiválóan ellentépezte
Katkó Ferenc kiváló, energikus
alakítása a Vezér szerepében. Az
Isten fiának mondta magát kez-
detű dala méltán volt a közönség
egyik kedvence. Varga Miklós, a

Mester megformálója, az előadás
egyik húzóneve, sok évtizedes éne-
kesi gyakorlattal húsz éve, a 2000.
évi bemutató óta alakítja a Mester
szerepét, amelyben a békéscsabai
premieren sem okozott csalódást a
rajongóinak. Az alapvetően prózai
darabokban szereplő Csomós Lajos
a szemünk előtt vált Áruházzá, vívó-
dása a jó és a rossz között, megha-
sonlása az utolsó mozdulatig pon-
tosra csiszolt volt. Az egyetlen női
főszereplő, a fiatal Csonka Dóra (A
Lány) tiszta énekhangjával a meg-
gyalázott, kihasznál, majd jó útra
tért női minőség ragyogását hozta
az előadásba.

Hetven színész és táncos (a Vi-
harsarok Táncszínház és a Folk
& Roll tagjainak) munkájából állt
össze a magyar Golgotát felmutató
A Megfeszített. A premier végén
színpadra szólították Koltay Gergely
Kossuth-díjas zeneszerzőt, Koltay
Gábor Balázs Béla-díjas érdemes
művészt, rendezőt és Bedőcs Imre
énekest, akik ifj. Mlinár Pál koreo-
gráfussal együtt fogadták a közönség
vastapsát, amelyben távollétében ré-
szesült Igaz-Juhász Katalin, a bibli-
kus szépségű díszlet tervezője és a fi-
nom letisztultságú jelmezeket jegyző
Vesztergombi Anikó is.

Szilágyiné Szabó Ágnes

Nagy kedvenceket táncol el a Kecskemét City Balett

A kecskeméti közönség megszokhatta, hogy a színház tánctagozata évről évre óriási meglepetésekkel rukkol elő és rendre felülmúlja önmagát. Barta Dóra, a Kecskemét City Balett művészeti vezetője az idei tervekről mesélve elárulta, ebben a színházi szezonban is újítanak, aminek a gyerkőcök fognak legjobban örülni!

– Olajozottan indult a Kecskemét City Balett szezonja vagy érezhető volt némi recsegés-ropogás a karantén utózöngéjeként?

– Mivel társulatunk táncosai rendkívül leterheltek, a bezártság első időszaka úgy hatott, mint egy jól megérdemelt szabadság. Ahogyan azonban teltek a hetek, egyre job-

ban hiányzott mindenkinek a mozgás, így mindenféle vészmegoldások születtek, például táncos videókat készítettünk, amik felkerültek az internetre. Persze, egyik otthon sem ér fel egy professzionális balett-teremmel, balettórával, tréninggel, szóval igencsak tapasztalták a visszafejlődést. A nyárra ezért is hirdetem meg egy intenzív alapozó kurzust, hogy újra formába lendüljenek, most pedig már gőzerővel folyik a munka, úgy-hogy senki sem panaszkodik mozgáshiányra.

– A nemzeti színházzá avasztás a tánctagozat szemszögéből milyen extra lehetőségeket adott?

– A legszembetűnőbb, hogy bővíthettük a tagozat létszámát. Tokai Rita már az előző évad vé-

gén csatlakozott hozzánk - az Anna Kareninában mutatkozott be. Egy nagyon kvalitásos, izgalmas művész, aki minden szempontból illik a társulat stílusához. Emanuele Co a Táncművészeti Egyetemen végzett, és noha olasz állampolgár, már kialakultak magyar kötődései is. Látott tőlünk előadást, megismerte az itt folyó szakmai munkát és ezért szeretett volna csatlakozni az együtteshez. Egy nagyon technikás, inspiratív, karakteres művész rajzolódott ki a szemem előtt. Lajter Esztert a meghirdetett próbatáncunkon választottam ki, fiatal és tele van potenciállal. Az előző évekhez hasonlóan most is többen érkeztek hozzánk gyakornokként: Pette Csenge utolsó éves a Pécsi Művészeti Szakközépiskolában, és nálunk

tölti a gyakorlati évét. Dolgoztam már vele Pécsen, akkor figyeltem fel rá. Kiváló adottságokkal rendelkező, szorgalmas táncos. Szigethy Norbert kiválasztotta magának a Kecskemét City Balettet, mindenképp velünk szeretett volna dolgozni. Látva ezt az elszántságot és a készségeit, egy nagyon ígéretes jövőkép él bennem róla.

– Egyre nagyobb nemzetközi figyelem övezi a KCB-t. Emanuele érkezése is ennek a bizonyítéka?

– Egészen pontosan 120 táncos jelentkezett külföldről a meghirdetett próbatáncra és rengeteg volt közöttük a figyelemre méltó tehetség. Sajnos azonban a vírus hozadékai, például az utazási korlátozások, nem adtak lehetőséget arra, hogy egy személyes találkozón tudjam őket összehasonlítani. Közben más csatornák megnyíltak és a látóterembe kerültek a végül felvett művészek, ezért nem is szerettem volna erőltetni a külföldi táncosokat. Mindenképp érzékelhető viszont, hogy kinyílt a lehetőségek skálája, meglátjuk, a jövőben hogyan tudunk ezzel élni.

– Ezek szerint el tudja képzelni, hogy bővüljön a külföldi táncosok névsora?

– Ez attól függ, éppen mennyi szabad státusszal gazdálkodhatunk. Szerintem izgalmas egy ilyen vérfriessítés, Emanuele is új szintet hozott a backstage-be: megváltozott a belső nyelv, angolul is kommunikálunk, és lehet, hogy még egy kis olaszt is tanulunk. Időről időre természetes egyfajta fluktuáció, de jelenleg tökéletesen rendben vagyunk ezzel a felállással. Kedves, jószívű, egymást szerető és becsülő, óriási teherbírási emberek alkotják a csapatot, amely minden tekintetben erős, és ez igazán különleges.

– Évről évre hatalmas szinteket ugrik meg a Kecskemét City Balett, rendre meglepve újdonságokkal a közönséget. Ebben az évadban mire számíthatunk?

– Idén a Hamupipókéval újítunk: eddig ugyanis még nem készítettünk nagyszínpadi, kizárólag táncos előadást gyermekeknek. Hosszú távra tervező alkat vagyok, ha szisztémáról van szó. Szakmai terveimet tudatosan alakítom, célom, hogy mindig egyre magasabbra tegyem a léccet magunknak és ezért kész vagyok minden nehézséget vállalni. Egy táncművész karrierje igencsak rövid, okosan kell gazdálkodni az idővel. Akadnak nehéz pillanataink, amikor úgy érezzük, túl sok a feladat, meghaladja az erőnket, de ezeken mindig túllen-dülünk. Személyes felelősségemnek érzem, hogy mindenképp a lehető leggyorsabban eljuttassak a legmagasabb szakmai pozícióba. Épp ezért minden évben inspirál, hogy olyan művet válasszak, amellyel lehetőséget teremtek a színpadon ennek megvalósítására. Igyekszem a körülmények és a műhelymunka során felgyülemlett tapasztalataimat, érzéseimet darabba formálni. Tudom, kinek milyen a tehetsége, humora, a szíve, a testi adottságai, és így passzítom hozzájuk a karaktereket, sőt, sokszor ezek alapján döntök egy-egy előadás mellett.

– A felnőtteket ugyancsak új előadással örvendeztetik meg, de maradnak műsoron a tavalyi nagy kedvencek is.

– A Szentivánéji álommal nemcsak a felnőtteket, hanem az ifjúságot is igyekszünk megszólítani. Olyan módon szeretnék a műhöz nyúlni, hogy az a tradicionális értékek mellett frissességet is mutasson, és a fiatalabb korosztály elhiggye: a színházi előadás nem egy poros, kopott szórakozási lehetőség. Manapság szerte a világban táncszínházi előadásra járni abszolút trendi. Közös kedvencünk, a Négy évszak, amit a koronavírus miatt tavasszal jegelnünk kellett, továbbra is szívügyünk. Ez volt az első táncszínházi előadásunk itt, Kecskeméten, most pedig felújítva mutatjuk be az évad első felében. A csengő c. operában szintén közreműködik a balettkarunk. Az Anna Kareninát ebben a szezonban is láthatja még a közönség, illetve a Mutatvány de la Danse, ami egy igazi sikerdarabnak bizonyult, szintén műsoron marad. Vendégjátékokra ugyancsak kaptunk felkéréseket, aminek nagyon örülök. A Traviatát például a Művészetek Palotájában, míg az Anna Kareninát a Nemzeti Táncszínházban játszhatjuk, amik kiemelten fontos és rangos események a Kecskemét City Balett életében.

Nyilas Misiből Török János: Orth Péter a '93-as és 2020-as Légy jó mindhaláligról

– 1993 után újra műsorra tűzte a kecskeméti színház a Légy jó mindhalál c. darabot. Orth Péter neve mindkét szereposztásban feltűnik: gyerekként mint Nyilas Misi állt a színpadon, ezúttal pedig Török János bőrébe bújik. Mesélt gyerekszerelmeiről, nosztalgikus érzésekről és az új szerepről.

– **Csupán 9 éves volt, amikor a Légy jó mindhalál Nyilas Misi-jét játszotta Kecskeméten. Rémlenek még szövegfoszlányok, koreográfák, szereposztás?**

– Legfőképp zenei, érzelmi és érzéki emlékeim vannak. Kifejezetten emlékszem a fényekre, illatokra és érzésekre, amikor megtörtént bennem egy-egy dal. Élénken él bennem a Török Jánost alakító Nyári Zoltánnal közös jelenetem, ahogyan énekelte nekem a dalát. Ezt most én fogom énekelni.

Nagy gyerekszerelmek is kötődnek részemről ehhez a darabhoz: beleszerettem a koreográfusba, aki Nyári Zoltán kedvese volt az életben. A darabban pedig ugyebár Misi szerelmes Bellába, Bella viszont Török Jánosba. Talán mondanom sem kell ezek után, könnyedén el tudtam játszani, hogy féltékeny vagyok! Szerelmi vallomásom elküldtem levélben a koreográfus hölgynek, amit csak a premieren bonthatott fel, így nem kellett zavarban lennünk egymás előtt a további munka során. Ő a bemutató után elment, én pedig pár hónap múlva, azt hiszem, a szerepem miatt is, Bella kisasszonyba zúgtam bele. Sűrű és gazdag időszak volt.

Szintén határozott emlékképem van a kék, nézőtéri, kijáratot jelző lámpácsról is, miközben énekelek a sötét rivaldának. Néha olyan érzést keltett bennem, mintha csak az a kis lámpa lenne velem ott, a távolban, míg én énekelek. Viccesen találtam, mikor legközelebb játszottam itt, már felnőttként, hogy mennyivel közelebb került azóta az a lámpa.

Aztán persze előfordultak vicces helyzetek, amik ugyancsak elraktározódtak bennem: egyszer rossz szöveget énekeltem, összecseréltem a versszakokat, és volt, hogy rímet is kellett rögtönözni egy dalon belül, hogy kimentsem magam a kullimászból. A legfontosabb mégis az, hogy ennek az előadásnak az emlékei bátorítottak az érettségi környékén arra, hogy a pályaválasztáskor megpróbálkozzam a színészettel.

– **Gyerekszínészként hamar keresett lett, aztán egy jó időre eltávolodott a szakmától.**

– Hízogató volt, hogy közös felépítésre invitálnak Vikidál Gyulával, a Twist Olivérre castingolhatok, Jakupcsek Gabriellával vezethetek műsort és még sorolhatnám. Éreztem azonban, hogy ezek a munkák teljes embert kívánnak és nagyon sok stressz jár velük, ezért úgy döntöttem, én inkább még gyerek szeretnék lenni. Azt is ösztönösen tudtam, sok a dolgom még az emberképzőben, mielőtt bevonulok a kulliszsák közé mutogatni egy személyiséget, akiről nem tudok még eleget, és aki nem is

élt még eleget.

– **Nem szokványos, hogy egy kisiskolás ennyire tudatos legyen!**

– Abból a szempontból valóban tudatos voltam, hogy éreztem, számos megoldatlan dolog akad magamon a hétköznapi életemben. Úgy láttam, egyfajta bújálás, egy biztonságos burokba való menekülés lenne, ha teljesen átadva magam a munkának, betábláznám teendőmkel az életemet ahelyett, hogy megélném a kinti világban azt, amit meg kell, és megharcolnám a szükséges csatákat magammal és az embertársaimmal. Persze, a hivatástudatom sem alakult még ki akkorra, úgyhogy feltettem magamnak a kérdést: miért dolgozom ennyit gyerekként? Önmagam kipróbálása és jó buli volt egy bizo-

ta és nem tud olyan természetesen, szabadon létezni, hogy átfolyjon rajta egy gondolat a másodperc tört része alatt. Tapasztalható egyfajta jótékony adrenalin, ami serkent és motivál, de a túlzulás visszahúz. Ráadásul a színészet az életem jelentős részét kiteszi, a mindennapjaimat pedig eszem ágában sincs konstans stresszben tölteni. Gyerekként könnyen beleveszttem a játékba, kiválóan működött a realitásérzésem, nem akartam több lenni a kellenél. Minden magától értetődő volt, ezért teljesen önmagam tudtam adni. Kamaszként aztán kezdtem egyre önmegfigyelőbbé válni, foglalkoztatott, mit gondolnak rólam mások, bontakozott bennem a hiúság, a megfelelés, hogy én legyek a legjobb és a leg-

átélhető helyzeteken kell, hogy legyen, amelyekből tisztán kiérezhető a mondandó. Azt kell megtalálnunk, hogyan tudja az egész család átélni és élvezni az előadást, miközben el kell juttatnunk a nézőkhöz a regényíró üzenetét, persze, a lehető legszínesebb formában, kiegészítve a mi személyiségeinkkel és gondolatainkkal.

– **Gyerekfejjel mennyire élte át a történet mondanivalóját?**

– Teljes mértékben át- és megélttem, hiszen Nyilas Misi szemüvegén keresztül látjuk az egészet, ez a történet vele történik. Egy tiszta lény áll szemben az emberek és a társadalom farkastörvényeivel, aljasságával, előítéleteivel és frusztráltságával. Ezt a még romlatlan, naiv gyermeket olyan helyzetekbe sodorják, amikbe szinte teljesen beleroppan. Úgy éreztem akkoriban, sok analógia van Orth Peti és Nyilas Misi között, mert a meg nem értett, érzékeny, magányos gyerekek életét éltem én is. Nem igazán jöttem ki a kortársaimmal, nem is vágytam a társaságukra túlságosan. Hangosnak, agresszívnek, gyorsnak és harsánynak találtam őket. Én jóval passzívabb, zárkózottabb voltam a társaságban, mint ők, és élveztem is a magam kis világában lenni. Sokkal jobban kedveltem a felnőttek társaságát, mert ők nem bántottak halkszavúságom miatt, inkább meg akartak érteni. A gyerekeket viszont irritálta, és gyengeségnek ítélték, hogy különcödöm, ezért könnyen megtaláltak mindenféle szekírozással. Ezen a ponton könnyű volt közém és a szerepem közé párhuzamot vonni, és ezeket az érzéseket beletettem Nyilas Misi helyzetének átélésébe. Ki tudtam magamból énekelni a bántalmaim és a meg nem értettségem. Visszatekintve már látom persze, hogy törvényszerű volt, ahogyan viszonyultak hozzám a társaim a zárkózottságom, különcségem miatt. Szerencsém volt viszont, hogy nem ragadtam benne ebben a szerepben: a sok iskolaváltás közepette eldönthettem, hogy skatulyát váltok és nyitok a társaim felé, mert csak úgy van rá esélyem, hogy ők is nyitottabbak legyenek az irányomba.

– **Móricz Zsigmond a gyermeki szív érzékenységén keresztül festett le egy komoly válságot, a saját életézését. Önben él még ez a tiszta énjé?**

– Igen, azt gondolom, erősen. Viszont már sikerült egyéb hangokat felerősítenem magamban, azt az emberkét pedig továbbfejlesztmem, hogy ne egy halkszavú, érzékeny, ám magányos felnőtt váljak belőle. Ma inkább abban jelenik meg a gyermeki tisztaságom, hogy mindenki felé empátiával fordulok. Most is intenzíven hat rám sok minden, de nem hagyom, hogy eluralkodjanak az érzések a reakcióimon vagy a döntéseimen. Próbálok a lehető legtudatosabban élni. Ami pedig a zárkózottságot illeti, néha már úgy érzem, most a másik oldalra esem át: szeretek társaságban lenni és dominálni, tetszik, ha szerepelhetek és a

középpontban lehetek, illetve imádok mozgalmatosan élni és már kimondottan unatkozom, ha egyedül vagyok. De most jól érzem magam a bőrömben.

– **Édesanyjával, Csombor Terézrel anya-fia szerepeket kaptak az ideai bemutatóban. Nagyon különleges lehet!**

– Mókás, kedves helyzet Török Jánost és Török néit játszani együtt. Ha jól emlékszem, nem volt még rá példa, hogy a színpadon is anya és fia legyünk. Sokszor összekacsintunk, összenevetünk a próbákon és amikor csak lehet, mások felé viccet generálunk a civil kapcsolatainkból. Nem bújik meg túl sok bennem Török Jánosból, de amikor kamasz és fiatal felnőtt voltam, sok rosszaságot, balhét és meredek dolgot csináltam én is, ami nem vall egy jófiúra, amilyennek manapság tűnhetek. Török Jánosban van egy jó adag lendületesség, játékoság és vagányosság, a modorával pedig mindent elér, amit csak szeretne, főleg az anyukájánál. Ezek gyakran bennem is fellelhető dolgok. Ám ő nagy hamiskártyás és sokszor meglehetősen gerinctelen, rosszleletű alak, övé a legmegvetendőbb cselekedet az egész darabban. Ezekben egy cseppet sem hasonlítok rá az életben. Viszont a karakter megformálása pont ettől izgalmas feladat színészi- leg. Megejtő párhuzam egyébként a darab és a való életünk között, hogy anyukámmal megéltünk olyan időket, amikor arra is oda kellett figyelni, miből veszünk ételt a hónap végén. Ilyenkor édesanyám - akárcsak Török néni a fiacskájának - mindig nekem adta a maradék pénzt, hogy én legalább tudjak élni valamilyen alapszínvonalú életet a kollégiumban.

– **A mostani Nyilas Misiknek tud tanácsokkal szolgálni?**

– Egyelőre nem tisztem terelgetni őket, hiszen az a rendező és a koreográfus feladata, de majd ha úgy érzem, egy jól irányzott mondat segíteni tudok valamit, lehet, hogy mondok pár dolgot. Jelenleg azzal tudom támogatni őket, hogy szeretettel, kedvességgel és türelemmel fordulok feléjük, illetve bizatom, dicsérem őket, ha azt érzem, megérdemlik. Nem sok időnk van a színpadon kívül, de a takarásban előszeretettel faggatom a gyerekeket iskoláról, színjátszásról, mert szeretném jobban megismerni őket. Nekem kell nyitnom feléjük, mert én vagyok a nagyobb. Nem szeretném, ha úgy mennének színpadra, hogy csak annyit ismernének belőlem, hogy ez a bácsi itt ugrabugrál körülöttem, hangosan beszél az arcomba és rángat engem össze-vissza. Tudom, hogy elvisznek magukkal engem, ahogyan én is elvittem magammal mindent és mindenkit. Erre méltó szeretnék lenni.

– **Tudják, hogy egykor Ön volt Nyilas Misi?**

– Még nem adódott alkalom elmondani, de talán egyszer el fogom...

nyos pontig, ugyanakkor leterhelt a szerepléssel járó nyomás, a rengeteg próba, mindemellett pedig még az iskolában is helyt kellett állnom. Nem jutott időm arra, hogy gyerek legyek. Nem esett tehát nehezemre elengedni ezt az utat, és azóta nagyon örülök, hogy így történt. Viszont 17-18 évesen, amikor elkezdtem gondolkodni, hogyan tovább, remekül jött, hogy vissza tudtam tekinteni a pozitív élményekre. Kellemes érzésekkel töltött el visszaidézni ennek a milliók az atmoszféráját. Tudtam, hogy egy átlagos munkától sokkal színesebb ez a világ. Ezen felül érdekelt az önfejlesztés, a pszichológia, az ember, az élethelyzetek bonyolultsága és meg voltam áldva egy nagy adag empátiával és érzékenységgel is, amit valahova rakni kellett, különben még a végén ellenem fordul!

– **Egyszer azt nyilatkozta, hogy gyerekként, Nyilas Misi szerepében nem érzett magán nyomást, könnyed volt a játék, és szeretett volna visszatérni ebbe az állapotba felnőttként. Sikerült azóta?**

– Azt mondanám, hogy nagyjából. Folyamatosan dolgozom ezen, mert csak így tudok maximálisan a feladatra, a karakterre koncentrálni. Ha a megfelelési kényszer és az ebből fakadó görcsös akarás kerül előtérbe és teret nyer az izgalom, akkor az ember merevvé válik. Ezáltal más lesz a reakcióje, beszűkül a tuda-

ügyesebb. Ez pedig hozta magával a szorongást, amiből visszakanyarodni a természetesség érzésébe meglehetősen hosszú folyamat. Ahogyan azonban egyre többet játszom, a rutin és a sikerélmények megadják nekem a magabiztosságot, hogy visszatárlhassak oda, ahová szeretnék.

– **Közel három évtizede, 1993-ban mutatta be a kecskeméti színház az akkori Légy jó mindhalálit. Nyomon követhető a színház evolúciója a két darab összehasonlításával?**

– Anno elég volt kisrealisztikus módon megkomponálni a helyzeteket, nem kellett a színházat versenyképesé tenni egy olyan csatában, ahol a 3D, az IMAX, a villódzó tartalmak és a szédületesen pörgő világ az ellenfél. Most sem ez a legfőbb célkitűzés, de érezhető egyfajta igény a mozgalmasabb, ötletesebb megfogalmazásra. A rendezőnek, Nagy Vikornak vannak olyan megoldásai és víziói, amik sokszor elemelik az előadást a kisrealizmustól és szerepet kaphat az elrajzoltág és az asszociáció is.

– **Biztosan vannak nézők, akik látták a '93-as darabot és a mostanira is eljönnek. Nagyon csodálkoznak fognak? Teljesen modern verzióra számíthatnak?**

– Nem, egyáltalán nem fog átcsapni egy túlzó absztrakcióba, hiszen a hangsúly a történeten, az

A Megfeszített: egyedi darabot állít színpadra az új vendégrendező Szolnokon

Párizsban tanult művész mutatkozik be a Szín-Mű-Hely közönségének

Színész és rendező, művész és asztalos. Sokoldalú egyéniség, aki egyszerre több nézőpontból szemléli a világot. Édesapja egykor a Szigligeti Színház elismert művésze volt, így úgymond időutazás-ként éli meg a jelenlegi helyzetet. Az elmúlt hetekben elkezdődött a Szín-Mű-Hely második bemutatójának próbafolyamata. A Bakaruhában című háromfelvonásos színdarab rendezőjével, Valcz Péterrel beszélgettünk.

– Ön választotta Szolnokot, vagy fordítva?

– Szolnok választott engem. Szabó Csilla, a Szigligeti Színház dramaturgja látta két rendezésem, melyek a tatabányai MOST Fesztiválon díjat is nyertek. Ő kérdezte meg, hogy volna-e kedvem megrendezni a Bakaruhában című darabot. Volt.

– Ismeri a várost? Járt vagy dolgozott itt korábban?

– Ismerem is, meg nem is. Édesapám, Vallai Péter színművész több mint tíz éven keresztül volt ünnepezt színésze a Szigligeti Színháznak. 2012-ben hunyt el, ezért ez egy valódi időutazás nekem. A szolnoki időszakban volt pályája csúcspontján. A színházban most is vannak még páran, akik ismerték, szerették és dolgoztak vele. Én meg hallgatom a róla szóló történeteket, és úgymond járkálok a nyomdokaiban. A színházba még nem sikerült bejutnom (felújítás alatt áll a szerk.), de be fogok. A Tiszában már megfürödtem. Az volt a valódi megérkezésem Szolnokra.

– Annak idején egyértelmű volt, hogy az édesapja pályáját követi?

– Igen. Nyilván a fiatal arrafelé orientálódik, amiben kedvét lel és amiről pozitív visszajelzéseket kap. Amikor tizenhét éves voltam, három helyre adtam be a jelentkezésemet. A Színház- és Filmművészeti Egyetemre, Kaposvárra, ahol éppen akkor indult a színészképzés, az utolsó pedig az ELTE volt, talán a magyar szak.

– Magával a színházzal mikor találkozott először?

– Nézőként A padlás című musical volt az első maradandó élményem. A Vígszínházban néztem, édesapám játszotta a detektívet, Kaszás Attilával, Méhes Lászlóval, Balázs Péter pedig T. Müller szerepében énekelte Az enyém a pálya című dalt. Aztán jöttek a diákszínjátszós évek, majd önálló estek, később a saját rendezések.

– A Kaposvári Egyetemre járt 2003-tól 2006-ig, Babarczy László osztályába. Hogyan emlékszik vissza ezekre az évekre?

– Akkor indult Kaposvárott a színészképzés. Ez egy nagyon lelkes időszak volt. Mi voltunk az egyetlen színészosztály az egyetemen, így minden figyelem ránk irányult. Jól el is voltunk kényeztetve. Akkor még hároméves volt a képzés, tehát huszonegy évesen ott álltam diplomá-

val a kézben. Hát akkor kezdjük el ezt az életet! Megtisztelő volt, hogy Babarczy László, aki felvett a főiskolára, szerződtetett a színházához. Mivel fiatalon tapasztaltam meg a kőszínházi rendszert, így hamar fölmerült bennem a továbbtanulás iránti vágy. Többet akartam tudni a színházról. Workshopokra, kurzusokra jártam, majd elkeveredtem Párizsba, ahol rátaláltam Jacques Lecoq Nemzetközi Színházi Iskolájának két éves képzésére. Beiratkoztam.

– Úgy tudom, rendező szakra.

– Az egyszerűség kedvéért úgy mondom, rendező szak, de igazából alkotókat (createur) képeznek. Nincs szigorú elkülönítés. Színházat csinálunk. Színészként, rendezőként, íróként.

– Miben volt más mint itthon?

– Sok mindenben. Ez egy hatvan éve alakuló, alaposan felépített színházi képzés. Magyarországon alapvetően a Sztanyiszlavskij-módszert tanuljuk, amely röviden arról szól, hogy belülről, saját élményekből építkezik egy alakítás. A Lecoq-módszer pedig abból táplálkozik, ami körülöttünk van, az épített és természetes környezetből, anyagokból, állatokból. Ezek a dolgok ugyanis képtelenek hazudni. Egy olvadó viasz sose lesz ripacs. A műfajokat külön tárgyaljuk. Nem versenyeztetjük őket, mert nem az ízlés a fontos, hanem a törvényszerűségek. Fontos még, hogy az összes tanár teljes állásban dolgozik, itthon ez sok esetben egy másodállás. Figyelembe ez egy nagy különbség. Ami még nagyon fontos, hogy a képzés nem kész sablonokat ad át, hanem folyamatosan kérdéseket tesz fel, kutat, kísérletezik. Progresszív iskola, klasszikus műfajokkal.

– Milyen volt visszatérni Magyarországra mindezek után?

– Rögtön csatlakoztam a KoMa (Kortárs Magyar) Társulathoz. Tréningeket tartottam, dolgoztam ott

színészként, majd rendezőként. A társulattal volt egy koprodukcióm Németországban, az Übü király. Az előadás után visszahívtak az ingolstadti kőszínházhoz. Két évet voltam ott. Ez volt a második kőszínházi élményem. 2016-ban jöttem haza, azóta vagyok szabadúszó.

– Rendezett egy különleges eseményt is tavaly, a Valcz(R) Napokat (ejtsd. valcer). Ez tulajdonképpen mi volt?

– A „szabadúszás” bizonyos pontjain mindig szembejött az a közkeletű szó, hogy „brandépítés”. Ez azt jelenti, hogy muszáj magad egyfajta terméként reklámozni, hogy az előadásodra bejöjjenek a nézők. Az alkotók azonban sokszor zavarban vannak a marketing világában, mert ezek a képességek sokszor nem járnak kéz a kézben. Ha valaki jól fest, ritkán áru jól képet.

– Úgy gondolja, hogy ez jó, és erre szükség van, vagy úgy, hogy kényszer, de szükséges?

– Pontosan ilyen kétfős az érzés. Szeretem megtalálni az előadás célközönségét és kapcsolatot építeni velük, sőt, bevonnai őket akár az alkotófolyamatba is. Ez inspirál és már-már misziómmá vált. Az erőszakos marketingtevékenységet viszont nem szeretem. Legyen látható és legyen választható az előadás. De ne mindenáron.

– A Bakaruhában, melyet itt rendez, is ilyen koncepció mentén épül majd fel?

– Ha már elkészültünk, szívesen szerveznék közönségtalálkozót, akár tematikus módon is, szakértők, történészek bevonásával, az előadás által fölvetett témákhoz kapcsolódóan, de a járvány miatt jelenleg nagyon bizonytalan a helyzet. Most annak is örülni kell, ha be tudjuk mutatni a darabot.

– Mit lehet előzetesen tudni a darabról?

– Dósa Máttyás játssza a főszerepet, akivel nagyon izgalmas alkotófolyamatban vagyunk. A közönség egy vadonatúj arcát ismerheti meg. Aki beül az előadásra, különböző találkozásokat láthat majd. Például a két kaposvári fiatal hallgató találkozására olyan nagy színészekkel, mint Radó Denise és Karczag Ferenc. Az én színházi világom találkozik a kőszínházi vonulattal. Én ezeket a találkozásokat nagy élvezettel nézem, és szerintem a nézőknek is örömet okoz majd.

– Kicsit interaktívabbnak képzeljük el?

– Nincs kellemetlen nézőboszszantás. Hunyady Sándor, akinek a szerepét Dósa Máttyás játssza, ennek az előadásnak az írója, mesélője. Mivel a nézőknek mesél, így van egy közvetlen kapcsolata a közönséggel. Megosztja velük az ő személyes történetét, annak minden kérdésével, bonyodalmával és szembesüléseivel. A megosztás jelen idejű, az előadás csak ennyiben közvetlen. Bízom benne, hogy az előadás egyszerre lesz mély és szórakoztató.

– Úgy tudom, idén asztalosként végzett. Hogy fér meg a színházi szakmával?

– Egy két éves OKJ-s asztalosképzést végeztem el. Szívesen tanultam volna megint valamit. Az asztalosmunka volt a legszimpatikusabb. Rengeteg érvert tudnék sorolni mellette. Ami nagyon fontos, hogy míg édesapám oldaláról a színház, édesanyámérol az erdészet, a fák szeretetét hoztam magammal. Harmincöt éves vagyok. A női gyermekvállalási ösztön férfi megfelelője egyfajta építkezési vágy, hogy létrehozzon valami kézzelfoghatót. Ráadásul az asztalosmunka nagyon jól ellenpontoszza a színházat. Lehet egyedül csinálni, nem kell hozzá sok ember, és nem kell sokat beszélni. Ráadásul hiányszakma, és én még

soha nem dolgoztam hiányszakmában.

– Pályája elején még nem nagyon találta meg magát a kőszínházakban. Azóta változott a hozzáállása vagy szívesebben marad szabadúszó?

– Ez sem fekete-fehér. Igazából az ingolstadti kőszínházban foglaltam meg magamban, hogy nem szeretnék olyan helyen dolgozni, ahol a főnökkel két napon belül nem tudok találkozni. Egy ekkora helyen elvész a személyes kapcsolat. A szabadúszásnak is megvannak a nehézségei, hiszen egyedül állsz a nagyvilágban, mondjuk egy intézménnyel szemben. Valamilyen közösségre szükség van. Az biztos, fontos, hogy lássam az értelmét annak, amit csinálok, és az minél világosabb és őszintébb legyen.

Névjegy:

Valcz Péter
Színész, rendező
Született: 1984. október 5. Budapest
Édesapja: Vallai Péter színművész, édesanyja Madas Csilla dekoratőr
2003–2006: Kaposvári Egyetem, színész szak
2006–2008: kaposvári Csiky Gergely Színház
2008–2010 Jacques Lecoq Nemzetközi Színházi Iskola, Párizs
2010–2012: a KoMa Társulat tagja
2012–2014: ingolstadti városi színház
2014-től szabadúszó színész és rendező
Díjai: A szakmai zsűri különdíja – MOST Feszt (a Mary és Max című előadásért, 2017)
MMA-küldöndj – MOST Feszt (a Mary és Max című előadásért, 2017)
A szakmai zsűri díja – legjobb monodráma előadás – MOST Feszt

Molnár-Révész Erika,
Új Néplap

Láthatatlan kincsek

Akárhol tartasz az életben, az elvégzendő munka java még hátravan – ez volt Balázs Péter 2019-es igazgatói pályázatának mottója. A tavaly immár negyedszerre is a szolnoki Szigligeti Színház élére választott színész-rendezővel az idei év különleges kihívásairól, a vidéki teátrumok fő feladatáról és a megévezett fiatalokról is beszélgettünk a Magyar Demokrata munkatársa, Farkas Petra.

– 2007 óta áll a szolnoki Szigligeti Színház élén, tavaly a szakmai grémium tagjainak és az önkormányzat kulturális bizottságának egyhangú támogatásával újra megválasztották, ám saját kérésére a megbízatása ezúttal csak két évre szól. Elfáradt?

– Energiám és tettvágyam még bőven van, de hetvenhét éves vagyok, úgy érzem, itt az ideje átadnom a terepet a fiataloknak. Nyugodt szívvel teszem ezt, mert az utódomban egy közkedvelt, látogatott, gazdaságilag is elég jól működő színházat vehet majd át, amelynek nincsenek anyagi gondjai. Még a pandémia időszakát is viszonylag jól át tudtuk e tekintetben vészelni. A hatvanöt alkalmazottunk mind megkapta a tisztességesen kiszámolt alapfizetését, a kilenc vállalkozóként szerződött színészünk

– Először vendégként hívtam meg az akkori igazgató. Molnár Ferenc Delila című darabja, amit én rendeztem, és a főszerepét is játszottam, előtte három éven át nagy sikerrel futott az Óbudai Társaskörben, ezt az előadást vittük le Szolnokra, az epizódszerepekben a Szigligeti társulatának tagjaival. A premieren megismerkedtem a várost azóta is vezető Szalay Ferenc polgármesterrel, aki látva a közönség lelkesedését megkérdezte, hogy nem volna-e kedvem indulni a hamarosan esedékes igazgatóválasztáson. Először köszönettel nemet mondtam, majd amikor az önkormányzat fél évvel később mindenféle okok miatt újra kiírta a pályázatot, és megint megkerestek, azt gondoltam, végül is miért ne? Úgyis szabadúszó voltam, munkám ugyan volt bőven, de szerződés nem kötött sehova, szabadon dönthettem.

– Amikor végül megkapta a kinevezését, a kollégái közül többen nyílt levélben tiltakoztak ez ellen, mondván: a szakmai grémium egy másik pályázót alkalmasabbnak találó véleményét a polgármester mint fenntartó teljesen figyelmen kívül hagyta, és egy személyben döntött a

természetesen nem egyenlő azzal, amit valaki gúnyosan meg is jegyzett akkoriban, hogy ezentúl csak népszínművek lesznek műsoron. De mindez már nem érdekes, az azóta eltelt sok év rengeteg telt házas előadása, az átlagosan kilencvennyolc százalékos bérleteladás azt mutatja, talán mégsem volt olyan rossz az elgondolásom.

– Hogyan foglalható össze az alapján a mindenkori műsorpolitika?

– Mindig a közönség elvárásait vettem alapul ennek kialakításában. Nagy kedvelője vagyok a századforduló népszerű irodalmának, Bíró Lajos, Bródy Sándor, Molnár Ferenc vagy Hunyady Sándor művei ma is nagyon közkedveltek, nem véletlenül: ezek zsenialitásán, humorán nem fog az idő. Minden évadban muszáj egy musicalt és egy operettet is műsorra tűzni, és persze egy-egy veretesebb dráma sem hiányozhat. Ezeknek természetesen a nagyszínpadon van a helyük, mellette működik a hetven férőhelyes Szín-Mű-Helyünk, az alternatívabb művek és rendezések itt kapnak lehetőséget a megmutatkozásra. Már a kezdetekkor kialakítottam egy új bérletrendszer

erre a járványhelyzet miatt szintén elég bizonytalan évadra már száztízmillió forint értékben elfogytak a bérleteink. Ez körülbelül tízezer nézőt, nagyjából nyolcvanöt százalékos telítettséget jelent, ami ugyan nem éri el szokásos kilencvennyolc százalékos, de így is szép eredmény ezekben a koronavírusos időkben. A helyzetünket ráadásul az is nehezíti, hogy már második éve kénytelenek vagyunk az Aba-Novák Agóra Kulturális Központban játszani a színházépületünk felújítása miatt.

– Az eredeti tervek szerint ezt az évadot már a régi-új otthonukban kezdték volna. Csak a karanténhónapok miatt csúszott az állam által, az országos színházfelújítási program keretében közel négy milliárd forinttal támogatott beruházás?

– Nem teljesen. Magyarországon nincs olyan cég, amely komplett színházfelújításokkal foglalkozna, amelybe beletartoznak a speciális dolgok, mint mondjuk egy forgószínpad építése, süllyedőrendszer kialakítása, a high-tech világítás- vagy hangtechnika beszerelése. Ezért muszáj ehhez értő szakembereket is bevonniuk a munkálatokba, velük külön egyeztetni, ami gyakran a határidők további kitolódásához vezet.

– Hogyan fog kinézni a megújult épület?

– A teljes külső-belső renováláson kívül lesz végre beépített színpadi forgó, aminek léte egy XXI. századi színházban elengedhetetlen. Még akkor is, ha éppen az idei első nagyszínpadi bemutatónk, a Kaviár és lenscét nézve bizonyosodtam meg róla újfent, hogy a jó előadáshoz nem feltétlenül kell mindenféle szuper berendezés meg csillogó-villogó díszletek. Ezek lehetőségek, pluszok, amikkel funkcionálisan élni kell, de soha nem helyettesíthetik a tehetséget, az egyéniséget, a remek színészeket, az értő rendezést. A nézők kényelemérzetére is odafigyelünk, a hölgyeket egy úgynevezett lady's room várja majd, hogy ne a mosdóban zsúfolódva legyenek kénytelenek megigazítani a sminkjüket. Mert a színháznak nemcsak az előadás miatt kell élménynek lennie, fontos, hogy a belépéstől a kilépésig mindenki komfortosan, kiszolgálva, és bár ezt sem divat ma mondani, igazi polgári környezetben érezze magát.

– A színésztársadalomra viszont mostanában korántsem a békebeli, kellemes hangulat a jellemző, a Színművészeti Egyetem modellváltása alaposan felbolygatta a kedélyeket. Önnek mi erről a véleménye?

– Ez az egész egy politikailag gerjesztett, mesterségesen felfújt dolog. Az egyetem lezárása nem a szabadság kivívásáról szól, hanem a liberalizmus fogalmát hamisan értelmező társaság rosszul végigvitt tiltakozása egy egyébként régóta recsegő-ropogó intézmény megmentésére. Nem a fiatalok a hibásak, ők természetes, hogy lázadnak, én is ezt tettem húszévesen: ha apám azt mondta, itthon maradsz, csak azért is elmentem otthonról. A húszéveseket könnyű felhergelni azzal, hogy majd jönnek az újak, és elvesznek tőlük minden lehetőséget. Ami egyszerűen nem igaz. Kicsit az jut eszembe, mint amit a beszélgetés elején mondtam a saját igazgatóválasztásomról: a legtöb-

ben anélkül fröcsögnek, hogy ismerék a másik fél terveit, meghallgatnák az álláspontját.

– Az akkor még főiskolaként működő színművészeti végzett ön is 1965-ben, Szinetár Miklós osztályában. Akkor is recsegett-ropogott már az intézmény?

– Régen is akadtak gondok, ha nem is olyan súlyosak, mint amilyeneket manapság hallok. De mivel diktatúra volt, senkinek eszébe sem jutott tiltakozni, nem is mertünk volna. Maximum egymás között megbeszéltük a dolgokat.

– És most milyen problémákat lát?

– Régen nem voltam a Színház- és Filmművészeti Egyetem kapuján belül, így első kézből nem tudok nyilatkozni. Korábban megnéztem néhány színművészeti vizsgaelőadást is, és többnyire az volt az érzésem, hogy kevésbé a frissen végzett színészek képességeinek, sokoldalúságának megmutatása a céljuk, sokkal inkább a rendezői bűvészkedés.

– Azt is mondta, hogy a fiatal, frissen végzett színészek számára eleve nem vonzó a vidéki lét. Kaposvárról még csak-csak akadnak jelentkezők, idén két negyedéves diák is a Szigligetiben tölti a gyakorlatát, Budapestről viszont szinte soha nem akar jönni senki. Ennek is csupán a szakmai lenézés lenne az oka?

– Összetettebb. A megélhetés és a vidéken való lét teljesen más életforma. Hiába játszanak zseniális színészek szerte az országban, a szinkron- és a filmszakma szinte csak a Budapesten dolgozókat látja, és ahogyan az előbbi példa is mutatja, már régen nem divat vidékre menni új tehetségeket keresni. Arról nem is beszélve, hogy amikor én végeztem, még kötelező volt vidéken tölteni néhány évet, kitanulni úgy mond a szakmát, így kerültem én is Veszprémbe. Négy év alatt huszonkét szerepet játszottam, és az ottani teljesítményem miatt figyelt fel rám Várkonyi Zoltán, és hozott fel a Vígbe. Nem állítom, hogy ezt a rendszert kellene egy az egyben visszahozni, de megismételtem: azt sem gondolom normális állapotnak, hogy egy hangadó réteg csak azt ismeri el teljesítménynek, ha valaki egy divatosnak kikiáltott fővárosi teátrum tagja.

– Visszatérve a beszélgetésünk elejére, nagyon úgy tűnik, hogy ez lesz az utolsó évada Szolnokon, mivel búcsúzik?

– Ha csak nem hívnak meg a jövőben vendégként is dolgozni, utolsóként Herczeg Ferenc Déryné ifiaszszony című színjátékát rendezem itt. A darab a magyar nyelvű színjátszás születésének időszakát mutatja be, kissé idealizált, de nagyon emlékedt módon, felvonultatva kor nagy színészegyéniségeit is. A választásom célzatos volt, búcsúdarabnak szántam, amiből az is kiderül, milyen szép, nagy és néha keserves dolog is a színészet. A mű utolsó mondatai így szólnak: „... mi egy láthatatlan kincset viszünk magunkkal, amelynek bizonyos időre el kell érkeznie valahova. Most mi visszük, ha kidőlünk, vállára veszi más, de egyszer csak elérkezik oda, ahol szükség van rá.” Nagyon remélem, hogy az én láthatatlan kincsemet is lesz, aki a vállára vegye, és hasonló szellemben vigye tovább.

Farkas Petra, Magyar Demokrata, XXIV. évf. 40. szám, 2020. szeptember 30.

pedig más módon igyekeztünk és igyekszünk most is segíteni. A Szolnok Televízióval közösen kis tévéjátékokat vettünk fel, szavalóesteket hirdettünk, hogy előadásépítők híján ők se maradjanak jövedelem nélkül. Mert a színház nem csupán annyi, hogy néhány színész összegyűlik egy épületben, aztán csinálnak valamit. Talán régmódiának tűnik, de én töretlenül hiszek a társulati létben, abban a szeretetteljes közegben, ahol a technikai személyzettől kezdve a portáson át a színészekig vagy az igazgatóig mindenkinek pont ugyanannyi megbecsülés jár. Szolnok e tekintetben mintha egy skanzen lenne. Nem a darabok színrevitelének módjában, hiszen a korral haladni kell, hanem a hangulatban: itt még divat az épületbe belépve hangos Jó reggelt!-tel köszönni egymásnak.

– Budán nőtt fel, a pályáját Veszprémbe kezdte, majd huszonöt évig a Vígszínház tagja, a kilencvenes évek közepétől szabadúszó volt. Hogyan került éppen a szolnoki teátrum élére?

vezetői posztról. Számított hasonlóságokra?

– Öszintén mondom, hogy nem, azt meg különösen nehezen viseltem, hogy a családomat is mocskolni kezdték. Amíg el nem indultam a szolnoki színház igazgatói székért, biztosan mondhatom, hogy nem csak a közönség szeretett nagyon, többnyire a szakmabeliek, sőt még a kritikusok is kedveltek. Ennek ellenére már a pályázatom beadásakor olyan gyűlölethullám indult meg ellenem, amit előtte el sem tudtam volna képzelni, és ez aztán megisméltódott 2013-ban is, a vígszínházi vezetőválasztáskor, amikor végül is még a döntés előtt visszavontam a jelentkezésemet. 2007-ben ha nem is barátaim, de jó kollégáim írtak alá szerte az országból ellenem, olyanokat állítva, hogy én egy „művészi ószeres” vagyok, aki kabarészínházzá züllesztí a Szigligetét. Mindezt anélkül, hogy egy sort is elolvastak volna a pályamunkámból, amelyben világosan leírtam a célokat: a népszínházi jelleg megteremtése, ami szerintem egy vidéki teátrum fő feladata. És ez

ma hat bérletes előadást csinálunk egy évben, vagyis hat premiert mindenféle műfajban. Ez a már említett népszínház lényege: az eklektikus műsortervben a szórakoztató vígjátékok húzzák be a nézőket a komolyabb, fajsúlyosabb előadásokra. Ha a bérletrendszerünket nem működtetnék, az utóbbit nem is tudnánk a megfelelő számban kijátszani.

– Idén a karanténhelyzet miatt nyolcvan előadásuk maradt el. A közönséget hogyan tudták-tudják kárpótolni?

– Hatvankét bérletes előadásunk maradt el, ezért hosszan törtem a fejemet a megoldáson. Felmerült a nyári pótlás lehetősége, de ezt elvettem. Sokéves tapasztalatom szerint harminc fokban, ha fűtől a rigó, az emberek inkább a szabadtéri színpadokat választják, arról nem is beszélve, hogy a telt ház a kihagyott székek miatt amúgy sem lett volna kivitelezhető. Végül úgy döntöttem, a legbiztosabb megoldás, ha részarányosan visszafizetjük a bérletek árát. Hiszem, hogy ennek a korrekt hozzáállásnak a következménye, hogy

Őszintén szólva

Hamisítatlan francia vígjáték a Csokonai Színházban

Az Őszintén szólva című kortárs darab a klasszikus francia vígjáték tradícióját követi: helyzetkomikumok, félreértések láncolata viszi előre a történetet kifinomult humorral. A darab magyarországi ősbemutatója Debrecenben volt októberben.

Gemza Péter rendező szerint nagyon szerethető figurákon keresztül a mai 30-as, 40-es generáció problémáit feszegeti: a párkapcsolati nehézségeket, az elköteleződéstől, az őszinteségtől való félelmeinket és felteszi mindannyiunk töprengő kérdését, hogy mi is volt az eredeti elképzelésünk az életről?

Az újságíró Serge hat hónappal a válása után sem tudja lehúzni újjáról a jegygyűrűjét... És bár nehezen jön ki a hónap végén, mégis konokul elutasítja, hogy a Randevű nevű bulvárlapnak dolgozzon, pedig a főszerkesztő Cyríl a legjobb barátja. Egyik este azonban Serge megismerkedik Gwendoline-nal, aki azt hazudja, hogy beleunt a szingli pasikkal való nyüglődésbe, és már csak a nős férfiak érdeklik. Több

se kell! Serge – újján a jegygyűrűvel – elhitheti Gwendoline-nal, hogy még házas, és felviszi őt a hatalmas luxuslakásba, ahol barátai nyaralása alatt lakik. Egyéjszakás kalandnak indul, de Serge kezd beleszeretni Gwendoline-ba, és innen már nincs visszaút. Cyríl biztatására magára ölt egy teljesen másik személyiséget, és apránként ráérez a hazugság ízére, ami napról napra nagyobbra dagad, és végül mindenkit maga alá temet.

Xavier Daugreilh francia színész, színpadi szerző, 1997-ben elnyerte a legjobb francia vígjátéknak járó Molière-díjat. Daugreilh több művében foglalkozik azzal, hogy a hazugság hogyan szövi át és alakítja az életünket. Magyarországon először lesz látható az Őszintén szólva, amely komikus helyzetek sorozatában tárja elénk, hogyan fulladozik a 30 és 40 év közötti korosztály a hazugságok hálójában.

Gemza Péter, a Csokonai Színház igazgatója, darab rendezője szerint a szereplők ártatlan játzmák áldozatai, akik azt gondolják, hogy

csak ezekkel a játzmákkal tudják megtartani a másik ember szeretetét, figyelmét. „Ami rendezőként leginkább izgatott, az az, hogy a játzmáinkból milyen módon tudunk visszatérni önmagunkhoz, hogy felépítsünk egy kapcsolatot. Mindannyian kialakítunk egy képet, egy szerepet magunkról, de ha ezt a képet sérülések érik, megpróbáljuk retusálni. Ha a kép összeomlik, úgy érezzük, védtelenek vagyunk. Óriási félelmünk, hogy ha letisztítunk róla mindent, akkor kevésnek bizonyulna. Azért is kedvelem ezt a vígjátékot, mert ezeket a kérdéseket, érzeteket a szerző, Xavier Daugreilh olyan fordulatokkal operálva járja körül, amelyekre sosem számítottunk.”

A Serge szerepét alakító Mercs János a Don Quijote címszerepe után örömmel fogadta vígjátéki kihívásokat. Az Őszintén szólva egyik tanulsága számára épp az, hogy a kis bűn is bűn. „A kis hazugság is hazugság. A mindennapi apró, ártatlan kis csúsztatásaink itt felnagyítódnak, és hatalmas lavinává alakulnak.

Egy női szempár elég kényszer tud lenni egy férfinak... Ismerjük ezeket a jószándékból fakadó apró hazugságokat. Serge egy átlagos, mai európai ember. Nincs benne semmi különös, bármelyikünk lehetne, ezért talán úgy érezheti a néző, hogy mindez vele is megtörténhet”- ajánlja a darabot a színész. Arra a kérdésre, hogy mi izgalmasabb, hogy hogyan tudunk ezekben az ártatlan hazugságokban lavírozni vagy az, hogy hogyan tudunk kimászni belőle így válaszolt: „Mindkettő. Serge

is megpróbál kievickélni a slamasztikából, de annál jobban belesodródik. Aztán előfordul az is, hogy elkezd élvezni a kialakult helyzetet. E között a két állapot között mozog. Az író ügyesen kísérletezik ezekkel a szélsőséges helyzetekkel. Az európai vígjátékírás egy jól sikerült, mai változatának látom ezt a szöveget, ugyanolyan csetlő-botló figurákkal, mint amilyenekkel száz évvel ezelőtt a Bolha a fülbe című darabban is találkozhattunk. Az ember igazából nem változik.”

Virtuális programok a kulturális intézményekben

A járványhelyzethez alkalmazkodva számos színes online programot, többek között virtuális kiállításokat, online pályázatot és szakmai napokat, valamint élő közvetítéseket is kínálnak az érdeklődőknek a magyar kulturális intézmények – közölte az Emberi Erőforrások Minisztériuma (Emmi).

A koronavírus-járvány miatt átmenetileg zárva tartó Magyar Állami Operaház streaming szolgáltatást indított közösségi oldalán és az Origo portálon. A Magyar Nemzeti Balett művészei Budapest utcáin és terein táncolnak, a felvételeket megosztják a követőikkel a közösségi médiában.

Október 3-tól a Fővárosi Nagycirkusz szombat délutáni előadásait az intézmény honlapján is követni lehet – írja a közlemény.

A közönségnek a fesztiváloról sem kell teljesen lemondania. Október 10. és 11. között az Öröm a Zene fesztivál valamennyi produkciója online is megtekinthető a Hajónapló internetes felületén. A kétnapos rendezvényen húsz hazai zenekar mutatkozik be az A38 Hajó színpadán élőben, hat külföldi együttest pedig videóbejátszás segítségével ismerhetnek meg nézők.

A Hagyományok Háza YouTube csatornáján tette elérhetővé a Hallgató cigányzenei minősítő vizsgát teljesítő fiatal primások szakmai megmérettetését. Az intézmény Nyitott Műhelye pedig online pályázatot hirdetett, arra ösztönözve az érdeklődőket, hogy fedezzék fel nagyszüleik múltját, tárgykultúráját, saját elfeledett ha-

gyományait és kézműves örökségeket.

Horvátország-Magyarország, 800 év közös kulturális öröksége címmel szeptember 24-én a zágrábi Galerija Klovičevi Dvori múzeumban nyílt kiállítás. A tárlat a tervek szerint 2020 decemberétől a Magyar Nemzeti Múzeumban is látható lesz, de addig is virtuális kiállítás formájában már ízelítőt kaphatnak a látogatók a múzeum honlapján.

A kortárs képzőművészet iránt érdeklődők a Ludwig Múzeum Egyensúlyban, Művek a Telekom Művészeti Gyűjteményből című időszakos kiállítását tekinthetik meg virtuális formában is.

Több múzeum közös, Digitális Múzeum néven indította el virtuális tárlatait. A Kereskedelmi és

Vendéglátóipari Múzeum a digitális oktatáshoz készült segédanyagait, gyűjteményeit, digitális kiadványait egészítette ki online bejárható kiállításokkal, például az Ez a sör! – A sernevelőtől a sörgyárákig című időszakos tárlatot.

A PIM – Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet látogatóit egy izgalmas tárlatvezetésre invitálja, ahol 3D modellek segítségével ismerkedhetnek meg a magyar színháztörténet múltjával és jelenével.

Csaknem ezer, 1850 előtt nyomtatott hazai és külföldi térképet tett ingyen böngészhetővé az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) Földabrosz a világhálón címen. A folyamatosan bővülő adatbázis atlaszainak jelentős része a 18. században készült, de több 17. századi kiadás

is gazdagítja a könyvtár alapítójától, gróf Széchényi Ferenctől származó gyűjteményt.

A Magyar Nemzeti Levéltár (MNL) Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára a megyei levéltári napot ezúttal online formában szervezte meg, szakmai előadásai fókuszában a trianoni békediktátum állt.

„Művészeink, kreatív szakembereink azon dolgoznak, hogy a megváltozott körülményekhez alkalmazkodva minél szélesebb körhöz eljuttassák múltunk és jelenünk páratlan kincseit a napról napra gyarapodó, könnyen elérhető, változatos online tartalmakkal” – idézi a közlemény Fekete Péter kultúráért felelős államtitkárt.

MTI

A Marczi Közösségi Tér novemberi programjai

NOVEMBER 13. PÉNTEK 19.00 PRESSER GÁBOR—SZTEVANOVITY DUSÁN—HORVÁTH PÉTER: A PADLÁS. A SZINDRA TÁRSULAT előadása.

Rendező: FÖLDESSY MARGIT.

Ezen a Padlásán "Ég és Föld között" minden megtörténhet, akár csak a mesékben. Egy fiú megszállottan dolgozik szuperintelligens számítógépén, de nyugalmát titokzatos vendégek zavarják meg, különféle halandó és halhatatlan lények ...

Félig mese – félig musical 9-99 éves korig. Belépő: 2600 Ft. Elővételben: 2200 Ft. Diákoknak és iskolai csoportoknak: 1500 Ft.

NOVEMBER 22. VASÁRNAP 19.30 MOST VAGY SOHA. NONSTOP IMPRO A SZINDRA TÁRSULATTAL.

Az impro előadásokon minden a pillanat műve, a közönség instruálhatja a szereplőket és részt vehet a játékban is. Műsorvezető: FÖLDESSY MARGIT. Belépő: 1000 Ft.

SZÍNHÁZI NEVELÉSI ELŐADÁSOK

A KERÉKASZTAL SZÍNHÁZI NEVELÉSI KÖZPONT ELŐADÁSAI

NOVEMBER 4., 5., 6. 10.00-12.00 ELŐJELEK (5-6. osztályosoknak)

NOVEMBER 10., 11. 10.00-12.00 A SZÉTTÖRT TÁL (3-5. osztályosoknak)

NOVEMBER 13., 17., 18., 19. 10.00-12.00 KÉKSZIGET (7-10. osztályosoknak)

NOVEMBER 24., 25., 26., 27. 10.00-12.00 LOKI (4. osztályosoknak)

Az előadásokról bővebben honlapunkon olvashatnak: www.marczi.hu

A foglalkozásokon egy osztályt tudunk vendégül látni, előzetes bejelentkezés, időpont egyeztetés után. Minden hónapban 5 előadás a II. kerületi iskolák számára térítésmentes, a további előadásokra belépő váltása szükséges.

Belépő: 1500 Ft/fő

Szakmai belépő: 500 Ft/fő

Jelentkezés, információ: Krammer Zita (06 20 927-2330; matitkar@marczi.hu)

NOVEMBER 17. KEDD 10.00 CSIMPILIMPI, a Színes Falu Csoport babaszínházi előadása.

Gyere, legyél a társunk egy közös játékban! Együtt játszunk, közösen bábozunk, mesélünk versek, mesék segítségével. Játsszák: Krista Anita és Tatai Zsolt.

Ajánlott életkor: 1-4 éveseknek. Belépő gyermek és felnőtt vendégek számára egységesen: 1200 Ft.

A Klebelsberg Kultúrúria novemberi programjai

2020. november 12. csütörtök 19:00 Trianon 100 Emlékműsor - Szále László: Fekete zongora.

Történelmi vitadráma két részben - Tisza István és Ady Endre képzeletbeli találkozása az Esztergomi Várszínház bemutatója, felolvasó színház a Klebelsberg Kuno Hét rendezvénye bérleten kívüli előadás.

Ady Endre, a látogató: Trill Zsolt Jászai Mari-díjas, Érdemes és Kiváló művész; Gróf Tisza István, a házigazda: Horányi László Jászai Mari-díjas; Almássy Denise, Tisza István unokahúga: Kulcsár Viktória; László, az inas: Ács Tamás.

Dramaturg: Kulcsár Edit; Tervező: Horányi Júlia; Rendező: Wiegmann Alfréd.

2020. november 17. kedd 19:00 Herczeg Ferenc: Déryné Ifjasszony a Déryné Program előadása

Címszerepben: Tarpai Viktória. RENDEZŐ: Vidnyánszky Attila.

2020. november 24. kedd 19:00; 2020. november 25. szerda 19:00 Csiky Gergely: A nagymama.

A Dunaalmási Öregmalom Színház előadása. Rendezte: Entz László.

2020. november 28. szombat 17:00 Móricz Zsigmond: Magyar mesék, szerelmes vidéki csetepaték két részben. Ivancsics Ilona és Színházai. Az előadás az EMMI és az

NKA támogatásával jött létre. Rendező: Ivancsics Ilona.

2020. november 7. szombat 15:00-18:00 Csiribiri családi délután. 15.45 Mosó Masa mosodája; Csodamalom Bábszínház előadása; 17.00 Zsonglőrök fényben és sötétben - A Tűzfészek Társulat előadása. Kézsműves játszóház.

2020. november 14. szombat 11:00 Napsoroló - Bíró Eszter gyermekkoncertje.

Interaktív koncert és játék az idővel.

2020. november 16. hétfő 10:00 Babaszínház: Tesók. Első színházi élmény a Vaskakas Bábszínház előadásában 0-4 éves korig, ezúttal testvéres. Rendező: Kocsis Rozi (Blattner Géza-díjas). Játsszák: Nagy Petra és Rab Viki.

2020. november 28. szombat 11:00 Halász Judit adventi koncertje.

2020. november 15. vasárnap 18:00 Hit, remény, szeretet - Istengyermekesség - Jókai Anna emlékezete. Az est folyamán a fellépők párbeszéd formájában idézik meg Jókai Anna életművét.

Szerkesztette: Tallián Mariann. Előadják: Tallián Mariann és Lázár Balázs színművészek.

Zongorán közreműködik: Antal Gábor zongoraművész.

Boeing, Boeing: örület a köbön

Október 10-én mutatták be a Boeing, Boeing – Leszállás Párizsban című vígjátékot a székesfehérvári Vörösmarty Színházban. Marc Camoletti Guinness-rekorder művét Bagó Bertalan rendezte.

A kis, de annál fantasztikusabb szereplőgárdát felvonultató vígjáték – a feydeau-i hagyományokhoz híven – alaposan megmozgata a rekeszizmokat.

A főszereplő Sággy Tamás, egy negyvenes, menő sztárépítész szerepében sodródik egyik nőtől a másikig: „Három menyasszonya van, és egy ideig olajozottan működik a rendszer. Nem árulok el nagy titkot, ha elmondom, hogy ez a három nő egyszer csak beállt, plusz az egészet megspékeljük egy barátal is, s akkor aztán végképp elkezdődik az örület.”

A téboly három alappillére a három utaskísérő. Kiss Diána Magdolna a hidegvérű angol, Janet szerepében irányítja Bernard-t: „Nagyon régen voltunk közönség előtt, én belül azt érzem, hogy sikerünk lesz vele, és sokat fognak kacagni a nézők. Szerintem elérjük vele a célt, mert most épp itt az ideje, hogy ne vessünk, és ne szomorkodjunk.”

Varga Lili, Judith szerepében egy igazi fekete övegy (vagy csak szeretne azzá válni), aki végül teljesen más

útra lép, mint azt az elején gondoltuk: „Úgy gondolom, hogy ebben az időszakban, ami most ér minket, szükség van arra, hogy az ember egy este kikapcsoljon, kicsit kiszakadjon a hétköznapiakból, és nevensen. Ha ez sikerül, én már boldog vagyok.”

Ladányi Júlia pedig Jacqueline-ként, a hisztérikus francia kis hölgyként lubickol: „Rettentően élvezem. Csodálatos élmény egy ilyen vígjátékot próbálni, főleg ilyen profi emberekkel.”

A vígjáték alapkellékkéért, a ritmusért Bagó Bertalan rendező felelt, aki ügyesen egyensúlyoz a katarzisz két végpontja között is: „Azt gondolom, hogy a nevetés meg a sírás két olyan katartikus dolog, ami felszabadítja az embert. Van benne egy kis társadalomkritika, de igazából azon nevetünk, hogy pórul jár az az ember, akinek három csaja van, és drukkolunk annak, aki kisemberről lesz nagy, és még a nőkből is kijut neki. Ez egy olyan paradigma az emberek szemében, amin tudnak nevetni.”

Az örületet Bertha szerepében Varga Mária, Robert szerepében pedig Egyed Attila fokozta.

<https://www.vorosmartyshaz.hu/>
Fotó: MTI

A magyar kultúra ügyéért

Átadták a Nemzeti Művelődési Intézet új, a magyar kormány 3,18 milliárd forintos beruházásával létesített székházát a Bács-Kiskun megyei Lakiteleken, a Hungarikum Ligetben.

Lezsák Sándor, a Népfőiskolai Alapítvány elnöke - az Országgyűlés egyik fideszes alelnöke - a székházátadáson köszöntőjében elmondta: a kiemelt kormányzati beruházás háttérben a magyar költségvetés, az adófizető polgárok támogatása és jogos elvárása van. Ez az épület szolgálja "a magyar kultúra szent ügyét", a Kárpát-medencei magyarok közösségi életét - tette hozzá.

Az eseményen felolvasták Orbán Viktor köszöntőlevelét, amelyben a miniszterelnök a Nemzeti Művelődési Intézet legfontosabb feladataként említi, hogy helyi szinten segítsen a közösségeknek felismerni és megővni saját értékeiket, bizonyítva, hogy virágzó kulturális élet a fővároson kívül is lehet.

A történelmi jelentőségű helyszínen átadott új központ mostantól az országhatárokon átívelő összmagyar kultúra otthona is lesz - idézték Orbán Viktort.

Ezt követően Balog Zoltán református lelkész, miniszteri biztos áldáskívánását olvasták fel, majd Kiss-Rigó László, a Szeged-Csanád Egyházmegye püspöke mondott köszöntőbeszédet.

Závogyán Magdolna, a Nemzeti Művelődési Intézet ügyveze-

tője többek között azt mondta: az épület a reformkori Magyarország szellemiségét idézi, mégis modern. A magyar kormány történelmi lépésekben mérve a magyar közművelődést a hazai kulturális élet élvonalába helyezte, ezt is kifejezi az új székház - mondta.

A reformkor hajnalán a magyarság jelentős kihívások előtt állt, mint ahogyan most is - jelentette ki, hozzátéve: vallják, hogy a magyar kultúra csak a magyar kulturális közösségek megerősítésével, felemelésével őrizhető meg és vihető tovább.

Hangsúlyozta: az új székház mérföldkő-jelentőségű változást jelent a Nemzeti Művelődési Intézet, a közművelődési szakterület, valamint a Kárpát-medencei közművelődési szervezetek feladatellátásában is - közölte.

Fekete Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériuma (Emmi) kultúráért felelős államtitkára az ünnepi beszédek követő szalagátvágás és az épület hivatalos bejárása után többek között arról beszélt, hogy a közművelődés szombaton "hazatért Lakitelekre". Az intézet a Kárpát-medence értékörző és értékteremtő közösségének nyújt alkotó lendületet, erősíti cselekvőképességüket és szakmai-módszertani támogatással segíti a közösségek hálójának kiépülését - jegyezte meg.

A kormányzati támogatással megvalósult, több mint négyezer négyzetméter alapterületű, klasz-

szicista jegyeket hordozó székház homlokzatán - Makoldi Sándor műve alapján - szalagszerű díszítőelemek, frízek mutatják be a teremtőmisztos és a magyar őstörténet legfontosabb pillanatait.

Az épület homlokzatának vakolathímeit Gráts Antal építész-mérnök tervezte, a közösségi termekben elhelyezett egyedi batik függönyök Makoldi Gizella textilművész munkái.

A Nemzeti Művelődési Intézet tetőtéri rózsakertjében található a magyar nemzet összetartozását jelképező Emlékezet-tornya, abban helyezték el a "magyarság harangját", amelyet június 4-én, a trianoni békediktátum 100. évfordulóján avattak fel. A kiosztott sajtóanyag szerint a harang mostantól minden nap azonos időben - 15 óra 13 perckor, a Kárpát-medencei magyarság összetartozását kimondó alaptörvény aláírásának perceiben szólal meg a lakiteleki székházban, hogy egy-egy település egykori egyleteire, civil szerveződéseire a közösség által elért eredményekre emlékeztesse a magyarságot.

Az összetartozás jelképeként a Magyar Művelődési Intézet székházavatásán szombaton a külhoni magyarokat képviselő öt kulturális szervezet a lakitelekivel megegyező testvérharangokat vehetett át.

Az épület tervezője Szabó János építész-mérnök, belsőépítész Szenes István volt.

MTI

Balett: a Carmennal indult az évad

Carmen című háromfelvonásos táncszínházi esttel indította októberben új évadát a Székesfehérvári Balett Színház.

A programot felvezető sajtótájékoztatón Egerházi Attila igazgató azt mondta, hogy nagyon sok munka van a darabok mögött, ugyanakkor reményei szerint különleges élményt nyújtanak majd a nézőközönségnek.

Jelezte, hogy a Vörösmarty Színházban elsőként az est névadó darabja, a Carmen cselekményes balett lesz látható. A táncdrámát maga koreografálta és az alapvető emberi érzelmeket veszi górcső alá, mint a szerelem, a szerelemfáltás, a féltékenység, a vágy, a csábítás.

Az igazgató közölte, hogy a második felvonás a világ egyik legkevesebb koreográfusának, a svéd Alexander Ekman-nak köszönhető, aki Szeszély (Whim) címmel egy humorral telített darabot alkotott emberekről, akik szakadatlan küzdenek a beilleszkedéssel és folyton

racionálisan igyekeznek viselkedni, de nem mindig sikerül.

A záró felvonás egyben ösbemutató is lesz, most láthatja ugyanis először a közönség az Aritmia című darabot, amelyet Egerházi Attila alkotott meg. A szerző rámutatott: kimondottan a COVID-19 vírus által okozott világjárványt, annak társadalomra gyakorolt hatásait, valamint a karantén időszak lenyomatát kívánta színpadra vinni, egy olyan időszakét, amelyben a megszokott életritmusunk alapjaiban változott meg.

Cser-Palkovics András polgármester örömeinek adott hangot, hogy a koronavírus-járvány közepette végre bemutatót láthat a közönség, ezért szerinte nagyon meg kell becsülni ezt a napot. Jelezte, hogy a nézők maszkban foglalhatnak helyet a színházban, ahol biztonságos környezetben, biztonsági előírások mellett tekinthetik meg az előadást.

MTI

Átadták a Quasimodo költőverseny díjait Balatonfüreden

Átadták a Quasimodo költőverseny díjait Balatonfüreden: az emlékdíjat Lovétei László "Melyik Nap alatt?" című versével, a különdíjat Zsávolya Zoltán Munkácimre című versével nyerte el, a Debrecen városa által felajánlott Térey-díjat pedig Garaczi László az In Cauda Venenum című versével érdemelte ki.

A díjátadón Fekete Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériumának kultúráért felelős államtitkára Európában is egyedülállónak nevezte a fesztivált, amelyre az elmúlt csaknem harminc évben mintegy tízezer verssel pályáztak a költők. Szavai szerint az időtlenség jellemzi a versenyt, hiszen

a korábbi évszázadokban is hasonlóan zajlottak az irodalmi versenyek, csupán a technikai feltételek korszerűsödtek.

"Azt hinnénk, hogy a vers a múlté, de itt azt lehet tapasztalni, hogy a vers él" - fogalmazott Fekete Péter.

Bóka István, Balatonfüred polgármestere (Fidesz-KDNP) szerint a rendezvény évtizedes múltja azt bizonyítja, hogy a magyar irodalom és a költészet ünnepeére szükség van.

Can Togay János, a Veszprém-Balaton Európa Kulturális Fővárosa (EKF) Program művészeti és kreatív igazgatója kiemelte: az a cél, hogy Veszprémet és környezetét kreatív

régióként pozícionálják, ebben pedig Balatonfüred a város kiemelt partnere.

Idén először rendezték meg a korábbi években díjat nyert versekből született dalok versenyét. A Szöcs Géza író, Kovács Péter hegedűművész, Márta István zeneszerző összetételű zsűri Balogh Máténak Kálnay Adél Ami marad című versére írt szerzeményét találta a legjobbnak.

Szombaton a Tempevölgy és az Országút című periodikák bemutatkozásával folytatódik az irodalmi fesztivál, majd Szöcs Géza Kolozsvári hattyú, Franco Cajani Visszatekintés nyílt kártyákkal és Barabássy Miklós Szent Korona mérnöki szemmel

című könyvét mutatják be. Szöllősi Géza vizuális művész társaságában megnézhetik az érdeklődők a kortárs magyar képzőművészet tíz legjobb alkotójának műveit bemutató, Top10 című tárlatot a Vaszary Galériában. Trianon 100 címmel szimpóziumot is rendeznek. Szöcs Géza költő, Demeter Szilárd író, a Petőfi Irodalmi Múzeum főigazgatója, Elek Tibor irodalomtörténész, a Bárka folyóirat főszerkesztője, Székárosi Endre költő, Gyurgyák János történész, könyvkiadó kerekasztal-beszélgetés megelődzően a Veszprémi Petőfi Színháznak a békediktátumról szóló előadását láthatják az érdeklődők.

Lesz olasz gasztronómiai kerti parti, megnyílik Silvio Monti kiállítása, koncertet ad a Misztrál együttes, zenél a Huckleberry Guys, Bakó Krisztina énekes és Juhász Attila zongoraművész pedig a dzsessz világába kalauzolja hallgatóságát.

Salvatore Quasimodo olasz költő 1961-ben járt Balatonfüreden, a Tagore sétányon gyógyulásának emlékére emlékfát ültetett és versben fogalmazta meg a balatoni tájhoz, a városhoz fűződő érzéseit. A Nobel-díjas olasz költő tiszteletére rendezik meg 1992 óta évről évre a Quasimodo Nemzetközi Költőversenyt.

Kiugróan sikeres volt a várszínházi évad

Véget ért a Gyulai Várszínház 57. nyári évada, amelyet a koronavírus-járvány miatt többszöri újratervezés után tudtak csak megtartani, de nem volt hiába a rengeteg pluszmunka, a teátrum a történetének egyik legsikeresebb nyarán van túl. A részletekről dr. Elek Tiborral, a Gyulai Várszínház igazgatójával beszélgettünk.

– Augusztus 29-én ért véget a Gyulai Várszínház nyári évada, amely – mint mindegyik – rengeteg előkészülettel járt. Mennyiben befolyásolta az előzetes terveket a koronavírus-járvány?

– Nagyon sok plusz szervezést és előkészítést igényelt az évad, hiszen hiába készültünk el a program kilencvenöt százalékaival március elejére, a vírushelyzet miatt bevezetett egészségügyi korlátozásokat és szabályokat figyelembe véve többször újra kellett szervezni azt, nagyjából június közepéig, amíg meghirdettük a programokat. Eleinte úgy volt, hogy csak szabadidőre lehetnek előadásaink, távolságtartással, de ez annyira életszerűtlen és színházidegen volt, hogy biztos voltam benne, ez így nem maradhat.

– Érintettek a szabályozások konkrét előadásokat?

– Amikor meghirdettük a programot, még nem számolhattunk a kamarateremmel és a művelődési házzal, ezért a Shakespeare Fesztivál néhány előadását el kellett engednünk, így az egyhetes fesztiválból egy hétvége lett, három előadással, valamint az évadzáró darab, a Hamlet. A kihirdetéskor az is gondot okozott, hogy nem tudtuk, mit fognak csinálni a fővárosi színházak, melyik előadásait akarják megtartani, el tudnak-e jönni, nagy volt a bizonytalanság.

– Néhány korlátozó intézkedést feloldottak az idő múlásával, de jöttek újabbak.

– Az évadunk egy része már lejárt, amikor jöttek a határátlépés megszigorításával kapcsolatos szabályok, amelyek nagyban érintették a határon túli színházakat, pláne, hogy idén a nemzeti összetartozás éve miatt tizennyolc határon túli társulatot és előadóművészt hívtunk meg. Velük – az évad közepén – új-

ra fel kellett venni a kapcsolatot, újra egyeztetni, hogy kik vállalják a tesztelést, kik tudják kihasználni a határmenti harminc kilométeres sáv szabályozást. A tizennyolc külföldi előadásból végül négy elmaradt, de a közönség nem érzékelte ezeket a változásokat, mert így is sok határon túli produkció volt.

– Befolyásolta a pandémia a nézőszámokat?

– Nem. Tudok néhány családról, házaspárról, akik rendszeres látogatói az előadásainknak, de most nem jöttek el, mert félték a vírustól, de mindez a bevételeken ez nem látszik. Sőt, mivel a közönség többsége – valószínűleg – ki volt éhezve az igazi színházi élményekre, ezért fokozottabb volt az érdeklődés a darabok iránt, ez pedig a nézőszámokon is tetten érhető volt, össze sem tudtuk számolni, hogy hány teltházas előadásunk volt, többször pótszékéket is biztosítanunk kellett. Ahhoz képest, hogy kevesebb programunk volt, mint tavaly és alacsonyán tartottuk a belépők árát, a bevétel a 2019-es évhez közelít. Mindent összevetve, a Gyulai Várszínház történetének egyik legeredményesebb és legsikeresebb évadán vagyunk túl.

– Hogy állt össze 2020-as nyári évad felépítése?

– Ez már a harmadik év, hogy az ösztönművészeti programsorozatnak három fő panelprogramja van: az egyik a Shakespeare Fesztivál, amelyet idén részben tudtunk megtartani, a másik az Erdélyi Hét, amelyet mindig augusztus első hetében rendezünk, idén a tervezett tíz előadásból nyolc valósult. A harmadikban az elmúlt évtizedek egy-egy nemzeti klasszikus írójának életművére próbáljuk ráirányítani a figyelmet: két évvel ezelőtt Székely János, tavaly Weöres Sándor, idén pedig Márai Sándor volt középpontban. A visszajelzések alapján egyenesen magas színvonalú volt mind az Erdélyi Hét, mind a Márai Sándor-napok. S a három programsorozat között volt sok igényesen szórakoztató, nagy közönségsikert aratott előadás, zenei, irodalmi program.

– Összesen hány előadása volt a nyári szezonban a Gyulai Várszínháznak?

– Negyvenkét – vagy negyvenhárom, attól függ, hogy számoljuk – előadást tartottunk meg. A három panelprogram mellett nagy hangsúlyt fektetünk a saját bemutatókra, amelyek többnyire koprodukciós partnerekkel valósulnak meg. Ezekből idén öt volt, ha számítjuk a Veszteg című darab felolvasószínházi előadását. Acsai Roland Farkasok című darabja teljesen saját fejlesztésű volt, valamint saját bemutató volt a Kassai polgárok, a Pornó – Feleségem története, valamint az évadzáró színdarab, a Hamlet. Mindegyik bemutató sikeres volt, a Kassai polgárokra és a Pornó – Feleségem történetére akkora volt az érdeklődés, hogy a főpróbákat is meg kellett nyitnunk a közönség számára, utóbbi darab pedig már egy fesztiválsikerral is gazdagította az évadunkat: augusztus végén, a Magyar Színházak Kisvárdai Fesztiválján Árkosi Árpád kapta a legjobb rendező díját, Imre Éva, a darab főszereplője pedig Kisvárdai polgármesterének díját kapta meg. Az évad során tizenhárom történelmi tematikájú előadásunk volt, ezekre is mindig nagy hangsúlyt fektetünk, továbbá tizenhat kortárs magyar szerző művét állítottuk színpadra. A három gyermekelőadásunk

közül kettő ingyenes bábélmény volt, de volt még két térítésmentesen látogatható darabunk: a Kárpát-medencei Irodalmi Gála és a Carmen című opera, illetve néhány előadásra vendégeket hívtunk, elsősorban olyanokat, akik a „frontvonalban” dolgoztak a pandémia kitörésekor, valamint nagycsaládosokat.

– Melyik volt a legsikeresebb előadás?

– Ezt így nem lehet megmondani. Ahány nézői vagy szakmai visszajelzést kaptunk, szinte annyi sikeres előadás, általában azokat a darabokat dicsérte mindenki, amit, amiket látott. Valaki az Erdélyi Hetet méltatta, más a Márai Sándor Napokat, a közönség nagyon szeretete a Hair-t. Vannak, akik a Proton Színház Nehéz istennek lenni című darabját tartották az évad csúcspontjának, szerintem is az volt az egyik legkülönlegesebb előadás, megint másoknak a Magyar Állami Operaház Carmen-je volt a legjobb.

– Minden várszínházi évad után díjazták az arra érdemes művészeket, idén kiket terjesztettek fel az elismerésekre?

– Hangsúlyozni kell, hogy a díjazottak csak a saját bemutatóink létrehozói, színészei közül kerülhetnek ki. A Havasi István-díjra Tóth Augustát javasoltuk, aki a Kassai polgárokban nyújtott kiemelkedő

alakítást. Az Óze Lajos-díjra a Hamlet című darab főszereplőjét, Sebestyén Hunort találtuk érdemesnek, a Sík Ferenc-díjat pedig Cári Tibornak ítéltük, aki a Pornó – Feleségem története című előadás zenéjét szerezte, de még három másik darabban is fontos szerepet játszott az Erdélyi Héten.

– A nyári évad lezárulta után már készültök az őszi-téli-tavaszi kamaratermi szezonra, hogyan és mikkel készültök a folytatásra?

– Már a nyáron elkezdtük szervezni a kamaratermi évadot, így az október elején el is indulhat, ezután december közepéig láthatnak a nézők heti egy-egy előadást. Az Orlai Produkciós Irodának két új bemutatóját is megnézhetik az érdeklődők, a Határátlépések és a Hamis hang című darabokat. A Winterreise című darabjával visszatér Gyulára a Proton Színház, Kovács Vanda is újra színpadra fog lépni a szülővárosában, de újra láthatják a nézők Tóth Augustát is a Hoztam valamit a hegyekből című, Mezei Mária életét feldolgozó előadásával. A Herczeg Ferenc műből készült, Vidnyánszky Attila rendezte Déryné ifjasszony című előadást a Déryné program keretében láthatjuk majd.

Tóth Péter

Előadás fotók: Kiss Zoltán

Portré: Gombos Ferenc

www.visitgyula.com/blog

A budapesti József Attila Színház egykoron egész más célokra épült, hiszen a XIII. kerületi Pártbizottságnak volt a székháza és a kulturális központja. Színházként 1956-tól működik, de azóta sem – bár készült egy könnyűszerkezetes zsinórpadlás, vagy áthelyezték a színház főbejáratát a Váci út felé – történt olyan mélyreható változtatás, ami lehetővé tette volna, hogy klasszikus színházi épületnek legyen tekinthető. Most azonban egy elnyert pályázat kapcsán a közeljövőben várható gyökeresen pozitív fordulatokról számol be Nemcsák Károly igazgató.

Régóta esedékes az épület színháznak alkalmasabbá tétele. Mi történt ez ügyben a közelmúltig?

Az én igazgatásom alatt a Fővárosi Önkormányzat és a József Attila Színház saját finanszírozásában közel 800 millió forintot költött, amiből felújításokat, beruházásokat végeztünk, oly módon, hogy ez utóbbiak szervesen

Ráfért már, hogy a színházak élvonalába kerüljön

beépülhetnek a későbbi fejlesztésekbe is.

Az elmúlt 7-8 évben valamelyest sikerült rendbe hoznunk a házat, és ekkor született az a merész gondolatunk, hogy próbáljuk oly módon továbbépíteni a színházunkat, ami technikailag, technológiailag jelentős fejlődést jelenthet számunkra. Az épületet azért szeretnénk bővíteni, mert nincsen zsinórpadlásunk és oldalszínpadunk. Kinőtünk művészeti és gazdasági irodáink területét is.

Gondolom, elsősorban az anyagi fedezet hiányzott a változtatásokhoz, most viszont vannak új lehetőségeik.

Igen, hisz első körben kaptunk százmillió forintot, amit a tervezésre tudunk fordítani. Elképzeléseinket közbeszerzési pályázatokon hoztuk nyilvánosságra – mondjuk pótolni a hiányzó oldalszínpadokat, megoldani a díszletraktározás kérdését –, amelyekben a praktikumokat nézzük: hogyan tudjuk majd még jobban kiszolgálni, illetve racionalizálni a színházi munkát. A felújítás után nem csak dolgozóink élete lesz hatékonyabb, könnyebb az új lehetőségeinknek köszönhetően; a közönségünk is sokkal modernebb

előadásokat láthat majd nálunk. Jelenlegi technikánk színvonala egy jól felszerelt művelődési háznak ugyan megfelel, de egy napjainkban elvárható színházi élményhez már nagyon kevés. Lehetőségeinkhez mérten technikából mindentől a legmodernebbet szeretnénk beszerezni, ami várhatóan még hosszú évekig biztosíthatja előadásaink elvárt színvonalát.

Lehet tudni valamit a leendő változásokról?

Mi, házon belül, elég régóta – legalább három éve – foglalkozunk a felújítás gondolatával, hiszen nap, mint nap szembesülünk a mostani állapot hátrányaival.

Terveink szerint színházunkhoz – ami mögött van egy hátsó színház – a házon kívül két torony épülne, s egy új zsinórpadlás, tehát gyakorlatilag körbeépítenénk a meglévőt. Ezáltal két nagy területet kapnánk, ami a színház szintjén díszletraktár lehetne, felette pedig lenne a színészbüfé, illetve különféle kiszolgáló helyiségek. Ki tudnánk alakítani egy próbatermet is, a színháztechnikai vezérlését pedig fel tudnánk vinni a tetőre. Úgy látszik, több mint 600 négyzetméterrel bővülne az a terület, amiben tudnánk dol-

gozni, s ezáltal az emberi erőforrásaink hatékonysága is megnövekedhetne.

Játszóhelyeink – amiből három van – nagysága vagy száma nem növekedne ugyan, de a nagyszínpad kiszolgáló részei felszereltség tekintetében sokkal modernebbé, praktikusabbá válnának, egy valódi XXI. századi színházat kapnánk így általuk. A nézőtérén csak a legszükségesebbet változtatjuk meg, mert ezt a területet már az előző időszakban felújítottuk.

Kalkulációjuk szerint mennyibe kerülne az átépítés?

Ha belegondolunk abba, hogy manapság egy-egy színház felújításáról milyen összegeket hallunk, akkor mi gyakorlatilag a negyedéből meg tudnánk valósítani egy olyan nagyszínpadot, ami hosszú évekig használható színház, ami hosszú évekig keresztlátást nyújt minden tekintetben megfelelne a kor kívánalmainak.

Számításaink szerint – amiben nem csak az építkezés, de a hang- és fénytechnikai fejlesztések is benne vannak – olyan 4 milliárd forintos beruházásról beszélhetünk.

Hogyan történik a gyakorlati megvalósítás?

Még mindennek nagyon az elején tartunk, jelenleg megvan a közbeszer-

zési tanácsadónk, s a későbbiekben döntünk majd a tervező és a kivitelező személyéről. Megkerestük azokat a szakembereket, akiknek számítunk az együttműködésére, de jelen pillanatban a rendelkezésünkre álló összegből – az elnyert százmillió forintból – a tervezési fázist tudjuk csak befejezni.

A döntés-előkészítéshez szükséges dokumentumok már elkészültek, de természetesen még minden képleken, változhat. Cél, hogy a legjobb megvalósítást tudjuk kiválasztani.

Mikorra valósulhat meg a beruházás?

Reményeink szerint 2022 nyarán elkezdődhet az építkezés, s valamivel több, mint egy év múlva – 2023 őszén – már be is fejeződhet. Feltett szándékunk, hogy nem állunk le ez idő alatt és szeretnénk biztosítani a zavartalan működést. Arra viszont hajlandók vagyunk, hogy 2022 tavaszán, már április végén befejezzük az évadot, így a munkálatok hamarabb elkezdődhetnek.

Ettől eltekintve, nézőinknek a felújítás, átépítések alatt is fennakadás nélkül tudjuk majd nyújtani a nálunk megszokott színházi élményeket.

Tölgyesi Tibor

Színházban is biztonságban színházlátogatás mellett kezdte meg 2020/2021-es évadát a Veszprémi Petőfi Színház

Filozófiájukhoz híven, mindent megtesz annak érdekében a Veszprémi Petőfi Színház, hogy a bérletet- és jegyet váltott nézői meg tudják nézni a választott előadásokat. Ahhoz, hogy a színházlátogatás továbbra is jó élmény maradjon, nézőik és a színház munkatársai védelme érdekében színházlátogatási intézkedéseket hoztak, melyeket Covid-kódexükben fogalmaztak meg. Ennek értelmében a jegykezelés az ajtóban történik testhőmérséklet méréssel egybekötve; az épületben és előadások alatt kötelező a maszkhasználat, illetve fokozottan felhívják a figyelmet a kihelyezett fertőtlenítőpontok használatára. Előadások szünetében légfertőtlenítés történik az előadóteremben, és a folyosókon, így a nézőtér elhagyása kötelező, azonban a színház előtti téren kihelyezett büfében kellemsen eltölthetik az időt a nézők. Ezek mellett felhívják a figyelmet az előcsarnokban, ruhatárnál, illetve mosdóra várakozás során a biztonsági távolság megtartására. A járványhelyzet enyhítése érdekében korlátozták nézőszámukat, valamint ültetés során figyelembe veszik a biztonságos távolság betartását, a nem egy háztartásból érkező nézők között.

A biztonsági előírások betartása mellett tartották meg első nagyszínpadi bemutatóként, szeptember 20-án Csukás István ifjúsági regénye a Keménykalap és Krumpliorr című zenés mesecirkuszt a Veszprémi Pe-

tőfi Színházban. A darab Oberfrank Pál, Jászai-díjas, Erdemes művész rendezésében került színházra.

„Nagy ajándék Csukás Istvánnal találkozni. Szeretet és béke árad ebben a világban, Csukás világában, és erre van a legnagyobb szükségünk, ma is, tegnap is, holnap is.” – vélekedett Oberfrank Pál, színházunk igazgatója, aki hozzátette: „A gyerekekkel való munka varázslatos, tehetségesek, eredetiek, önzonosak, egyéniségek, szorgalmasak és nagy betyárok.”

A darabban szereplő művészek és fiatal tehetségek nem első alkalommal állnak együtt színházra, hiszen a tavaly bemutatott Égigérő fű előadásban is láthatta őket a közönség. Kőrösi Csaba, aki Bagaméri szerepét játssza, azt mondta, hogy bár nehéz Alfonzó játéka után megszólalni a színházban, reméli, hogy az „Égigérő fű sikeréhez hasonló előadást sikerült létrehozni a gyerekekkel, és a kollégákkal.”

„Ez egy nagyon tanulságos történet, hiszen megtanítja nekünk, hogy mindenkit el kell fogadnunk, és közösen sokkal jobb minden.” – vélekedett Fischer-Kovács Iza, aki Panni, a beteg kislány szerepét játssza. Iza mellett, a SzínházVilág és a Carpe Diem! tábor számos résztvevőjével találkozhatnak a nézők. Zámbo Dávid, aki Kis Rece szerepébe búj, kiemelte, hogy bár nagyon szerette az Égigérő fű előadást is, azonban mivel a Keménykalap és

Krumpliorrban sokkal több gyermek szerepel, ezért még izgalmasabb volt számára a próbafolyamat. „Nagyon sok új barátom lett, igazi jó kapcsolat alakult ki közöttünk, sokat játszottunk a próbákon kívül is, ami nagyon sokat segít nekünk a színházi helyzeteknél.” – tette hozzá.

Október 3-án és 4-én pedig Csáládi hétvégével várta kis és nagy nézőit a Hörömpő cirkusz a Veszprémi Petőfi Színház „porondján”.

Az új évad első játékszíni bemutatóját, A második teríték című színházi színdarabot szeptember 26-án mutatták be a Latinovits-Bujtor Játékszínpadon. A két szereplős darab az író, Gyökössi Zsolt rendezésében kerül színházra, Varga Szilvia és Széles József előadásában.

„Azért írtam, mert a globális világ ezt szinte kikényszerítette belőlem...” – kezdi a darab írója, rendezője, Gyökössi Zsolt. „Egy házaspár féltékenységi konfliktusa, ám az abból kibomló különféle téma, korunk, és abban elsősorban Európa fő politikai kérdése adja a mai társadalom aktualitását: megmarad-e a mi Európánk éltető fénye, vagy itt az alkony...?” A házaspár feszültséget keltő dialógusai, a féltés, szeretet melletti kibékíthetetlennek tűnő, vitákba torkolló, értelmi, világnézeti ellentét, egyszerre kelt izgalmat és érzelmi azonosulást a nézőben. „A kétszemélyes darab fordulatossá, szinte akciódús. Féltékenység, marakodás,

szerelem, szentimentális emlékek, megerősödött kapcsolat, boldognak képelt jövő...”. A rendező azt is elmondta, a próbafolyamatok során a házaspárt alakító színészekkel együtt formálták a darabot, hogy a szöveget, jeleneteket, mozdulatokat igazán magukénak érezzék, és hiteles előadást tudjanak nyújtani a közönség számára.

A kiküldetésen lévő NATO tisztet, Széles József viszi színházra. „Szerelemföltés és bizalmatlanság, lelkiismeret furdalás vagy útvesztés. Vajon mi okoz ekkora ideológiai változást, identitászavart, hogy választási kényszerbe kerülünk család, szerelem, haza közt? Keressük a választ, de az összemossott, belső félelmekkel teli világban csak a kompromisszumra hajlandóság, az egymásra figyelés eredményezhet helyes döntést.” – fogalmazta meg gondolatait a darabban kapcsolatban. A feleséget, Rita Adamet Varga Szilvia formálja meg, aki azt mondta, hogy bár a néző először azt hiheti, hogy házasságdramát lát, valójában viszont két teljesen különböző világnézet ütközik egymásnak. „Színészként arra törekedtem, hogy hitelesen képviseljem szerepem álláspontját és életerejét tegyem azt a paradoxont, hogy lehet boldog házasságban élni ennyire különböző világnézettel.” – tette hozzá.

Szeptemberben is várta kíváncsi nézőit a Petőfi Szalon, ahol egy újabb láthatatlan szakmával, az Összevont-tárral ismerkedhettek meg a nézők. Pelles Andrea tárvezető bemutatta a tár működését, majd Kósa Tímea a kellékesek, Osváth Ibolya a színházi fodrászok, Ozsváth Ildikó a patinázó és öltöztetők titokzatos világát mutatta be az érdeklődőknek. A szalon vendégei úgy fogalmaztak: összefogást, lojalitást, toleranciát,

kreativitást és precizitást követel a munkájuk.

Bár az Összevont-táron belül mindenki másmilyen feladatot végez, de egy dologban egyetértettek: vannak kihívások, van, hogy pszichológusként kell működni, átsegíteni a színészt egy-egy nehéz időszakon, a próbafolyamatok, az előkészületek, a gyorsítottételek, hogy minden a helyére kerüljön sokszor idegörlő feladatok, de mindezek ellenére a színház-világ csodája felemelő és tudják, hogy egy cél érdekében teszik mindezt: hogy felmerjen a függöny, és a nézők lássák azt a rendkívüli dolgot, melyen ők hónapok óta dolgoznak. És a szívük mélyén érzik, tudják, hogy az előadások utáni taps nekik is szól. Aki ezt érzi, igazi színházi ember!

A Petőfi Szalon legközelebb októberben várja vendégeit, ahol a Műhelyház munkájának rejtelseibe, kulisszatitkaiba nyerhetnek betekintést a nézők!

Források:

- Covid-kódex: <https://www.petofiszinhaz.hu/Hirek/2020-09-17/Covid-kodex-a-Veszpremi-Petofi-Szinhazban>
- Első ifjúsági bemutató: Keménykalap és krumpliorr: <https://www.petofiszinhaz.hu/Hirek/2020-09-19/Elso-ifjusagi-bemutato-Kemenykalap-es-krumpliorr>
- Első játékszíni bemutató: A második teríték: <https://www.petofiszinhaz.hu/Hirek/2020-09-25/A-masodik-teritek-a-Latinovits-Bujtor-Jatekszinben>
- Petőfi Szalon: Összevonttár: <https://www.petofiszinhaz.hu/Hirek/2020-09-24/Szinhazi-emberek-csapatmunka-a-szinhazlakmogott>

Újabb világszám született a Fővárosi Nagycirkuszban

Fővárosi Nagycirkusz. Egy hely, ahol csodák és emberfeletti teljesítmények születnek. Egy hely, ahol kitágulnak a határok és megszületik a lehetetlen. Egy hely, ahol a kitartás, a szakmai alázat, a bizalom és a csapatmunka kemény munkájának gyümölcse beérlik. Ez történt a The Flying Wulber flegende csoporttal is: a 46 éves Miltcho Kolev a próbák során abszolvál egy nagyon nehéz trükköt, a tripla bicska szaltót!

Ebben a Fővárosi Nagycirkusz, Közép-Európa egyetlen, egész évben üzemelő kőcirkusza állandó segítséget nyújtott számára rendszeres próbalehetőséggel. Rendelkezésre bocsátotta a hozzáértő személyzetét, akik minden technikai feltételt biztosítottak a zavartalan

és eredményes próbák lezajlásához, hogy aztán egy nagyon kevesek által végrehajtott trükk szülessen meg: a tripla bicska szaltó.

Miltcho Kolev 27 éve lép fel trapézszámmal forgó emberként. Mivel általában utazó cirkuszoknál dolgoznak, ahol nem mindig jut idő próbálni, eddig nem sikerült végrehajtania a legendás trükköt. Viszont a Fővárosi Nagycirkuszban eltöltött időt arra használják, hogy még erősebbé tegyék a számukat. Újranézték a régi próbavideóikat, amikből sokat tanult. A tripla bicska szaltó egy nagyon nehéz trükk, amit 46 évesen már nem szokás megcsinálni. „Nem is gondoltam, hogy sikerülni fog, de nagyon boldog vagyok, egy régi álom vált valóra ezzel” – osztotta

meg örömét a világhírű artistaművész.

Kérdésünkre, hogy mitől olyan nehéz ez a trükk, a The Flying Wulber csoport vezetője elmondta, hogy alaphoz a tripla szaltó az egyik legnehezebb trükk a trapézon, viszont a csütörtöki próbán sikeresen végrehajtott tripla bicska szaltó még nehezebb. Ilyenkor ugyanis az artistaművész nem hajlítja be a lábát, ami miatt nem annyira gyors a forgás. Miltcho Kolev úgy tudja, hogy Európában és az egész világon nem is nagyon csinálják a tripla bicska trükköt, Amerikában is csak egy-két artistaművész mutatja csak be.

Mivel folyton feszegeti a saját határait, ki akarja próbálni a négyes szaltót is. Viszont ebben az a különlegesen nehéz, hogy aki négyes szaltót csinál, nem csinál triplát, ugyanis annak teljesen más a létrehozása és ez összezavarja az artistaművészt. Ő viszont mindig tripla szaltót mutatott be, ezért ez különlegesen nehéz teszi a négyes szaltó bemutatását.

Szekáry Zsuzsanna

Csodálatos cirkusz az EFOTT Pikniken

Az EFOTT Fesztivál kulturális programsorozatában, a Fejér megyei Kápolnásnyéken megrendezett EFOTT Pikniken szeptember 26-án és 27-én a Fővárosi Nagycirkusz három gálaelőadást tartott Csodálatos cirkusz címmel.

Nem meglepő, hogy a színházi és zenei programok mellett a cirkuszművészet is képviselte magát az Efott Pikniken, hiszen a többi művészeti ághoz hasonlóan, a többszáz éves tradíciókkal rendelkező magyar cirkuszművészet is a nemzeti kulturális örökségünk része.

Az esős idő sem szegte kedvét a kultúrára éhes közönségnek szombaton. Az ingyenes, de regisztrációhoz kötött, direkt erre az alkalomra összeállított gálaestre érkező, szájszöveget viselő látogatók megtöltötték a felállított cirkuszi sátrat. Izgatott, többnyire kisgyermekes családok várták, hogy elkezdődjön a cirkuszi csoda, amely a Fővárosi Nagycirkusz Kötéltánc dalpályára érkezett egyik pályaművel vette kezdetét; Czimmermann Kitti: A cirkusz valami más című dalát énekelte el Tatár Bianka énekesnő Gulyás Levente négyfős zenekara által kísérve.

A cirkuszra hangolódás után Csanády Bernát lépett fel gurni számával, aki olyan magabiztosan tartotta ki a nehéz pózokat a levegőben, mintha ez a világ legtermészetesebb és legkönnyebb dolga lenne. Őt Matos Lénárd és Teibler Daniella követték egykerekű produkciójukkal, amelyben a duo férfi tagja nemcsak játszi könnyedséggel ugrálta át egykerekűjével a partnernőjét, de a tüzes rekvizitjén is gond nélkül átkerekezett.

Ezután a humoré volt a főszerep, a világhírű Folco cirkuszi dinasztia tagja, Christian Folco ismertette meg a közönséget az olasz gasztronó-

miával, amelyet zsonglőr elemekkel fűszerezett meg. Ezután a Porond Csillaga-díjas Zsilák Olivér következett pörgős zsonglőr számával, aki többek között azzal a trükkel is kivívta a közönség elismerését, hogy miközben négy buzogánnyal zsonglörködött, az ötödiket a homlokán egyensúlyozta. A következő artistaművész a németországi varieték sztárja, Pajor Szilvia volt, aki különleges spirál rekvizitjén bemutatott kecses levegőszámával varázsolta el a közönséget.

Az átszerelés alatt a zenekar Tompos Kátya: Viszlek haza című dalával szórakoztatta a nagyérdeműt, majd Kodák Anna lépett a porondra kauszuk elemekkel tarkított hulahopp számával. A következő produkcióban egy egészen másfajta karikáé volt a főszerep: a Porond Csillaga-díjas Földváry Balázs cyr wheellel mutatott be izgalmas forgásokat.

Ezután egy romantikus hangulatú emelőszám következett Heizer Dominika és Zsilák Olivér jóvoltából, majd a zenekar és Tatár Bianka előadták Roy és Ádám: Trambulín című dalát. A következő fellépő Horváth Judit volt, aki trapéz számával a női erőt és szenvedélyt jelenítette meg.

Az átszerelés alatt Christian Folco újra megneveztette a közönséget, majd a világhírű Trio Bokafi lépett a porondra, akik deszkaszámuk végén egy hármasszaltóval bűvölték a publikumot.

A több mint egyórás, Graeser József és Csicsely Zoltán által összeállított gálaműsort a közönség vastappsal hálálta meg, majd a sátorból kifelé menet, jókedvűen és izgatottan vitatták meg a kicsik és nagyok a kedvenc produkcióikat és a rájuk gyakorolt hatásait.

Szekáry Zsuzsanna
Fotók: Urbán Ádám

A Fővárosi Nagycirkusz zenei kulisszatitkai

Ma van a zene világnapja. Ennek apropóján a Fővárosi Nagycirkusz profi zenészekből álló állandó zenekarának vezetőjét, Szakál Lászlót kérdeztük a zenei kulisszatitkokról.

Miben különbözik egy cirkuszi zenekar vezetése például egy báróban fellépő jazz zenekartól?

A Fővárosi Nagycirkusz műsorainak fő attrakciói az artistaművészek. Ezért a zenekarunknak arra kell törekedni, hogy maximálisan kiszolgáljuk az artista produkciókat, vagyis teljes összhangban legyünk az artistaművészekkel. Le kell követnünk a mozgásukat a zenével, szervezsen együtt kell lélegeznünk velük. Ez a legnagyobb különbség, mert amikor önmagában a zene a főszereplő, akkor az egy szabadabb helyzet.

Hogy valósul meg az artistaművész és a zenekar között lévő összhang?

Sok gyakorlással és próbákkal. Egy új produkció esetén először megkapjuk a bemutató videót és a zenét, amit áthangszerelünk a nyolctagú fúvósokból, hegedűsből, billentyűsből, dobosból és basszusgitárosból álló zenekarunkra.

Mindig vannak kulcsfontosságú pontok egy produkcióban: trükkoszorozatok, a talajakrobatáknál például bizonyos nagyobb ugrások, szaltók, zeneváltások. Az a lényeg, hogy zeneileg meg kell találni a fő pontokat egy trükk lezárásakor, vagy egy új trükk kezdetekor. Ezeket nagyon össze kell hangolni.

Nyilván, ha tökéletesen lezajlik egy produkció, akkor a forgatókönyv szerint megy le az elejétől a végéig. Viszont ha látom, hogy nem fog időben odaérni egy kellék, vagy hibázik az artista, rögtön mérlegelni kell, hogy mitévők legyünk. Ahhoz, hogy a következő két-három dramaturgiai zenei pont összhangban maradjon az előadással, esetleg ismételni kell, vagy visszaugrani valamennyit,

hogy egyszerre érkezzen a művész a zenével a következő fontos ponthoz. Ezért kell nagyon ismernünk a produkciót.

Az artistaművészek nagyon ügyesek ebben, ők is ismerik a zenéjüket, hallgatják a műsorszám közben, és úgy próbálnak dolgozni, hogy minden időben kijöjjen.

Milyen koncepcióra épül a Tündértánc – Nővarázs – Cirkuszi tárlatvezetés című műsor élő zenéje?

A műsor a női lét különböző aspektusait és a nőiséget helyezi előtérbe a cirkusz- és a képzőművészetek segítségével. A címe tökéletesen magába foglalja azt, amiről szó van az előadásban. Nyolc nőalakot ábrázoló világhírű festmény, valamint a legkülönbözőbb életkorú és életörtétű szobrok jelennek meg a műzeummá avanszálódott manézsban, így egy izgalmas kerettörténetben jelennek meg az artistaszámok.

Az új műsorok előtt Pál Dániel Levente dramaturggal közösen át szoktuk beszélni a kerettörténetet és a hozzá kapcsolható zenéket. Mivel egy képtárban barangolunk, adta magát, hogy Mogyeszt Petrovics Muszorgszkij orosz zeneszerző legismertebb, 1847-ben komponált zongoraciklusából a Promenade legyen a visszatérő motívum, ami elválasztja az egyes képeket és a hozzájuk kapcsolódó artistaszámokat.

Nagyon izgalmas feladat volt a zenekar számára, hogy ezt a szép és értékes zenét többféle stílusban átdolgozzuk, és mindig valahogy másképpen idézzük vissza a darab folyamán.

A Promenade témát megmutatjuk az eredeti verzióban, aztán kicsit kiszínezve nagyszíni verzióban, van hatnyolcados, jazz-waltzeres, van egy egészen progresszív, alternatív már-már free jazz és egy fugetta verzióban.

Szekáry Zsuzsanna

A Fővárosi Nagycirkusz sztárjai is felléptek a Színházi Évadnyitó Gálán

A fokozott járványügyi helyzet miatt, rendhagyó módon idén zárt ajtók mögött tartották meg szeptember 11-én a kaposvári Csiky Gergely Színházban az Országos Színházi Évadnyitó Gálát. A műsort az M5 televíziócsatorna is képernyőre tűzte.

A gálaműsorban a Fővárosi Nagycirkusz Tündértánc – Nővarázs című műsorának sztárjai, a mongol

Odyss Contortion tagjai is felléptek kecses kaucsuk számukkal, Johann Strauss Anna Polkáját a Duna Szimfonikusok adták elő a produkciójuk közben élőben.

Vellai Krisztina artistaművész tissue számot mutatott be a levegőben, miközben Ragány Misa és Nagy Szilárd előadóművészek elénekeltek a Drága Hazám című dalukat.

Innovatív megoldások

A Fővárosi Nagycirkusz innovatív megoldást kínál a Lázár Ervin Program keretében elmaradt előadások pótlására, hogy a diákok ne maradjanak cirkuszművészeti és cirkuszpedagógiai élmény nélkül. Az egyedülálló ötletéről és gyakorlati megvalósításáról Sándor András cirkuszpedagógust kérdeztük.

– Röviden összefoglalva, miért jött létre a Lázár Ervin Program?

– Tavaly november közepén hivatalosan is elindult a Magyarország Kormányának támogatásával megvalósuló és az Emberi Erőforrások Minisztériumának felügyelete alatt álló Lázár Ervin Program. A lényege, hogy lakóhelytől és szociális helyzetétől függetlenül minden általános iskolás korú tanuló számára biztosítja tanévenként egyszer egy előadó-művészeti intézmény meglátogatását. Minden évfolyam más előadó-művészeti ág előadását tekinti meg, a hatodik osztályosok cirkuszművészeti élményben részesülnek.

– Milyen alternatív megoldást kínál a Fővárosi Nagycirkusz a hatodik osztályos tanulók számára?

– Sajnos már tavasszal is, a koronavírus-járvány első hulláma okán szüneteltetni kellett a Lázár Ervin Programot, így még abból az etapból is sok gyermek van, akiket nem tudtunk fogadni, valamint a program a szeptemberben indult második hullám miatt sem tudott újra elindulni. Ezért döntött úgy a Nemzeti Cirkuszművészeti Központ, hogy online, élő rendhagyó cirkuszpedagógiai tanórát biztosít ezeknek a diákoknak olyan formában, ahogyan az a cirkuszpedagógiai programunkban van. Tehát a cirkuszművészeti produkciók valamilyen sajátosságait, eszköztárát összekötjük a gyerekek által tanult tantárgyak ismeretanyagával.

– Mit jelent ez a gyakorlatban?

– Ezek 45 perces, rendhagyó foglalkozások, amelyekben a cirkuszi produkciók mellett általában valamilyen reál műveltségi területről származó tananyagok is bemutatunk: fizikát, biológiát, természetismeretet, környezetismeretet, a humán területről pedig társadalomismeretet vagy erkölcsant. Úgy tudom, hogy valóban egyedülálló, on-

line élő közvetítések ezek, amelyek megvalósításán profi stáb dolgozik.

Az elhangzó tananyagok a hatodik és a hetedik osztályosok tananyagához illeszkednek azért, hogy akik nem tudtak eljönni a tavaszi első hullám miatt, ne maradjanak ki semmiből. Olyan fogalmak kerülnek tisztázásra a cirkuszművészet eszközeinek segítségével például a fizika tantárgyhoz kapcsolódóan, mint a szabadesés, a gravitáció, a helyzeti energia, az erő vagy a közegellánállás. A biológia vonatkozásában pedig az izomzat, a csontrendszer, a rágóizom vagy az állkapocs felépítése. A természetismeret tekintetében a kutyák és a macskák viselkedése vagy testfelépítése kerül a fókuszba.

– Hogyan épül fel egy ilyen online cirkuszpedagógiai adás?

– Az élő bejelentkezések alatt Maka Gyula, a Fővárosi Nagycirkusz konferansziéja elmond pár érdekességet tudnivalót az éppen a manézsba érkező műsorszámról, amit utána összekötök a különböző tanulmányi kapcsolódási pontokkal. A 45 perces tanórákban négy-öt cirkuszpedagógiai produkció látható, amelyekből mindig kettőhöz kapcsolódik tananyag, ugyanis a többi műsorszám a gyerekek élményét és kikapcsolódását szolgálja.

– Hogy jut el a tanulókhöz, és meddig láthatók az online adások?

– A Fővárosi Nagycirkusz munkatársai felvették a kapcsolatot a tankerületekkel és az oktatási intézményekkel. Az iskolák egy zárt linken keresztül tudnak kapcsolódni az élő közvetítésekhez. Amikor elkezdődik az adás, a diákok akár az okostelefonjukról is követhetik azt az iskolapadból, de olyan visszajelzéseket is kaptunk, hogy tanórai keretek között, az okostáblára vetíti ki nekik a pedagógus az online közvetítést.

Minden héten, egészen december elejéig sugározzuk az élő adásokat, melyek mindig az adott hét utolsó munkanapjára nézhetők vissza, utána törölődik a tartalom. Azért döntöttünk így, mert arra szeretnénk inspirálni az iskolákat, hogy ha nem is tudják élőben, de aznap valamilyen tanórán tekintsek meg az adásokat.

Szekáry Zsuzsanna

Élet a husky és szamojéd kutyusokkal

Interjú Kelly és Jennifer Saabellel

Új műsorszámmal bővült Tündértánc – Nővarázs című műsor a Fővárosi Nagycirkuszban. Kelly Saabel (23) és Jennifer Saabel (16) husky és szamojéd kutyusaikkal egy képzeletbeli, fagyott világba kalauzolják nézőinket, ahol az emberek és állatok varázslatos kapcsolatát jelenítik meg. Interjúból sok érdekességet tudhattok meg erről a különleges kötelékről.

Híres cirkuszi dinasztiákból származtok. Mesélnétek egy kicsit a családotok történetéről?

Kelly: A testvéreimmel apai és anyai ágon hatodik generációs artistaművészek vagyunk. Mindkét családnak saját cirkuszuk volt, apukánk családjának, a Fischer családnak Németországban, anyukánk családjának Olaszországban, a Wulber Circus. A családok egy ponton úgy döntöttek, hogy bezárják a cirkuszukat, de ettől függetlenül mindenki az artista pályán maradt.

Apukánk anno állatidomár volt, aki medvékkel, elefántokkal, lovakkal és kutyákkal lépett fel. Anya a levegőben dolgozott, illetve akrobata volt és lovakon táncolt.

Hogyan született meg a kutyaszámotok?

Kelly: A szüleink nagyon fiatalok voltak, amikor egy este elmentek egy bárba, hogy megbeszéljék az újonnan jött ötletet, miszerint egy kutyaszámot szeretnének létrehozni. Amikor felmerült a kérdés, hogy milyen fajta kutyák legyenek a partnereik, apa meglátott egy képet a falon huskykról, akik Grönlandon húztak egy szánt. Megszállta az ihlet, úgy gondolta, ez egy remek ötlet lenne. Nem sokkal később elkezdtek husky kölyköket játékosan rávezetni a trükkökre.

A díszletet apa egyedül, a két kezével készítette, anya a dizájnban segített.

Ezzel a számmal a családnak már több mint harminc éve lép fel a világ neves cirkuszaiban. Először a szüleink kezdték, majd később a nővérem vette át apukánk helyét és több éven keresztül anyával léptek fel. Négy évvel ezelőtt vettük át tőlük a számot a húgommal, Jenniferrel. Egy kicsit frissítettünk a produkción, viccesebbé és aranyosabbá alakítottuk, valamint az orosz stílusú jelmezeket is lecseréltük rusztikus eskimó jelmezekre, amiket mi varrtunk.

Az Eskimo fantasy című számunkban a husky és szamojéd kutyusaink örületes tempóval, szánon húznak be minket a manézsba, amit a kutyák a sebesség és természetes viselkedésformáik miatt imádnak. A közönség megcsodálhatja milyen energikusak és agilisak a kutyáink.

Mik a husky és a szamojéd kutyafajták jellemzői? Mi a trenírozás titka?

Kelly: A huskyk viselkedésben és jellemében teljesen eltérnek a többi kutyafajtától. Anno szánhúzásra, teherhordásra és vadászatra tenyésztették ki őket, ezért nagyon vadak és nehéz őket idomítani. Ha úgy döntenek, hogy ők ma szeretnének

fellépni vagy gyakorolni, akkor nyert ügyünk van, mert minden trükköt rögtön megcsinálnak, ha viszont nincs kedvük, akkor hiába lebegtetjük előttük a jutalomfalatokat vagy könyörgünk nekik. Ez nagyon ritkán fordul elő, de ilyenkor tiszteletben kell tartanunk a döntésüket.

Jennifer: A trükköknél figyelembe kell venni, hogy a huskyk imádnak ugrálni, nagyon agilisak, erősek és okosak. Erőszakot soha nem alkalmazunk velük szemben, ugyanis nagyon erős kötelék van közöttünk. A kulcs a türelem, a jókedv, a szeretet és a jutalomfalat. Ki kell tapasztalni, hogy melyik kutya mit szeret a legjobban, valakinek a virsli a kedvence, másnak a sajt.

A szamojédek nagyon édesek, de kevésbé okosak, így őket is egy kisebb kihívás idomítani. Nagyon

mert tíz ebet egyszerre nehéz lenne kivinni. Aztán reggeliznek. Két-három órával később, amikor már megemésztették, kezdődik az edzés. Így tartjuk őket fizikailag és szellemileg formában. Ilyenkor gyakoroljuk a számot és az új trükköket. Ezután következik a szőrük ápolása. Aztán jön a pihenő, lefeksznek, játszanak egymással egy elkerített nagy területen, ahol szabadon mozoghatnak, mi pedig labdázunk velük. Ők a családtagjaink, a barátaink, szívesen töltjük velük a szabadidőnket.

Ezt követi az előadás, ha éppen van azon a napon, de előtte ismét megfésüljük őket. Vacsora után pedig szabadon mozoghatnak, pihenhetnek.

Mi magunk is nagyon nagy állatvédők vagyunk, ezért is lettünk vegetáriánusok. Nagyon odafigyelünk a kutyáinkra. Csak olyan trükkökre tanítjuk őket, amiket egy hétköznapi ember is megtaníthat a kutyáinak, ha veszi hozzá a fáradságot. Mi nem tanítjuk őket kézenállásra, salto mortaléra, vagy olyan trükkre, ami ellenkezik a természetes viselkedési normáikkal vagy a testfelépítésükkel.

Jennifer: Havonta és néha gyakrabban is visszük őket állatorvosokhoz, akik ellenőrzik a pszichikai és fizikai állapotukat. Chipjük van, oltási könyvük, külső és belső parazitamentesítésen esnek át. Vitaminokat is kapnak, valamint mindig szigorúan ellenőrzött, minőségi ételt esznek.

Mi a véleményetek a Tündértánc – Nővarázs című műsorról?

Kelly: Imádjuk! Nagy rajongója vagyok a képzőművészetnek. Nagyon tetszik az ötlet a képtárral, a festményekkel, a mozgó szobrokkal, az artistaszámok beépítése és harmóniája a képzőművészetekkel. Például zseniális, amikor Klimt A csók című festménye megelevenedik a Duo Fossett számában.

Jennifer: Nekem is nagyon tetszik a műsor női tematikája. Feministáknak tartjuk magunkat a nővéremmel, ezért is tetszik annyira ez a különleges ötlet, hogy a női lélek ennyi különböző aspektusa elevenedik meg, és ilyen szép harmóniában vannak a képzőművészetek a cirkuszművészettel. Szerintem a világon egyedülálló ez az előadás.

Szekáry Zsuzsanna,

Major Dorottya

szépek és kedvesek, viszont ők már nem szeretnek ugrálni és sokkal lassabbak, mint a huskyk, így figyelembe véve a természetes viselkedési normáikat és igényeiket, ők másfajta feladatokat hajtanak végre. Nagyobb türelem kell hozzájuk. Nem beszélve arról, hogy gügyögni kell velük, mert amint egy kicsit szigorúbb hangnemet üt meg velük az ember, rögtön pánikolni kezdenek. A pordon néha ez furának tűnik, mert normális esetben kicsit fegyelmeztebb hangon beszélnek az artisták az állatpartnereikkel. De ha nem így kommunikálunk velük, nem hajlandók abszolválni a trükköket. Ha azt látják, hogy mi nagyon lelkesek vagyunk, boldogok, hisz tudják, hogy miattuk viselkedünk így.

Kelly: A kutyás számunkat a spontaneitás teszi különlegessé, minden nap más, nincs két egyforma előadás. Egyszer például a Riko nevezetű kutya, aki a lábam között sétál és tulajdonképpen egy táncot járunk, úgy döntött, hogy megtett neki a fenekem, ezért minden lépésnél beleharapott. El kellett futnom előle műsor közben, mert nem hagyta abba. Minden nap más kihívás elé nézünk. Egyszer nem vettem észre, hogy az egyik kutyánk a manézsba pottyantott. Hátrafelé kellett futnom a másik kutyámmal, amikor véletlenül elestem, természetesen pont a kutyagumi közepébe.

Hogy néz ki egy átlagos napotok a kutyusokkal?

Kelly: Reggel felkelünk és megsétáltatjuk őket. De csak kettesével,

Kimondhatatlan: érzékenyítő előadás a Csokonaiban

Érzékeny, sokakat érintő témával foglalkozott a Csokonai Színház új részvételi előadása októberben. A Kimondhatatlan című előadás a családi bántalmazásról szól két fiatal lány, Zsuzsi és Kata történetén keresztül.

Ők osztálytársak. Nap mint nap találkoznak, mégsem ismerik egymást, nem tudják egymásról, hogy hasonló helyzetben vannak, hogy mindkettőjüket bántják otthon. Úgy érzik, senkinek sem beszélhetnek ezekről a dolgokról, történetük kimondhatatlan, elmesélhetetlen. Ám egyszer csak egymás álarca mögé látnak...

A legfrissebb adatok szerint Magyarországon minden tizedik gyerek veszélyeztetett a saját családjában. Sokukat közülük ismétlődően vagy tartósan bántalmazznak fizikailag és/vagy lelkileg. A mindennapos erőszak sokszor zárt ajtók mögött marad. Az előadás azt járja körül, mi történik, ha a fizikai erőszak, a manipulálás, a folyamatos kritizálás, az agresszív, megalázó, lealacsonyító beszédmód egy családban mindennappossá válik.

A Kimondhatatlan Wessely Zsófia színész és Nagy Kíra operaénekes ötletéből jött létre. Ők keresték meg Madák Zsuzsanna rendezőt, színházi nevelési szakembert, hogy szeretnék a családon belüli erőszak témájával színházon keresztül foglalkozni. Gemza Péter, a Csokonai Színház igazgatója nagy örömmel fogadta az ötletet. A darab megírására Romankovics Edát kérte fel a színház, illetve Bethlenfalvy Ádám színházi nevelési szakemberként csatlakozott az alkotói csapathoz. Madák Zsuzsanna és Gemza Melinda, a Csokonai Ifjúsági Program vezetője fontosnak tartották, hogy Ferenczi Beáta pszichológus konzulensként segítse a munkájukat.

Madák Zsuzsanna elmesélte, hogy a darab előkészítési szakasza beszélgetésekkel indult. „Körüljártuk, hogy a témán belül, mire szeretnék fókuszálni, történeteket osztottunk meg egymással. Edának sikerült mindent belesűrítenie a darabba, amit az alkotói csapat fontosnak gondolt.”

Az előadást felnőtteknek és középiskolásoknak is játssza a Csokonai Színház. De mit is jelent a részvételi előadás?

A nézők, ha nyitottak erre, az előadás során résztvevőkké vál(hat)nak, ugyanis az előadást bizonyos pontokon kinyitják feléjük, hogy a történetben kibontakozó konfliktusok miatt együtt gondolkozzanak, és a színház nyelvén keresztül több nézőpontból körüljárnak azokat a krízishelyzeteket, amelyeket a történet szereplői végigélnek – mindezzel lehetőséget teremtve arra, hogy kibeszélésre kerülhessen ez a társadalmunkban igencsak jelenlévő komoly probléma. Mindez azonban egy fiktív helyzetben, szerepek védeltsége mellett történik.

„A Kimondhatatlan teljesen új

kihívás a számomra” – mondta Wessely Zsófia. „Engednünk kell, hogy a résztvevők gondolatai szabadon megfogalmazódjanak, hogy olyan teret alkossunk a számukra, amiben megnyílhatnak, amiben érezhetik a figyelmet, a szeretetet, hogy mindegyikük véleménye számít. Ez egy olyan terület, ahol nem lehet rutinból dolgozni. Ezek mellett magánszemélyként is meg kell tanulnom leküzdeni az érintettségemet, a résztvevők történeteinek rám gyakorolt hatását, akár a tehetetlenség érzését. Szívügyem ez a darab, nagyon fontosnak tartom, hogy minél szélesebb körben ismertté tegyük, mert úgy érzem, ezzel talán egy kis változást hozhatunk a világban. Apró, talán nem is mérhető változást azok számára, akik érintettek – akár elszenvedőként, akár családsegítő szakemberként – a családon belüli erőszak kérdésében. Ha csak egy embernek tudtunk segíteni, már megérte.”

Az alkotók egy kiadványt készítettek a témáról, amelyben felsorolták segítségforrásokat is. Madák Zsuzsanna azt is hangsúlyozta, hogy a Kimondhatatlan nem csak az érintettekhez szól. „A tesztjáték után egy 16 éves fiú úgy fogalmazott, hogy az előadás elsősorban azokat szólítja meg, akiknek nincsenek ilyen sérelmei, hiszen a történet által ráláthatnak a bántalmazottak helyzetére, lehetőségük van azon gondolkodni, hogy mit tehetnek, ha találkoznak a környezetükben ezzel a problémával.”

A kiadvány mellé adtak egy tanári csomagot is, amelyben ötleteket kínálnak a pedagógusoknak a további feldolgozáshoz.

A koronavírus-járvány igencsak megnehezíti az interaktív előadások megvalósulását, ezért a színház igyekezett minél biztonságosabb körülményeket teremteni: a színháztermet fokozottan fertőtlenítették, az előadás alatt a résztvevők számára kötelező volt a maszkviselés, belépéskor a lázmérés és a kézfertőtlenítés.

Az előadás szereplői Wessely Zsófia, Nagy Kíra és Gemza Melinda. A bemutató október 14-én volt.

Sziveri János költőre emlékeztek a Kertész Imre Intézetben

Sziveri János a 20. század második felének egyik meghatározó alkotója 1954-ben született és 1990-ben, mindössze 36 évesen hunyt el. A Vajdaságban, Muzslyán született költő, drámaíró, szerkesztő rövid élete során alkotásaival, egyéniségével tűnt ki, manapság pedig, mint legendás jelenséget értelmezik újra. Hagyatékát a Kertész Imre Intézet gondozza. A szélherceg címmel megjelent verseskötetét mutatták be tegnap a Kertész Imre Intézet új színházában.

Az irodalmi esten A szélherceg címmel, a 91. Ünnepi Könyvhét alkalmából a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásért Közalapítvány gondozásában megjelentetett válogatáskötetből Wunderlich József, Junior Prima-díjas színész olvasott fel, a rendezvény kerekasztal-beszélgetéssel folytatódott Hafner Zoltán, Fenyvesi Ottó és Zalán Tibor részvételével.

Hafner Zoltán, a Kertész Imre Intézet kutatási igazgatója szerint kivételes lehetőség, hogy a hagyaték még feltáratlan részeit, publikálatlan anyagait méltó körülmények között tudják kezelni. „Szakmai és etikai felelősséget is vállalunk ezért a hagyatékért. Komplex és többirányú rendszerező, gyűjtő- és kutatómunkát kezdünk

meg, A szélherceg című válogatáskötet ennek a rendszerező munkának csupán első állomása. Sziveri János sokoldalú művész volt, a képzőművészeti írásai is még felfedezésre várnak.” – emelte ki Hafner Zoltán.

Fenyvesi Ottó költő, író, képzőművész fiatalkorát együtt töltötte Sziveri Jánossal, úgy emlékezett,

hogy inkább gondolati trükkökből állt az alkotóművészetük. „Nem voltunk képzett képzőművészek, megpróbáltunk a 70-es években minden művészeti stílust befogadni. A régi munkáink közül sok elveszett, az Új Symposion oldalain nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy tematika szintjén erősítsük a képzőmű-

vészeti vonalat. A 70-es, 80-as évek ösztönző hatásai, amik akkoriban az egész világot elérték, filozófiailag, zeneileg is mint a punk, vagy az alternatív zenék Sziveri János verseinek az előadásmódjára is hatott. A performanszt mint képzőművészeti elemet használta.” – fogalmazott Fenyvesi Ottó.

Zalán Tibor költő, író, dramaturg együtt dolgozott Sziveri Jánossal, aki az Új Symposiont az 1983-as felszámolásáig főszerkesztőként vezette. „Jó ízlése volt, remek lapot szerkesztett, pedig nehéz örökségünk volt. Az előttünk alkotó nemzedék erős avantgárd nemzedék volt, bennünk pedig erős volt a készlet, hogy valami mást csináljunk. János egyszerre volt ösztönös és szigorú, fejelemzett szerkesztéssel dolgozott. Ez a kettősség a verseiben, alkotásaiban is visszatükröződik.” – idézte fel Zalán Tibor.

Az irodalmi és zenei est végén Lajkó Félix Liszt Ferenc-díjas világművész hegedűművész és zeneszerző, Sziveri János Hazatérés-idő című versét hegedűre megzenésítve adta elő, elővezetve a Kertész Imre Intézet Sziveri Zenei Pályázatát. Szabó Tamás, a Kertész Imre Intézet programigazgatója az esten bejelentette, hogy az Intézet Sziveri János halálának 30. évfordulójára nyílt zenei pályázatot írt ki, amelyre december 15-ig lehet beküldeni az alkotásokat. A pályázat részleteiről a Kertész Imre Intézet honlapján (<https://www.kerteszinintezet.hu/intezet/palyazat>) lehet tájékozódni.

Pénzről, szerelemről, panamáról...

Gábor Andor művét, a Dollárpapát vitte színre következő premierjeként a Zenthe Ferenc Színház októberben. A hármas koprodukcióban készült előadás a salgótarjáni teátrum a dunajvárosi Bartók Kamaraszínházzal és az egri Gárdonyi Géza Színházzal közösen valósult meg.

Egy eladósodott tanárról-akinek két lánya éppen eladósorban van-mindenki úgy tudja, hogy egy milliomos nagybácsija él Amerikában, aki hatalmas ültetvényekkel, gyárral és vállalatokkal rendelkezik. Ez a dúsgazdagnak hitt dollárpapa egyszer csak hazalátogat és gyorsan kiderül, szegény, mint a templom egere. Az eladósodott család mégis tovább erősíti a „milliomos legendáját”, hogy ezzel megnyugtassák a hitelezőiket.

Gábor Andor üdén fanyarral megírt „pénz komédiáját” két részben mutatják be, szonok és kuplék kíséretének színesítésével. Az 1956-ban bemutatott fekete-fehér Dollárpapa film, Rajz János felejthetetlen alakításával vált igazán ismertté, amelyben nálunk, most Papp János fog bizonyítani.

A színházi felhozatal egészen színes, hiszen a három színház társulatának tagjai közül kerültek ki a szereplők. A salgótarjáni képviselőben Albert Pétert, Farkas Zoltánt, Házi Anitát és Jókai Ágit láthatta a nagyközönség október 16-án és 17-én a Zenthe színház deszkáin.

www.zentheshaz.hu/dollarapa

Sirkó László: “Mikor lettem Laci bácsi?”

Hetven éves lett Sirkó László, a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház örökös tagja Ezen alkalomból 13+1 kérdést tettünk fel neki pályafutásról, hobbiról és az életéről.

Karrier:

Pályáját 1972-ben a kecskeméti Katona József Színházban kezdte, amelyet akkor Radó Vilmos vezetett. 1977-ben szerzett színész diplomát, a Színház- és Filmművészeti Főiskolán, Kazán István osztályában. 1977-től a Budapesti Gyermekszínház tagja volt. 1986-ban Lendvay Ferenc szerződtette a Kecskeméti Katona József Színházhoz, azóta itt játszik. Létrehozta a Kecskeméti Színitanodát, amelyben 17 évig tanított.

Díjak, elismerések:

Az évad színésze (2000)
Katona József - díj (2002)
Bács-Kiskun megye Művészeti Díja (2006)
Megyei Prima-díj (2007)
Pék Matyi - díj (2009) (2011)
Magyar Arany Érdemkereszt (2012)
Albertirsa díszpolgára (2020)

– Van olyan idézet, gondolat, ami vissza-visszatér az életében és motiválja?

– Inkább azt mondanám, ebben a korban már nem olyan nagy csoda, ha saját gondolata van az embernek, ami érvényes marad a jövőben is. Sőt, mostanság már kimondottan várják tőlem a mottókat, napi üzeneteket. Kezdő színészként óriási megtiszteltetés volt olyan nevekkel játszani egy színpadon, mint például Perényi László. Aztán teltek az évek, és egyszer csak elkezdtek nekem “csókolom, Laci bácsi” köszönni. Mikor lettem én Laci bácsi?

– Ezek szerint elreppent az a 7 évtized. Milyen érzés visszatekinteni erre a komoly életútra?

– Sokszor eszembe jut Jevgenyij Lvovics Svarc orosz író. Annak idején, amikor fiatal színész voltam Pesten, játszottam darabját. Igazi mintadarabok, tele jelképpel, még a gyerekeknek szólók is. A svarci gondolatok afelé visznek, hogy már gyerekkortól élményeket kell gyűjteni, mert ezek gyökereket eresztenek bennünk. Lesznek, amelyek találgatásnak, mások elsatnyadnak. Mindenesetre, ezekből áll össze és látszik majd a felnőtt. Engem is rengeteg inger ért, a szakma elismert kiválóságaitól tanulhattam az egyetemen és azt követően is. Hálás vagyok ezekért. Hiszen szépsége nincs az öregedésnek, érénye viszont igen: a sok tapasztalat. Az igazán nagy dolog pedig az, ha az életben szerzett okosságok, ügyességek, szépségek elraktározódása egyszer csak átfordul az adni akarás gyönyörűségévé.

– És Ön ad is, rendszeresen. Egyből vissza is töltődik ilyenkor?

– Több évtizede szervezek jótékonyági eseményeket. Körülnézve a világban, látom, tapasztalom, hogy romlik az emberek kedve, lelki állapota, rengetegen magányosak, boldogtalanok, szenvednek és nélkülöznek. Talán ez az igazi születésnap ajándék a Jóisténtől, hogy még mindig képes vagyok segíteni. Hiszen

aki nem tud adni, az semmit nem tud. Ha adhatok, és annak örülnek, akkor bennem is megrezdül a húr...

– Mire a legbüszkébb az életében?

– 22 éves koromig az utat kerestem. Kitanultam alapfokon a villanyszerelést, majd elektroműszerész lettem. Ha valamihez nincs közöm, az pont ez a két szakma. Szerencsére nagyon rövid időt töltöttem elektroműszerészként, hiszen egy baráti megjegyzés - miszerint remek a hangom és énekelni kellene tanulnom - gyorsan a színpad felé terelt. Egy évig tanultam intenzíven énekelni, és a vizsgát követően a kecskeméti társulat tagjává váltam. Ezzel rögvest magam mögött hagytam az előző képzésem. Abból az időszakból kétségkívül ez a legnagyobb élményem. Aztán volt egy rendkívül sűrű korszakom, amikor egymást követték a darabok és folyamatosan dolgoztam. Egy kollégámat váratlanul nélkülöznünk kellett 3 héttel a Szomorú vasárnap bemutatója előtt, és a rendező engem jelölt ki a helyére. Dalokkal együtt 120 oldal szöveget kellett gyorsan megtanulnom. Éjjelnappal erre készültem, a sűgök és a korrepetítorok cserélődtek mellettem. Néhány ósz hajszálra szert tettem azokban a hetekben. Szakmai szempontból ez volt a legnagyobb sikerem, ami ért, de helytálltam.

– Mi volt a legnagyobb kudarc?

– Rám osztottak egy szerepet, ami már a nyolcadik volt abban az évadban. A nyári szünetben is tanulnom kellett volna, hogy felkészült legyek, de halálosan fáradt voltam. Elindult a szezon, csak tanultam és tanultam, majd látva a kimerültségem, átruházták másra a szerepet. Ma már nem úgy élem meg, hogy sikertelen voltam, egyszerűen csak túlterhelt. Felelősnek sem érzem magam emiatt.

– Most sem bővelkedik szabadidőben. Olvasni jut ideje? Melyik könyv került utoljára a kezébe?

– Általában lefekvés előtt olvasok néhány oldalt, aztán hajnalban újra szívesen tanulok, olvasgatok. Még soha nem olvastam egyszerre csupán egy könyvet, most is háromféle olvasmányt lapozgattam párhuzamosan. Nincsen pártállásom, távol tartom magam az ideológiáktól és politikától, de szeretek mindennel képben lenni, ezért nemrég például Kuncze Gábor könyvét, illetve Nádasdy Ádám A vastagbőrű mimóza c. kötetét olvastam. Egyik sem nyerte el a tetszésem. Mellette női verseket válogattam Eszter lányomnak. Szórákosából viszonylag kevés könyvet forgatok, többnyire valamit keresek, kutatok. Fekete Istvánhoz viszont egyre közelebb kerülök, gyakran idézem nagyszerű magyar írókat. A Tarka rét c. kötet a kezembe került a közelmúltban, jó szívvel ajánlom minden korosztálynak!

– Ha bárkit meghívhatna vacsorázni, kit látna vendégül?

– A hölgyek zöme biztosan azt felelné erre a kérdésre, hogy Brad Pittet. Igaz, hogy nem vacsoráztam vele, de egymásba botlottunk a színházban, és még előre is köszönt nekem. Féltreteve a humort, egyszer már a feleségemmel, Évával és a két

lányommal, Eszterrel és Annával ülnék le meghittent, zavartalanul vacsorázni, mert erre nagyon rég adódott lehetőség. Továbbá néhány olyan emberrel, akikkel jó viszonyt ápoltam, de sajnos már nincsenek köztünk. Major Tamással, Nádasdy tanár úrral vagy épp Versényi Idával szívesen összeülnék újra.

– Mi az igaz barátság Ön szerint?

– Nagyon kedves ismerősökből sok akad egy ember életében, de barátból kevés. Legjobb barát pedig talán csupán egy. Nekem Wágner Misi volt a legjobb barátom. Olyan kapcsolatom már senkivel nem lesz, mint vele. Gyerekkorunk óta ismerjük egymást. Egyszer, 14 évesen még meg is verekedett értem.

– Színházi berkekben “Sirkó László rózsája” egy fogalom. Mesélne erről?

– 1986 őszén szerződtem vissza Kecskemétre, és következő év tavaszán ültettem a színház elé két rózsatövet, amelyeket a piacon vásároltam. Az egyiket kilopták, de a másikat a mai napig gondozom, és minden tavasszal csodásan virágzik.

– Ugyancsak szép jelzőket hallani a Sirkó Édenkertről. Milyen most?

– Az utóbbi időben különféle egészségügyi problémák gyötörték, ezért kissé elhanyagoltam a kertet, a lilaakác például kéretlenül elszaporodott. A két évtized alatt szépen kinőtték magukat az akkoriban ültetett facsometék, így egyre szűkül is a tér, amivel gazdálkodhatunk. A ház ellenben változatlanul lenyűgöz. 20 éve terveztem, de még mindig tetszik és soha nem is fogom megenni. Egy

idő után minden vendégünk konstaltálja a teraszon ülve, hogy “olyan jó itt”.

– Mi volt a legkedvesebb ajándék, amit valaha kapott?

– Nemrég szülővárosom, Albertirsa díszpolgára lettem, és ezen alkalomból egy gyűrűvel ajándékoztak meg, amely a város címerét ábrázolja. Ennek őszintén örülök és büszkén viselem.

– Végtelenül sok munka, szerepek tömkelege, gyerekszínház üzemeltetése, tv-s szerepvállalás, két gyermek felnevelése és még sorolhatnánk, mennyi minden fért ebbe a 70 évbe. Honnan jön még a lendület?

– Zsigerből. Édesapám ugyanilyen volt, de édesanyám szintén nyughatatlan. Ha jön egy ötlet, megvalósítom. Amikor bezárt a színház a vírus miatt, akkor épp az udvarba építettünk egy kisházat, ami Eszter lányom zenei stúdiójaként funkcionál. Néha - a koromból adódóan - fáj itt-ott, de amikor fizikailag rendben vagyok, jöhet a munka! Üzenem mindenkinek, hogy 2076-ig szól a személyigazolványom! Mindig szembe fogok jönni, mindig lesz ötletem és mindig lehet tőlem kérdezni, nagyon szívesen válaszolok!

– Van kedvenc kecskeméti helye?

– A helvéciai otthonunk. Továbbá kedves számomra a Bozsó Gyűjtemény kertje, jó érzés benne sétálni, ha épp nem szorongat az idő. A Barátok telpomában ugyancsak szeretek elmerengeni a békességben, csendben.

– Szereti a csendet?

– Van olyan, hogy töltött csend.

Azt szeretem. Az ember elücsörög egy barátja mellett órákon keresztül úgy, hogy meg sem szólal.

Sirkó 70' Gála Pompa-Dúr címmel

Sirkó László Pompa-Dúr címmel készül önálló színházi estre születésnapja alkalmából, 2020. október 18-án 17 órakor, a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház nagyszínpadán.

“Tisztelt Leendő közönségem, Kedves Barátaim, Kollégáim, Kedves Ismerősök!

70 éves lettem, ami önmagában nem egy nagy esemény, hír, de ez a kerek szám, valahogy kényszeríti az embert valamiféle elszámolásra.

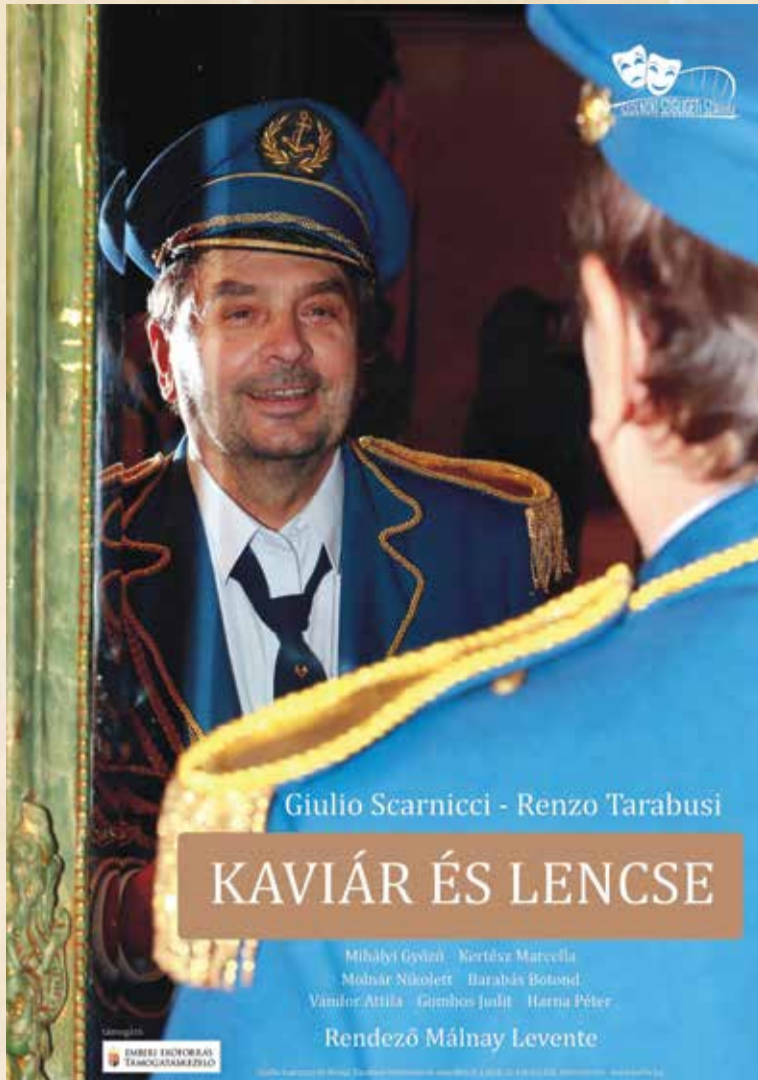
‘Még itt vagyok, még képes vagyok teljesíteni, az alkalomnak tudok örülni, izgalommal készülni, a lehető legjobbat mutatni.’

Miután Cseke Péter direktor úr és a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház biztosított támogatásról, már csak ti, Önök kellene hozzá. Az előadást Szüleim és a Rendező emlékére hoztam létre. Minden közreműködőnek köszönöm az áldozatos munkáját. Mint tudjuk, az ember születésnapja, a szülőnapja ünnepe. Amíg megteheti az ember, a jeles napon kora reggel, álljon az édesanyja elé egy csokor virággal és csókoljon kezét. Miután ezt már nem tehetem, így ezt a formát választottam, hogy Önökkel, Veletek emlékezzek.

Sírunk vagy nevetünk, az már mindegy. Ne maradjak egyedül. Ez a lényeg!”

Jegyek megvásárolhatóak a jegypénztárban!

Szigligeti Híradó

Szeptember 23-án Széles Tamás volt az M5 Librettó című műsorának vendége. A művészt a műsorvezetők a MIndszentyeia című monoeposz születéséről és annak a mi Szín-Mű-Hely-ünkben történt szeptemberi bemutatójáról kérdezték. Az adásban a nézők nem csupán Széles Tamás beszámolóját hallgathatták meg, hanem több részletet is láthattak a felemelő, megható, izgalmas előadásból.

A Szolnoki Szigligeti Színház első nagyszínpadi premierje ebben az évadban Scarnicci és Tarabusi olasz szerzők komédiájának, a Kaviár és Lencse-nek bemutatója volt Málnay Levente rendezésében. A hatvanas években született mű annak a rengeteg nagy horderejű változásnak dacára, amely a keletkezése óta végbement Európában, semmit nem veszített aktualitásából. A „hogyan jár túl egy furfangos szegény ember az ostoba gazdagok eszén” - típusú történetek mindaddig felcsigázzák a közönség érdeklődését, amíg a társadalmi osztályok között megmaradnak a különbségek. Az olasz környezet, a nehézségek ellenére megőrzött életvidámság és talpraesettségek pedig erővel és bizakodással töltik fel azokat is, akik lógó orral ülnek be a nézőtérre.

Bár tombol a járvány, Mihályi Győző, Kertész Marcella, Gombos Judit, Barabás Botond, Molnár Nikolett, Harna Péter és társaik nagyszerű

játéka a bemutató óta is minden előadás alkalmával teltházas közönséget vonzanak.

Szeptember 26-án a Szín-Mű-Helyben láthatták nézőink Hunyady Sándor Bakaruhában című színművének premierjét. Az előadást a fiatal rendező, Valcz Péter állította színpadra. Több generáció és világlátás szerencsés találkozásának bizonyult ez a közös utazás az első világháború előtti aranykor utolsó napjaiba és egyben búcsú is attól, hiszen a darab azokban a napokban játszódik, amikor az egyik legszebb és az egyik legborzalmasabb időszak összeér.

Balázs Péter igazgató úr mindig törekedett arra, hogy új impulzusokkal, új tehetségekkel gazdagítsa a társulat munkáját. Most mindez örömteli módon valósult meg. Pertics Villő kaposvári színinövendék Vilma szerepében debütált a Szigligeti Színházban és megkapóan érzékeny alakításával méltó partnere volt a férfi főszerepet csodálatos intenzitással megjelenítő Dósa Mátyásnak. Posgai Márton, aki szintén a kaposvári egyetemről érkezett, fegyelmeten humoros játékaival tünt ki. Radó Denise és Karczag Ferenc a Bodrogi szülők szerepében érett, szép alakításokat nyújtottak és láthatóan élvezték a fiatalokkal való játékot. Az előadás sikeréhez Fejes Katica, Deme Gábor, Kinczel József és Mérei Gabriella ki-

munkált alakításai is nagyban hozzájárultak.

A két bemutató után megkezdődtek a Kőműves Kelemen című rockballada próbái Radó Denise vezetésével és a felkészülés a következő stúdiószínházi premierre. Zilahy János és Anton Csehov egyfelvonásosait Mikó István állítja színpadra.

A Szigligeti Színház közösségépítő munkájának része a város életében való aktív részvétel. A megemlékezéseken nagy nemzeti ünnepeinkre mindig szívesen lépnek fel színművészeink. Október 6-án Molnár László, október 23-án Kertész Marcella, Lőrincz Judit, Bot Gábor és Dósa Mátyás, november 4-én Barabás Botond fognak a város által rendezett ünnepeken szerepelni.

Színházunk felkérést kapott a Duna Televíziótól arra, hogy a Kaposvári Csiky Gergely Színházzal közösen az eddigi hagyományokhoz illeszkedve ismét szilveszteri műsort készítsen. A produkció rendezője Balázs Péter lesz. Az első fontos egyeztető tárgyalásra október elsején Kaposvárott került sor, amelyen részt vett a két színház igazgatója, Fülöp Péter és Balázs Péter, valamint Rác Márton, az est karmestere és a Duna Televízió több munkatársa is. A különleges produkciónak a Csiky Gergely Színház nemrég teljes körűen felújított épülete ad majd otthont.

„Csak az olvassa versemet, ki ismer engem és szeret”

József Attila: Csak az olvassa...

A Szigligeti Színház és a Szolnoki Tankerületi Központ együttműködése az elmúlt évek során rengeteg élménnyel gazdagította az iskolásokat és társulatunk tagjait egyaránt. A renghagyó irodalomórák nagy népszerűségnek örvendnek az általános- és középiskolák tanárai és diákjai körében. A járványhelyzet miatt tavasszal sajnos számos ilyen óra maradt el, most azonban alkalmunk nyílt egy különösen fontos projektben részt venni.

Az Emberi Erőforrások Minisztériumának „Szülő-Suli” – programjában a cél a hátrányos helyzetű tanulók iskolai előmenetelének javítása és a korai lemorzsolódás visszaszorítása az iskola-család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen keresztül. Ennek a

projektnek keretében a Szolnoki Tankerületi Központ öt iskolájában tartottunk renghagyó irodalomórákat Molnár László színművész kollégámmal: az öcsödi József Attila Általános Iskolában, a szolnoki Szegő Gábor Általános Iskolában, a szolnoki Fiumei Úti Általános Iskolában, a tószegi Általános Iskolában és a zagyvarékesi Damjanich János Általános Iskolában. Szokatlan volt, hogy az órákon kicsik és nagyok a szüleikkel együtt vehettek részt, a helyszínek is megleptek bennünket. Öcsödön a József Attila Emlékház udvarán szavalt Molnár László, Tószegen és a Szegő Gáborról elnevezett iskolában a tornateremben, padokon ülve hallgattak bennünket, Zagyvarékesen pedig a művelődési házban fogadott minket a masz-

kok fölött csillogó sok-sok kíváncsi szempár.

Még számunkra - akik színházi emberek vagyunk és hozzászoktunk a közönség azonnali reakcióihoz – is hatalmas örömet és megrendülést okozott érzékelni, milyen nagy hatást váltanak ki a hallgatóságból József Attila gyerekkorának, felnőtt életének, tragikus halálának részletei és elsősorban természetesen a versei.

Hálásak vagyunk Rusvai Károlynak, a Fiumei úti Általános Iskola igazgatójának a lehetőségért, hogy találkozhattunk ennyi érdeklődő, kedves, okos diákkal, tanárral és szülővel, akiket minden bizonnyal hamarosan a színház nézőterén láthatunk viszont.

Szabó Csilla

Októberben jön *A nagymama*

Csiky Gergely romantikus vígjátékát Blaskó Balázs rendezésében mutatja be az Gárdonyi Géza Színház. A bájos történet Saárossy Kinga főszereplésével számtalan kacagtató félreértést, megható fordulatot, bonyodalmat tartogat.

A régi színházi világban, ha egy direktor biztos, garantált kassza- és közönségikert akart elérni, műsorra tűzte A nagymamát – fogalmaz Blaskó Balázs rendező. E kedves vígjáték manapság is időről-időre feltűnik budapesti és vidéki színházaink repertoárjában, hiszen a négy szalon futó szerelmi történet rendkívüli szereplehetőségeket kínál fiatal, s idősebb művészek számára egyaránt. Csiky bravúros mesés-zöveése elismerésre méltó. A bájos történet a kibontakozásig, a boldog befejezésig számtalan kacagtató félreértést, megható fordulatot, bonyodalmat tartogat. Hogy végül sikerül-e kibogoznia a nagymamának a múltból gyökerező, bonyolult szálakat, s hogy végül ki kivel lesz boldog, erről mesél a darab.

Impresszum:

Magyar Teátrum – színházi magazin – megjelenik: július és augusztus kivételével havonta – 2009-ben alapította a Magyar Teátrumi Társaság Egyesület, 1053 Budapest, Királyi Pál u. 18. Telefon: 06 (20) 500-2714; alapító főszerkesztő: **Fekete Péter** – Kiadja a Magyar Teátrum Közhasznú Nonprofit Kft., felelős kiadó a Kft. ügyvezetője – Szerkesztőség: 5600 Békéscsaba, Andrassy út 1-3., – Örökös felelős szerkesztő: **Józsa Mihály** – Szerkesztő: **Kovács Attila** – Korrektor: **Nyerges Tünde** – Magyar Teátrum Online: www.magyarateatrum.hu, online szerkesztés: **Aradszki Zoltán** – Olvasói e-mail: level@magyarateatrum.hu, előfizetés-megrendelés e-mail: rendel@magyarateatrum.hu – Terjeszti a kiadó, a Lapker Zrt. és Magyar Posta Zrt., terjesztéssel kapcsolatos e-mail: terjesztes@magyarateatrum.hu – Grafika: **Lengyel Tibor**, LogoDepo Kft., Tel.: 06 (94) 511-350, e-mail: design@logodepo.hu, DTP: **Peidl Péter** – Nyomtatás: Mediaworks Hungary ZRT., 9021 Győr, Újlak u. 4/a., Vezérgazgató: **Szabó Ferenc** – Nyomdaüzem: 6729 Szeged, Szabadkai út 20. – ISSN 2061-1501

Új magyar musical született: *Sándor Mátyás*

A dunaiújvárosi Bartók Kamaraszínház és Művészetek Háza a Sándor Mátyás Musical Ösbemutatójával kezdte meg idei 2020/2021-es a Város Évadát, amellyel a 70 éves Dunaiújvárost köszöntik. A Jules Verne-regényből adaptált előadásnak Mikó Csaba írta a szöveggönyvet, Závada Péter a dalszövegeket, a zenét Szemenyei János szerezte, Léner András rendezte és Vári Bertalan koreografálta. A bemutatón Fekete Péter Kultúráért Felelős Államtitkár Úr is részt vett.

Irodalmi és egyben történelmi érdekesség, hogy Jules Verne francia író egy magyar nemes sorsáról írt könyvvel lepte meg olvasóit 1885-ben. Sándor Mátyás személyét ugyan kitalálta, ám a magyarok 1848-1849-es forradalmát és szabadságharcát – amelyhez kapcsolódik a történet – Európában sokan kísérték figyelemmel, rokonszenvvel. A történetből mintegy száz évvel később, 1979-ben nagy sikerű televíziós sorozat is készült. Most pedig a dunaiújvárosi Bartók Kamaraszínház musicalformájában tárja a közönség el az erdélyi gróf kalandos életét, s mutatja meg a testvériség és szabadság eszméjének fontosságát.

A musical zenéjét Szemenyei János komponálta, aki azt mondja, azért is örült a felkérésnek, mert bár Verne-rajongónak tartja magát, Sándor gróf történetét korábban nem olvasta. Éppen ezért nagy várakozással vetette bele magát a regénybe, és rájött: a történet a szereplők kidolgozottsága, a szabadságszerető hősök karakterei és az ellenük dolgozó bűnözők kegyetlenségei miatt alkalmas arra, hogy zenei környezetben is megmutassa magát.

Az alkotók hamar megállapodtak abban: mivel a történet eleve historikus, a zenei betéteknek, a daloknak nem kell egy már letűnt, archaizáló korszak visszhangjává válniuk, sőt ellentétként magukban hordozhatják a jelen zenei stílusait, hangulati motívumait. Vagyis Szemenyei János mai zenét írt a történethez. A darab egyik legfőbb intrikus szereplője, Sárkány zenei karakterében például a funky keveredik az R'n'B és a jazz műfajával. „Mondhatom úgy is, hogy Sárkány popzenés”, pontosítja a karakter fogalmát Szemenyei János, aki utal arra is: a történet mindenképpen megköveteli a hímnikus zenei világot is, elvégre Sándor Mátyás karaktere forradalmár, a hazája és nemzete szabadságáért küzdő nemest formáz.

A dalok szövegét Závada Péter írta, aki úgy döntött, marad a klasszikus dalszövegnél. „Mindent patikamérleglen mértem ki. A szövegek egyedi keverékei a klasszikus és olykor archaizáló dalszövegeknek, de ez nem jelenti azt, hogy helyenként ne lennének szórakoztatóak vagy éppen humorosak. Vagy ne tartalmazzanak mai nyelvhasználatra utaló szavakat, mondatokat”, említi Závada Péter, aki példának hozza: egy helyen ezéért is használja a „mákdod lesz” szlenget, amit szözezőven évvel ezelőtt nyilván még nem mondtak, de a mai közönség így sokkal könnyebben be tudja fogadni a dalok üzenetét.

Szemenyei és Závada nagyon jól tudott együttműködni. Hiszen míg Szemenyei János azt vallja, hogy előbb készüljön el a zenei alap, Závada Péter azt szereti, ha kész dalhoz írhat szövegeket.

Óriási sikere van a dunaiújvárosi musicalnek, a Sándor Mátyásnak. Meglepetés, hogy a bemutató után Öze Áron, a színház igazgatója Iglódi István- emlékgűrűt kapott, amelyet Iglódi István özvegye, Fábry Zsuzsa alapított 2011-ben, és ő is adta át a premier után.

Rigócsőr királyfi *Varázslatos mese az elfogadásról*

Grimm meséjét Szőke Andrea írta színpadra és Baráth Zoltán rendezte Egerben. Tolerancia trónörököse, Karakán királyfi nagy gondban van.

Felséges édesapja nyugdíjba vonult, és ráhagyományozta koronáját, valamint királysága legjavát (mint ahogy ez egy igazi mesebeli országban lenni szokott), ám e kegy mellé súlyos feltételt szabott: mire ő hazatér bergengóciai reumakezeléséről, a királyfi szerezzen egy feleséget maga mellé, ellenkező esetben visszaveszi az összes jogot!

Mi itt a probléma? – mondanák a hozzá nem értők. De mi tudjuk, hogy bizony nagy a baj! Karakán királyfi ugyanis – mint neve is sejteti – igen karakán, és nem lehet csak úgy ukmukfukk megnősíteni. Persze, ha lenne valami elbűvölő jelölt, egészen más lenne a helyzet... No, elbűvölő jelölt akad, ám akad egy kis bibi is. Rozella, Arrogancia királykisasszonya messze földön híres földöntúli szépségéről, és épp eladósorba került. Hol itt a bibi? – kérdeznék a naivok... Nos, hát Rozella

királykisasszony olyan rettenetes modorral rendelkezik, amit el nem viselhet senki emberfia! Szegény Karakán királyfi, hosszú utat kell még bejárnod, hogy boldogságra lelj!

A sok-sok muzsikával, kacagtató helyzetekkel megtűzdelt mese hamisítatlan, klasszikus lelkületbe bújtatott, ám friss gondolatokkal átítatott világba röpti a közönséget október 17-től, ahol a váratlan fordulatok ellenére – mint már tudjuk – minden jó, ha jó a vége...

Hamvaimból

Egy héttel azután, hogy a dunaiújvárosi Bartók Kamaraszínház és Művészetek Háza megkezdte idei évadát a Sándor Mátyás nagytermi musical előadással, kamaratermükben is megkezdődött az élet.

Első stúdiótermi bemutatójuk címe: Hamvaimból. Szentesi Éva azonos című könyvből adaptált monodráma színpadi ötlete és szereplője Tőkés Nikolettá- akinek diplomamunkája alapjául szolgált a mű. Miareczky Edit díszletébe

Bereczki Csilla rendező emelt át a történetet. A fény és a hang harmóniában erősíti a darabot, előbbi György- Selmeczi Mercédesz tervezte, utóbbi Sulyok Benedek, a pult mögött pedig Vajda Géza. Történet az élni akarásról. A bemutató Szentesi Éva, a könyv szerzője Péterfy- Novák Éva íróval nézte meg Tőkés Nikolettá színesítő játékát.

